

Näringslivsrapport 2013

- med ett särskilt kapitel om handeln i Nyköping

Innehållsförteckning

SAMMANFATTNING MED DIAGNOS	3
1. INLEDNING	4
2. UPPGÅNG AVSLUTADE ETT SVAGT 2013.....	4
3. ANTAL FÖRVÄRVSARBETANDE.....	7
3.1 TOTALT ANTAL FÖRVÄRVSARBETANDE.....	7
3.2 FÖRVÄRVSINTENSITET	8
3.3 FÖRVÄRVSARBETANDE EFTER UTBILDNING	8
3.4 FÖRVÄRVSARBETANDE EFTER SEKTOR.....	10
3.5 FÖRVÄRVSARBETANDE EFTER BRANSCH.....	11
3.6 ARBETSTILLFÄLLEN PÅ KOMMUNDELSNIVÅ.....	23
4. FÖRETAG.....	27
4.1 ANTAL FÖRETAG	27
4.2 ANTAL ARBETSSTÄLLEN	28
4.3 EGNA FÖRETAGARE.....	29
4.4 NYFÖRETAGANDE	31
4.5 STÖRSTA ARBETSGIVARE	33
4.6 HERFINDAHL INDEX	34
4.7 FÖRETAGENS OMSÄTTNING	35
4.8 BYGGLOV FÖR UTBYGGNADER.....	37
4.9 KONKURSER.....	38
4.10 GASELLFÖRETAG	40
5. REGIONAL EKONOMI.....	41
5.1 BRUTTOREGIONPRODUKT.....	41
5.2 LÖNESUMMA.....	42
5.3 FÖRVÄRVSINKOMST.....	45
6. YRKEN	46
6.1 VANLIGASTE YRKENA	46
6.2 KREATIVA KLASSEN.....	48
7. ARBETSLÖSHET	50
8. NYANMÄLDA LEDIGA PLATSER	51
9. TEMA HANDEL.....	52
9.1 INLEDNING	52
9.2 ANTAL ARBETSSTÄLLEN I NYKÖPINGS KOMMUN	54
9.3 SYSSELSÄTTNING I NYKÖPINGS KOMMUN.....	56
9.4 HANDELNS OMSÄTTNING	59
9.5 FÖRSÄLJNINGINDEX	60
10. NÄRINGSLIVSKLIMAT	61
10.1 SVENSKT NÄRINGSLIVS KOMMUNRANKING	61
10.3 FÖRETAGARNAS PROJEKT ÅRETS FÖRETAGARKOMMUN.....	63
10.4 TILLVÄXT.....	64
11. NÄRINGSLIVSPROGNOS	65
KÄLLFÖRTECKNING	66

Sammanfattning med diagnos

Näringslivsstrukturen i Nyköpings kommun är typisk för svenska residensstäder. Det finns en massiv offentlig sektor, en stor privat service- och tjänstesektor och en liten andel tillverkande industri. Under den senaste 20-årsperioden har denna struktur förstärkts. Den största arbetsgivaren är Nyköpings kommun följt av landstinget. Den största privata arbetsgivaren är Eberspächer (f.d. Swenox).

Arbetsmarknaden i kommunen består i praktiken av hela östra Sörmland och i viss mån Stockholmsregionen och Norrköping/Linköping. Det är idag fler som bor i Nyköpings kommun än som jobbar här. Mellanskillnaden utgörs av arbetspendlingen.

Nyköpings kommun har en stor andel verksamheter som dels är knutna till den offentliga sektorn och dels till befolkningsstorleken och köpkraften i regionen. Detta faktum gör att det finns en stabilitet i kommunen som gör att kommunen sannolikt kommer att uppleva en positiv näringslivsutveckling även i framtiden.

En sammanfattande diagnos av näringslivet i Nyköpings kommun ser ut som följer:

Faktor	Bättre än riksgenomsnittet	I nivå med riksgenomsnittet	Sämre än riksgenomsnittet	Trend
Förvärvsintensitet				↑
Sysselsättningsutveckling				↑↑
Högutbildad arbetskraft				↑↑
Antal företag				↑↑
Nyföretagande				↑↑
Herfindahl index				→
Företagens omsättning				↓
Bygglov för utbyggnader				↓
Konkurser				↓
Gasellföretag				↑
Bruttoregionprodukt				↑↑
Lönesumma				↑↑
Förvärvsinkomst				↑↑
Arbetslöshet				→
Lediga platser				↓
Näringslivsklimat				→
Tillväxt				↓

1. Inledning

Nyköping har ända sedan 1500-talet varit ett viktigt administrativt centrum. Industrialiseringen tog fart på 1800-talet med tillkomsten av textilindustrier, skeppsbyggeri och kvarndrift. Under 1900-talet tillkom NK:s möbelsnickeri och AB Nyköpings Automobilfabrik. På senare år har industrisektorn minskat i betydelse medan tjänstesektorn har expanderat.

Syftet med denna rapport är att utförligt redogöra för hur näringslivsstrukturen och arbetsmarknaden i kommunen ser ut idag och hur utvecklingen varit under de senaste åren. Ett flertal statistiska mått kommer att presenteras såsom antal förvärvsarbetade, bruttoregionprodukt, antal företag, nyföretagande och näringslivsklimat. Näringslivsstatistik på kommunnivå är lågt prioriterat inom SCB så i en del fall är den senaste statistik som går att få tag på från den sista december 2011. Tillförlitligheten hos statistiken är dock mycket god. Rapporten inleds med ett kapitel om den ekonomiska utvecklingen under år 2013.

2. Uppgång avslutade ett svagt 2013

Ökad tillväxt i år

Tillväxten i den svenska ekonomin har varit svag under de två senaste åren. Dock pekar kortsiktiga konjunkturindikatorer på att tillväxten stärktes under slutet av år 2013. Störst problem har exportindustrin haft. De inhemska delarna av ekonomin har däremot klarat sig bättre. I år förväntas en viss återhämtning av exporten ske i takt med att den globala ekonomin förbättras. Samtidigt väntas den inhemska efterfrågan öka. Nordea räknar med att den svenska BNP-tillväxten stiger till ca 2,5 procent i år, för att sedan dämpas något under år 2015. Den förväntade återhämtningen de kommande åren blir således måttlig, framför allt beroende på att den internationella ekonomin fortfarande lider av sviterna av finans- och skuldskrisen.

Exportindustrin vädrar morgonluft

Den svenska varuexporten sjönk med 1 procent under 2012. Mycket tyder på att den föll även under 2013. Det innebär att exporten av varor med största säkerhet minskat två år i rad för första gången på flera decennier. Huvudorsaken till den utdragna nedgången är den dämpade efterfrågan från övriga Europa. Dessutom har exporten utvecklats svagt även till USA och BRIC-länderna (Brasilien, Ryssland, Indien och Kina), trots den tillväxt som har skett på dessa marknader. Exporten har minskat bland i stort sett samtliga varugrupper. Inte minst de tunga och konjunktur känsliga grupperna, investeringsvaror och råvaror har båda minskat successivt under de senaste två åren. Under samma period har kronan stärkts mot flera valutor, vilket ytterligare har ökat påfrestningen för exportföretagen. Glädjande nog har dock exporten av varor stabiliserats sedan i somras. Överlag har indikatorerna förbättrats men tyder än så länge endast på en försiktig återhämtning. I Nordeas prognos bedöms tillväxten stärkas på de svenska exportmarknaderna. Ett undantag är dock Norge där tillväxten istället dämpas. Under de senaste åren har Norge varit den största svenska exportmarknaden. Avmattningen i vårt grannland och stora utmaningar i euroområdet bidrar till att återhämtningen av exporten blir förhållandevis långsam. Det dröjer till 2015 innan exporten av varor är tillbaka på samma nivåer som före finanskrisen fördjupades 2008, dvs. en nästan 7 år lång stagnation. Exporten av tjänster, som numera står för en tredjedel av exporten, har varit mer stabil och bedöms utvecklas väl även framöver.

Investeringarna starkare än förväntat

Glädjande nog har investeringarna utvecklats bättre än förväntat. Istället den tidigare prognostiserade nedgången med drygt 3 procent under helåret 2013 förutser Swedbank att minskningen begränsas till knappt 1 procent efter tredje kvartalets starka investeringsuppgång och upprevideringen för det första halvåret. Bostadsinvesteringarna steg med drygt 14 procent under det tredje kvartalet och svarade för en stor del av uppgången, men även inom industrin och tjänstesektorn tog investeringarna fart. Återhämtningen i investeringarna avspeglas i SCB:s senaste investeringsenkät där flertalet av näringslivets branscher reviderade upp sina investeringsplaner. Det rimmar relativt väl med den växande optimism som vuxit fram i inköpschefsindexet PMI och i Konjunkturinstitutets konjunkturbarometrar.

Ökade bostadsinvesteringar

Swedbank har nu reviderat upp investeringstillväxten för 2014 till 5,7 procent till största delen till följd av högre bostadsinvesteringar. Antalet påbörjade lägenheter i Sverige har stigit med 32 procent under fjolårets tre första kvartal jämfört med motsvarande period 2012. Ett lågt ränteläge, höga priser på den befintliga bostadsstocken och en växande brist på bostäder stimulerar ett ökat bostadsbyggande. Swedbank räknar med att bostadsinvesteringarna stiger med 10 procent under 2014. Under 2015 däremot förutser Swedbank att tillväxttakten i bostadsinvesteringarna avtar till 4 procent vilket beror på framväxande utbudsrestriktioner. Förutom trögheter i byggplaneringsprocessen kan bristen på arbetskraft börja göra sig gällande.

Rekordhöga investeringar 2015

Näringslivets investeringar förväntas öka med 9 procent från 2014 till 2015. Detta beror på en högre produktionstillväxt och ett ökat kapacitetsutnyttjande. Hushållens växande köpkraft väntas leda till högre investeringar inom varuhandeln och hushållsnära tjänsteföretag. Det allt större tjänsteinslaget i svensk ekonomi och framväxten av nya företag förutses också leda till ökade investeringar i den företagsnära tjänstesektorn. Energisektorn är en annan del av näringslivet där stora investeringar planeras under de närmaste åren. Det gäller utbyggnaden av stamnätet, infrastrukturen kring gas och fjärrvärme, utbyggnad av vindkraft, och uppgraderingar av kärnkraft och vattenkraft. Fortsatta investeringar i kommunsektorn innebär att även de samlade offentliga investeringarna förväntas växa snabbare under 2015 år jämfört med 2014. Sammantaget förutser Swedbank att de totala investeringarna stiger med närmare 7 procent under 2015, vilket innebär att investeringskvoten i svensk ekonomi når 20 procent av BNP, en nivå som senast uppmättes 2007.

Hushållen tuffar på

Under 2013 har hushållen varit den främsta motorn i ekonomin. De gynnsamma förhållandena för hushållen har förbättrats ytterligare i och med den oväntat starka sysselsättningsuppgången. De reala inkomsterna stiger med ca 2,5 procent per år 2013-2015, bland annat tack vare låga räntor och skattesänkningar nästa år. Hushållens sparande är högt i utgångsläget samtidigt som både börskurserna och bostadspriserna har stigit. Det är därför föga förvånande att stämningläget har förbättrats, vilket borgar för att hushållens konsumtion ökar i god takt framöver. De ofinansierade finanspolitiska reformerna uppgår till ca 25 miljarder kronor för valåret 2014, där merparten är riktade till hushållen. Reformerna stimulerar ekonomin men ger underskott i budgeten motsvarande 1,8 procent av BNP. Under 2015 planeras inga ofinansierade reformer och underskottet i budgeten beräknas minska tack vare en bättre konjunktur.

Bättre arbetsmarknad i sikte

Under både 2012 och 2013 har antalet sysselsatta ökat i ungefär samma takt som BNP, vilket är ovanligt. Orsaken är att produktivitetstillväxten har varit låg. Antalet sysselsatta bedöms

stiga i god takt även de kommande åren trots att produktiviteten beräknas återhämta sig något. Arbetslösheten faller dock långsamt och väntas även i slutet av prognosperioden överstiga 7 procent, vilket Nordea bedömer vara den strukturella nivån på arbetslösheten. Sysselsättningsgraden, som i flera avseenden är ett mer relevant mått än arbetslösheten, ligger redan idag på ett historiskt genomsnitt.

Svåra avvägningar för Riksbanken

Riksbanken sänkte sin viktigaste styrränta reporäntan till 0,75 procent i december 2013. Huvudorsaken till sänkningen var den oväntat låga inflationen under hösten. Riksbanken räknar nu med att det dröjer ända till i början av 2015 innan en första räntehöjning behöver göras. Enligt Riksbanken kommer sannolikt både den globala och den svenska tillväxten att stärkas gradvis, vilket är positivt men samtidigt finns en fortsatt oro för hushållens skuldsättning. Det kan dock noteras att Riksbankens prognos för hushållens konsumtion är nedreviderad, innebärande att de tror att den efterfrågedrivna inflationsuppgången fördröjs något. Swedbank räknar med att det var den sista räntesänkningen. Tillväxten stärks nu, inte minst den inhemska efterfrågan, och Swedbanks prognos är att Riksbanken höjer räntan redan i slutet av 2014. Riksbankens räntehöjningar under åren 2014-2015 förutses uppgå till sammanlagt 100 punkter, till 1,75 procent. Även Nordea räknar med att reporäntan kommer att höjas under andra halvåret 2014. Även om Riksbanken lär gå försiktigt fram sticker ändå en omläggning av penningpolitiken ut i en omvärld där räntehöjningar i många fall ter sig mycket avlägsna. Räntan och den förhållandevis starka svenska ekonomin ger därmed kronan stöd. Kronan vinner terräng mot euron men försvagas något mot dollarn enligt Nordeas prognos.

Regeringen tror på ökad tillväxt under 2014

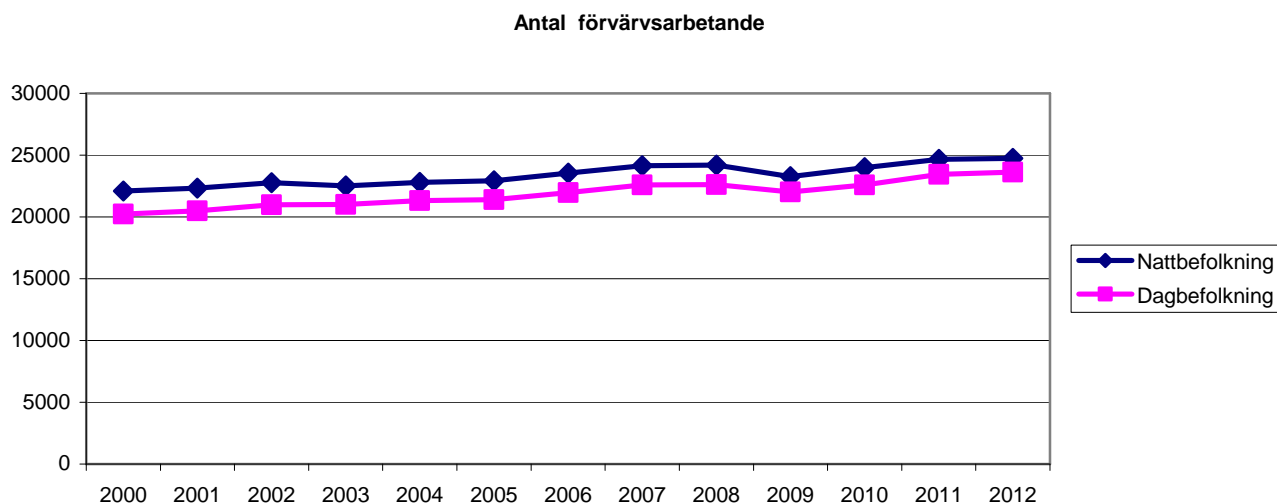
Finansminister Anders Borg sade på en pressträff den 19 december 2013 att regeringen räknar med en BNP-tillväxt på 1,0% under år 2013 och 2,4% år 2014. Arbetslösheten bedöms sjunka från 8,0% år 2013 till 7,7% i år. Inflationen mätt som KPI tros ha stannat på 0,0 procent år 2013 och bli 0,4 procent år 2014, långt under Riksbankens mål på 2,0 procent. Enligt Finansministern är det naturligt att ha ett underskott i finanserna i en lågkonjunktur. Det går inte att stimulera ekonomin på något annat sätt. Men ska man komma tillbaka till ett överskott i ekonomin behövs det reformer under kommande år. I nuläget finns det dock inte något budgetutrymme för reformer. Det man får göra är att värna och skapa nya skatteintäkter, eller minska på utgiftssidan. Konjunkturinstitutets chef Mats Dillén tycker att det är intressant att Anders Borg genom sitt uttalande faktiskt öppnar för skattehöjningar.

Humöret i det svenska näringslivet förbättrades i januari 2014

Konjunkturinstitutets barometerindikator steg i januari till 107,8 från 106,3 i december. Noteringen är den högsta sedan juni 2011. Analytiker kåren hade tvärtom räknat med en nedgång, enligt SME Direkts enkät. Samtliga delindikatorer utom den för byggindustrin steg och alla indikatorer utom för just bygg ligger över sina historiska genomsnitt. Störst var uppgången inom detaljhandeln. ”Konfidensindikatorn för detaljhandeln steg 3,8 enheter i januari och ligger därmed nästan 8 enheter över det historiska genomsnittet”, skriver KI. Hushållen blev dock mindre optimistiska. Konfidensindikatorn sjönk 1,6 enheter till 103,2. Främst var det synen på den egna ekonomin som bidrog till nedgången. Noterbart är också att svenskarnas inflationsförväntningar sjönk kraftigt. Hushållen räknar nu med en inflation på 1,1 procent på tolv månader sikt, att jämföra med 1,5 procent i december. Också ränteförväntningarna sjönk. Att barometern fortsätter att stiga är ett tecken på att en återhämtning håller på att inledas, säger Mats Dillén. Siffrorna ligger väldigt väl i linje med KI:s prognos, vi har en vändning i fjärde kvartalet och vi räknar med en tillväxt på 2,5 procent för 2014, fortsätter han.

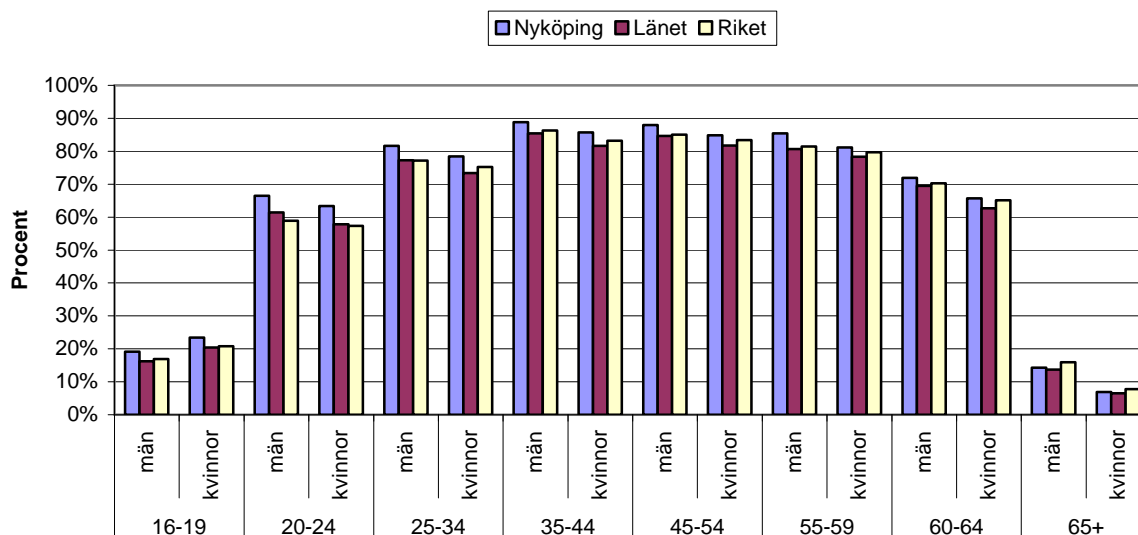
3. Antal förvärvsarbetande

3.1 Totalt antal förvärvsarbetande

Nyköpings kommuns förvärvsarbetande befolkning kan delas in i två kategorier. Nattbefolkningen utgörs av de som bor i kommunen oavsett var de arbetar. Dagbefolkningen består av samtliga som arbetar i kommunen oavsett var de bor. Såväl natt- som dagbefolkningen ökade i antal under perioden 2000-2008. Under 2009 minskade såväl dag- som nattbefolkningen för att sedan öka igen åren 2010-2012. År 2012 bestod nattbefolkningen av 24 750 personer medan dagbefolkningen utgjordes av 23 637 personer. Mellanskillnaden på 1 113 personer utgör kommunens pendlingsunderskott. Eftersom denna rapport handlar om näringsliv och arbetsmarknad inom kommunens gränser kommer fokus att läggas på dagbefolkningen fortsättningsvis.

Förvärvsarbetande efter ålder och kön jämfört med länet och riket

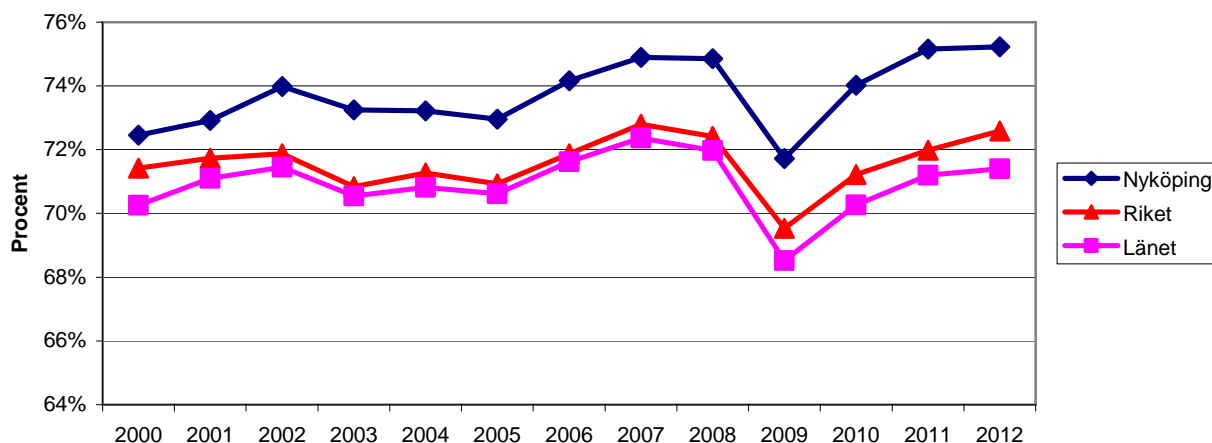

Jämfört med Södermanlands län och Sverige i sin helhet har Nyköpings kommun en ovanligt hög andel förvärvsarbetande. Särskilt tydligt är detta för personer som är mellan 20 och 34 år gamla. Anledningen till att Nyköpings kommun har en såpass hög andel förvärvsarbetande är dels att arbetslösheten är låg i kommunen och dels att många börjar arbeta direkt efter gymnasiet istället för att studera vidare. Med undantag för den allra yngsta ålderskategorin har männen en högre benägenhet att förvärvsarbeta än kvinnorna.

3.2 Förvärvsintensitet

Förvärvsintensiteten fås fram genom att dividera antalet sysselsatta med det totala antalet invånare i åldern 16-64 år. En hög förvärvsintensitet tyder på att det är lätt att få arbete i kommunen eller i närbelägna kommuner. Förvärvsintensiteten är därför ett mycket viktigt mått på hur näringslivet i regionen fungerar. En hög förvärvsintensitet tyder på att näringslivet är diversifierat med möjligheter för människor med olika kompetenser att hitta ett arbete.

Förvärvsintensiteten i Nyköpings kommun jämfört med länet och riket 2000-2012

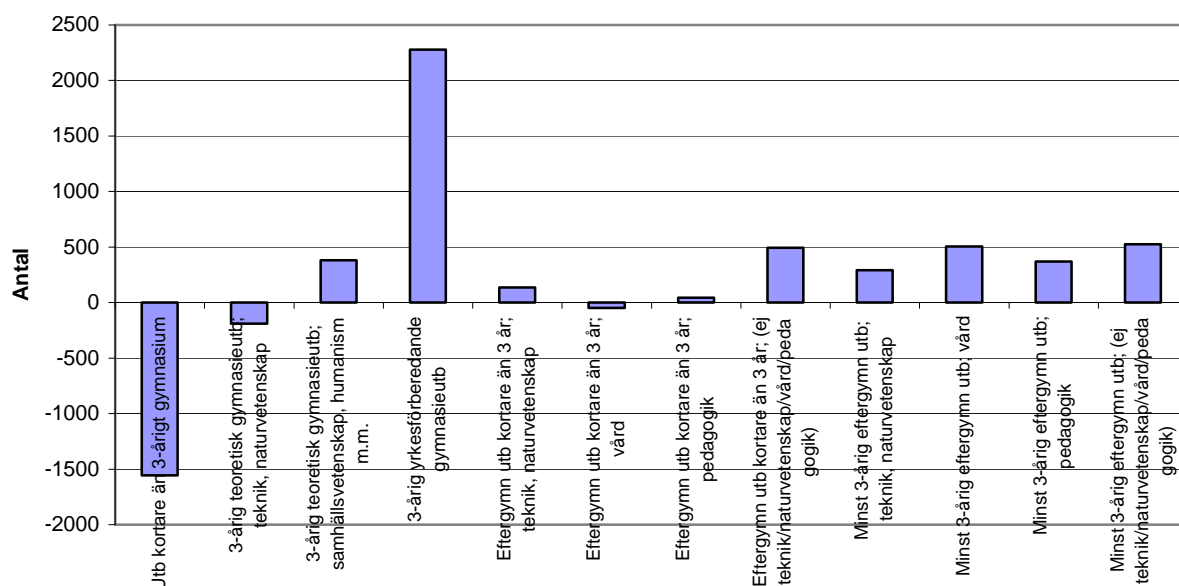
Under hela perioden 2000 till 2012 har Nyköpings kommun konstant legat över såväl länsgenomsnittet som riksgenomsnittet beträffande förvärvsintensiteten. Från 2002 och framåt har skillnaden mellan kommunen å ena sidan och länet och riket å andra sidan ökat. Det är slående hur väl utvecklingen överensstämmer i de tre olika geografiska områdena. Från 2005 till 2007 steg förvärvsintensiteten markant. Under 2009 sjönk förvärvsintensiteten kraftigt på grund av finanskrisen för att sedan återhämta sig under perioden 2010-2012.

3.3 Förvärvsarbetande efter utbildning

Utbildningsnivå	Förvärvsarbetande 2011
Utb kortare än 3-årigt gymnasium	9122
3-årig teoretisk gymnasieutb; teknik, naturvetenskap	259
3-årig teoretisk gymnasieutb; samhällsvetenskap, humanism m.m.	1907
3-årig yrkesförberedande gymnasieutb	4400
Eftergymn utb kortare än 3 år; teknik, naturvetenskap	849
Eftergymn utb kortare än 3 år; vård	546
Eftergymn utb kortare än 3 år; pedagogik	589
Eftergymn utb kortare än 3 år; (ej teknik/naturvetenskap/vård/pedagogik)	1281
Minst 3-årig eftergymn utb; teknik, naturvetenskap	758
Minst 3-årig eftergymn utb; vård	1264
Minst 3-årig eftergymn utb; pedagogik	1137
Minst 3-årig eftergymn utb; (ej teknik/naturvetenskap/vård/pedagogik)	1337
Totalt	23449

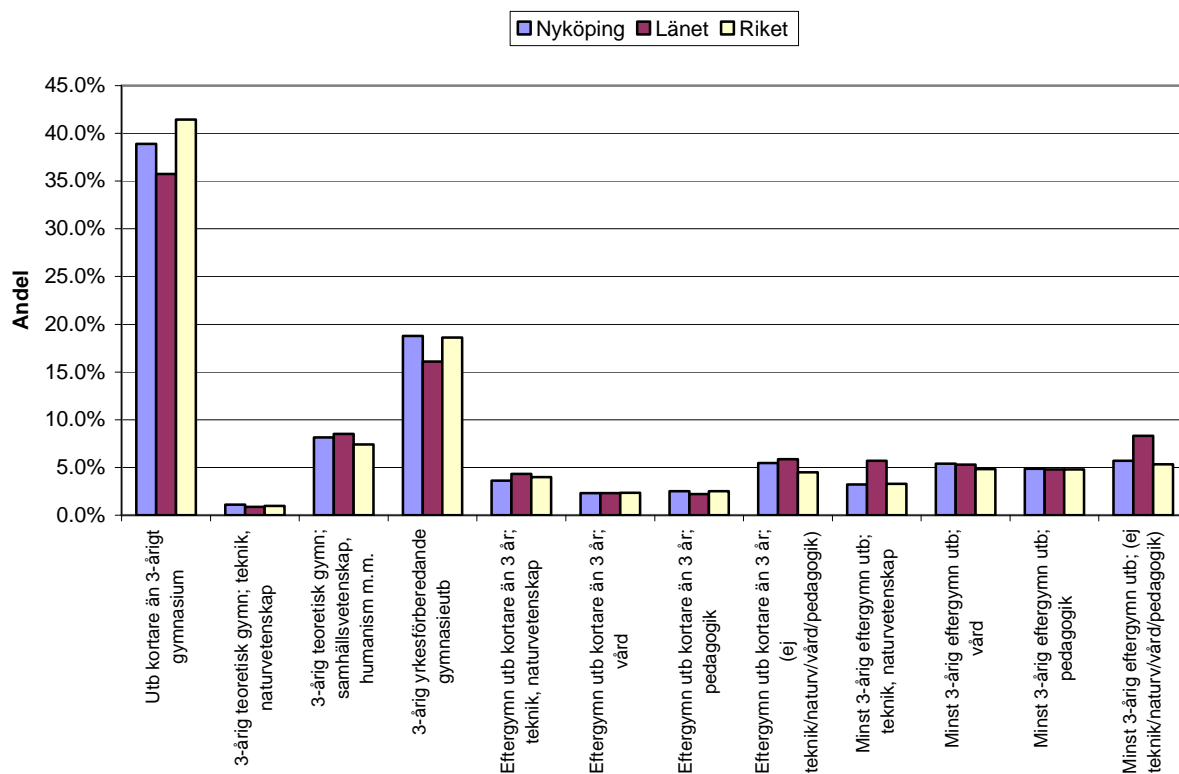
39 procent av de förvärvsarbetande i kommunen är lågutbildade, det vill säga de har en utbildning kortare än 3-årigt gymnasium. 28 procent har en 3-årig gymnasieutbildning. 33 procent har någon form av eftergymnasial utbildning.

Förvärvsarbetande efter utbildning - förändring 2000-2011

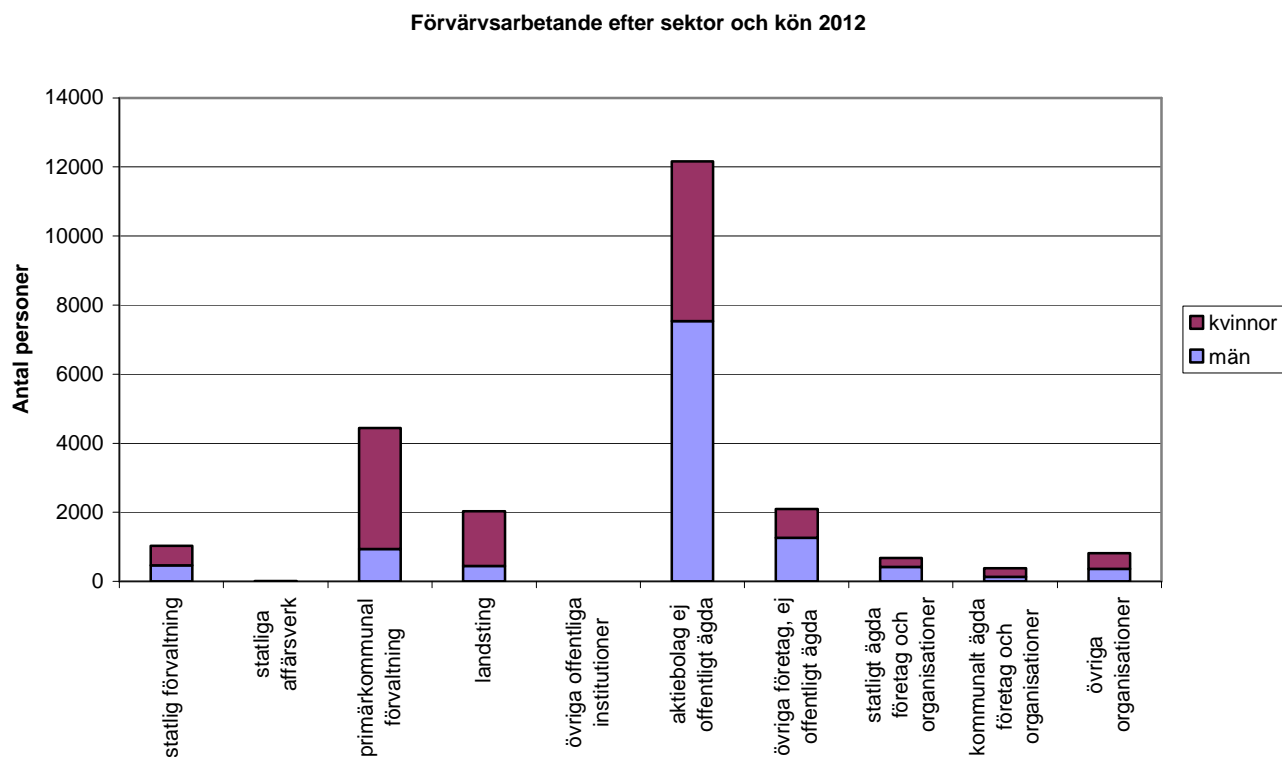
Under perioden 2000 till 2011 har antalet förvärvsarbetande med 3-årig yrkesförberedande gymnasieutbildning stigit drastiskt i antal. Utvecklingen är den motsatta för personer med utbildning kortare än 3-årigt gymnasium. En viss ökning av antalet förvärvsarbetande med treårig teoretisk gymnasieutbildning med inriktning mot samhällsvetenskap och humanism kan noteras. Andelen med eftergymnasial utbildning har också ökat.

Förvärvsarbetande efter utbildning

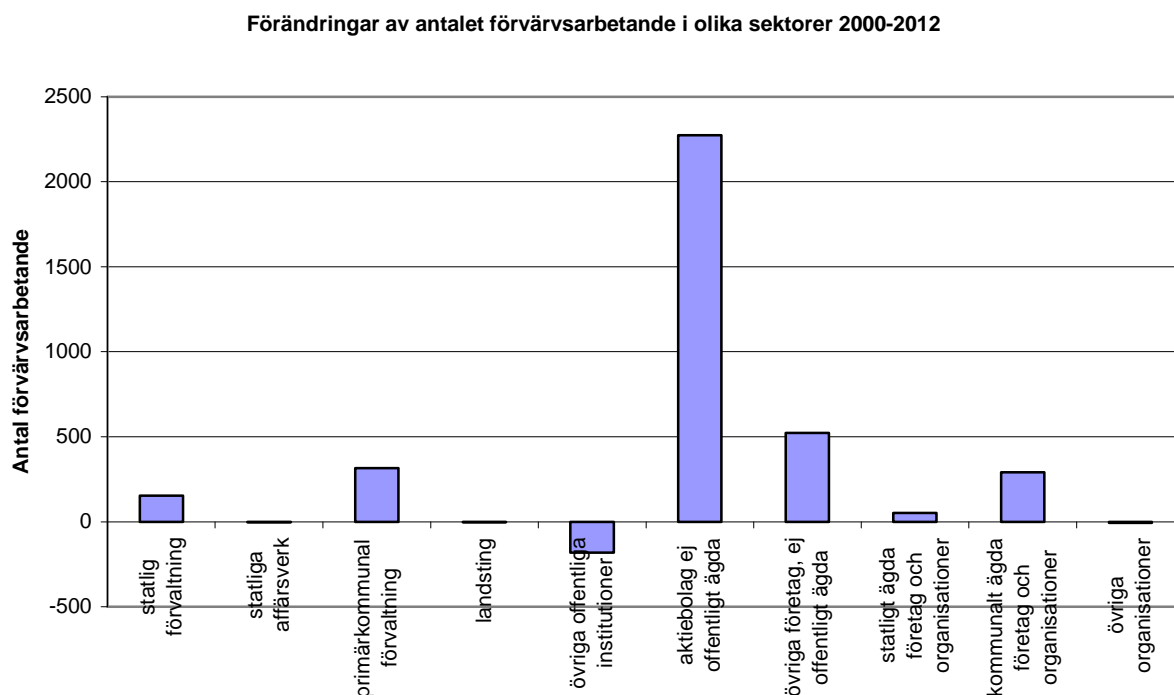

Jämfört med riket har Nyköpings kommun fler lågutbildade men inte jämfört med länet. När det gäller förvärvsarbetande med eftergymnasial utbildning med inriktning på vård har kommunen en högre andel än både länet och riket.

3.4 Förvärsarbetande efter sektor

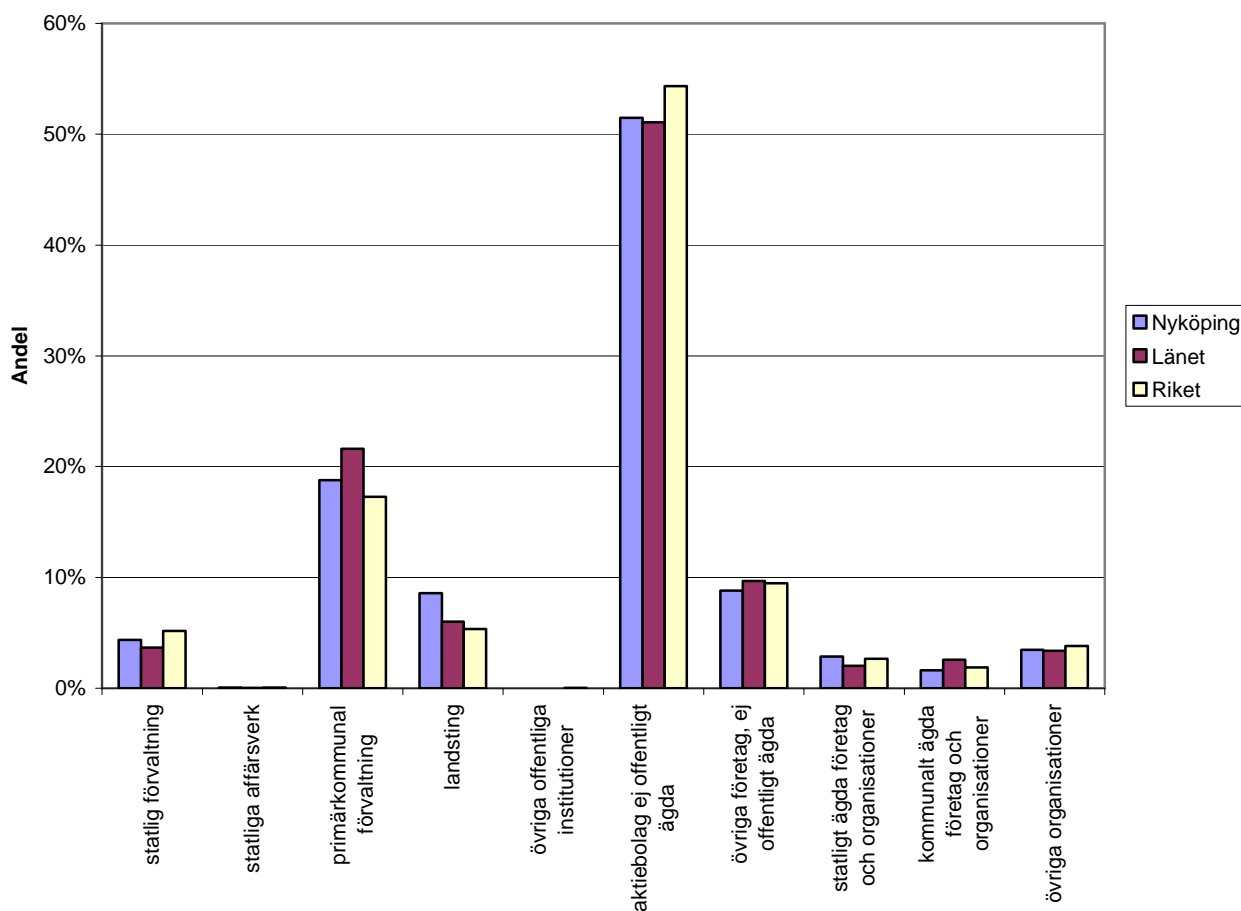

Om vi övergår till att titta på vilka sektorer som dominerar i Nyköpings kommun så återfinns vi de flesta förvärsarbetande inom privata aktiebolag. Den näst största sektorn är den primärkommunala förvaltningen. Kvinnodominansen är stor inom den offentliga sektorn medan det privata näringslivet domineras av män.

Under den senaste 10-årsperioden har de privata aktiebolagen ökat sin personal med nästan 2300 personer medan övriga privata företag fått drygt 500 nyanställda. I övrigt är förändringarna relativt små. Den primärkommunala förvaltningen noterar en ökning med drygt 300 personer.

Förvärvsarbetande efter sektor 2012

Nyköpings kommun har en större andel sysselsatta inom landstinget än både länet och riket. Vad beträffar de sysselsatta inom privata aktiebolag är förhållandet det omvända. I övrigt är skillnaderna relativt små.

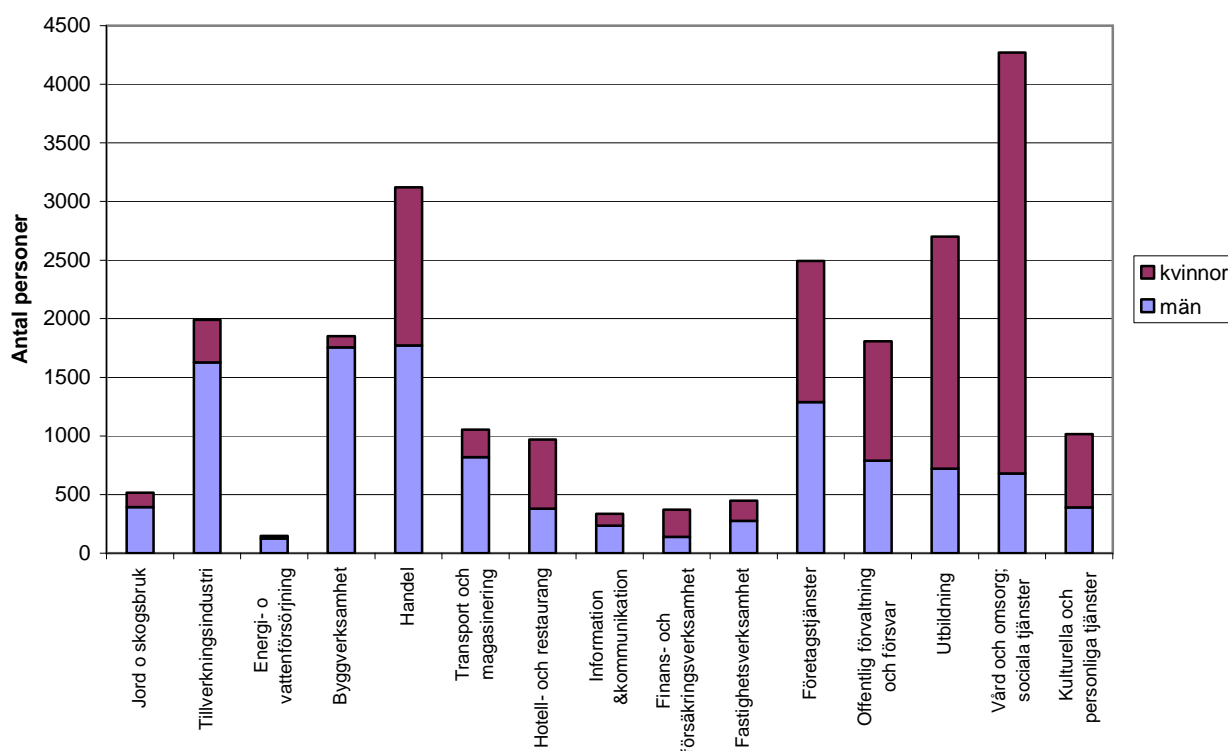
3.5 Förvärvsarbetande efter bransch

Bransch	Anst.	Bransch	Anst.
utbildning	2565	försäkring, återförsäkring och pensionsfondsverksamhet utom obligatorisk socialförsäkring	183
byggverksamhet	1935	förlagsverksamhet, film-, video- och tv-programproduktion, sändning av program	182
hälso- och sjukvård	1718	post- och kurirverksamhet	181
offentlig förvaltning och försvar; obligatorisk socialförsäkring	1656	verksamheter som utövas av huvudkontor; konsulttjänster till företag	180
detaljhandel utom med motorfordon och motorcyklar	1450	tillverkning av gummi- och plastvaror	178
vård och omsorg med boende	1211	försörjning av el, gas, värme och kyla	109
öppna sociala insatser	1174	avfallshantering, återvinning och sanering	103
stål- och metallframställning	1109	reklam och marknadsundersökning	102
transport och magasinering	1047	tillverkning av andra icke-metalliska mineraliska produkter	101

parti- och provisionshandel utom med motorfordon	919	andra specialiserade företagstjänster inkl. veterinärverksamhet	100
hotell- och restaurangverksamhet	885	framställning av livsmedel, drycker och tobak	77
rese-, bevaknings-, fastighetservice- och kontorstjänster m.m.	825	reparationer och installationer av maskiner och apparater	62
transportmedelstillverkning	744	tillverkning av trä och varor av trä, rotting o.d. utom möbler	58
handel samt reparation av motorfordon och motorcyklar	717	uthyrning och leasing	58
annan serviceverksamhet och personliga tjänster	636	tillverkning av farmaceutiska basprodukter och läkemedel	54
jordbruk, skogsbruk och fiske	535	övrig tillverkning	53
arkitekt- och teknisk konsultverksamhet; teknisk provning och analys	535	grafisk produktion och reproduktion av inspelningar	40
tillverkning av datorer, elektronikvaror, optik, elapparatur och andra maskiner och apparater	506	stödtjänster till finansiella tjänster och försäkring	31
fastighetsverksamhet	443	vetenskaplig forskning och utveckling	31
okänd verksamhet	419	textil-, beklädnads- och lädervarutillverkning	26
kultur, nöje och fritid	364	telekommunikation	26
tillverkning av metallvaror utom maskiner och apparater	290	vattenförsörjning och avloppsrening	23
dataprogrammering, datakonsultverksamhet och informationstjänster	284	tillverkning av kemikalier och kemiska produkter	18
arbetsförmedling, bemanning och andra personalrelaterade tjänster	257	pappers- och pappersvarutillverkning	16
finansiella tjänster utom försäkring och pensionsfondsverksamhet	199	utvinning av mineral	9
juridisk och ekonomisk konsultverksamhet	198	tillverkning av stenkolsprodukter och raffinerade petroleumprodukter	1

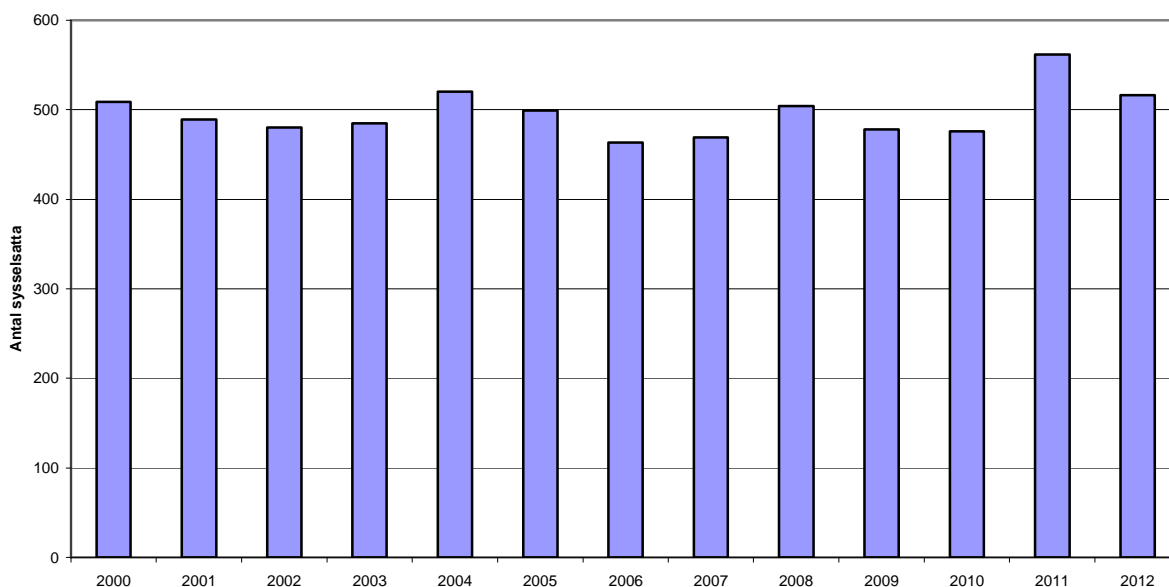
Inom vilka branscher arbetar då kommuninvånarna? Utbildningsväsendet är den största branschen med knappt 2600 anställda. Därefter kommer byggverksamhet, hälso- och sjukvården samt den offentliga förvaltningen med mellan 1600 och 2000 sysselsatta vardera. Därefter kommer detaljhandeln samt vård och omsorg med boende. Inom det privata näringslivet är även stål- och metallframställning samt transport och magasinerings stora branscher.

Förvärsarbetande efter bransch och kön 2012

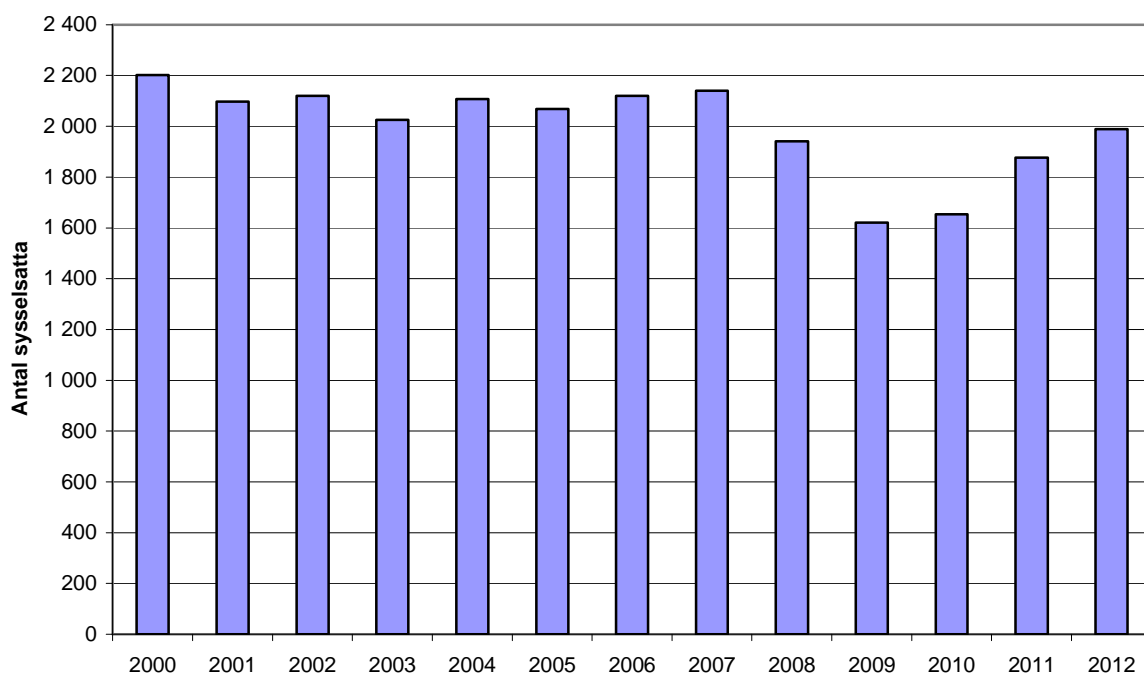
Det finns tre branscher med någorlunda jämn könsfördelning, nämligen företagstjänster, offentlig förvaltning samt handel. I övrigt är det relativt stora skillnader i könsfördelningen mellan de olika branscherna. Den bransch med högst andel män är byggverksamheten medan vård och omsorg har störst kvinnodominans.

Antal sysselsatta inom jord- och skogsbruk, jakt och fiske

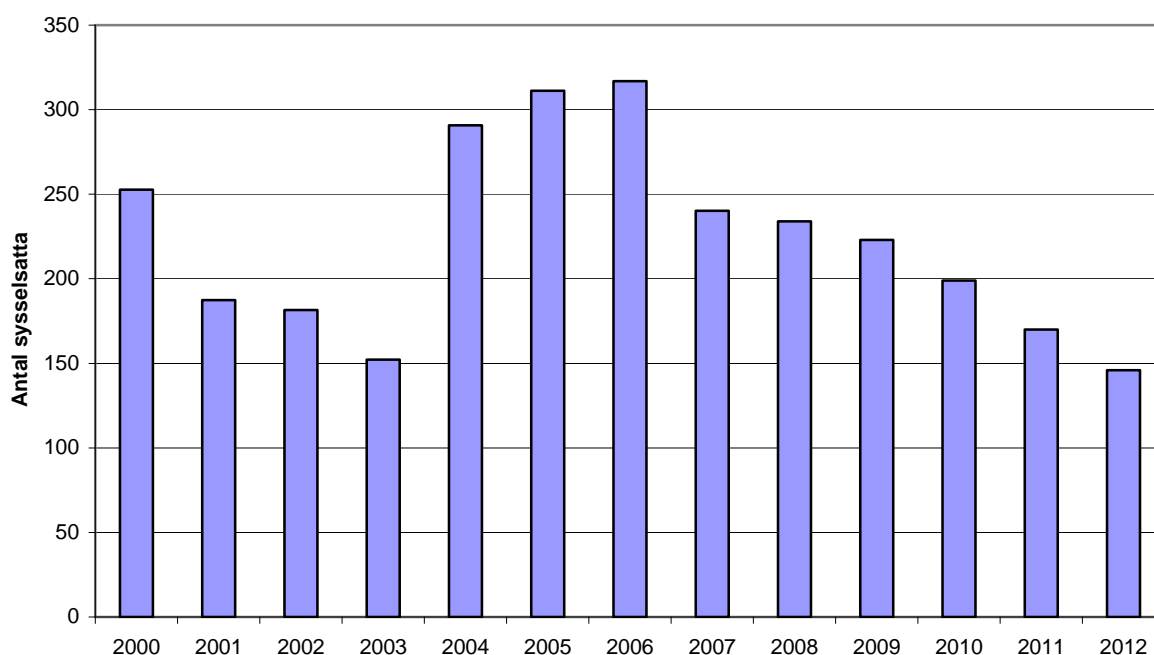
De areella näringarna har upplevt en klar minskning av antalet sysselsatta från 2011 till 2012. Idag sysselsätter näringsgrenen inte mer än 2,2 % av arbetskraften. Utvecklingen går mot allt större gårdar och olika former av EU-stöd är för många lantbrukare en förutsättning för att få ekonomin att gå ihop.

Antal sysselsatta inom tillverkningsindustri och mineralutvinning

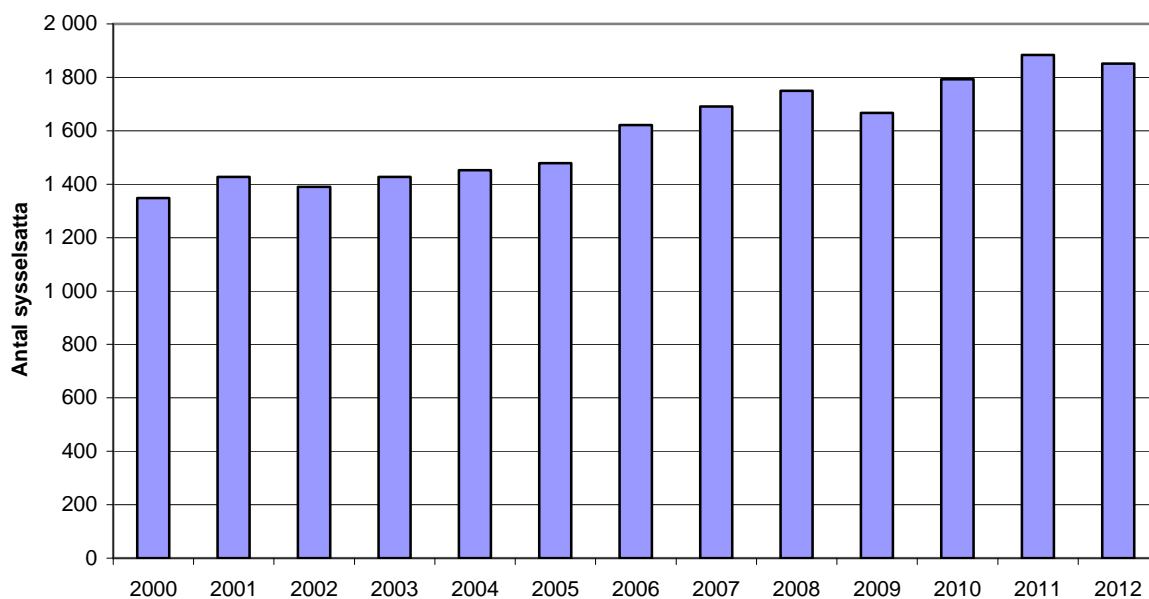
Inom tillverkningsindustrin minskade antalet sysselsatta från 2007 till 2009 för att sedan börja öka igen. Idag svarar denna näringsgren för 8,4% av sysselsättningen i kommunen. De industribranscher inom tillverkningsindustrin som svarar för den största delen av sysselsättningen är stål- och metallframställning samt transportmedelstillverkning. Den stora sysselsättningsökningen på senare år förklaras delvis av Eberspächers (f.d. Swenox) expansion.

Antal sysselsatta inom energi och miljö

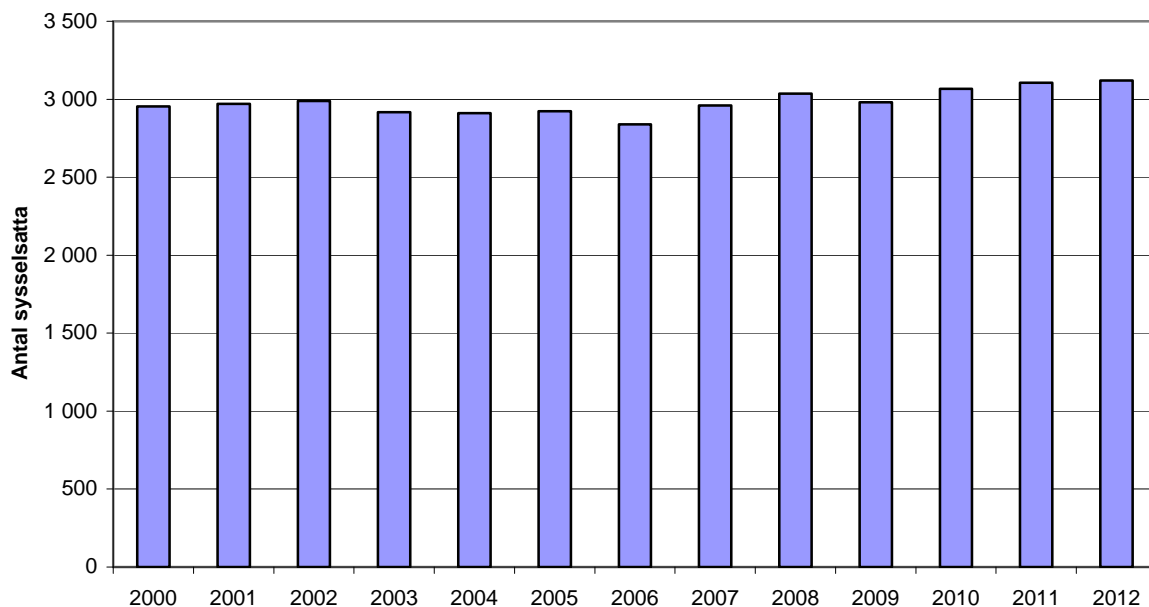
Näringsgrenen energi och miljö expanderade från 2003 till 2006. Därefter minskade antalet sysselsatta gradvis fram till 2012. Idag svarar denna näringsgren blott för 0,6 % av sysselsättningen i kommunen.

Antal sysselsatta inom byggverksamhet

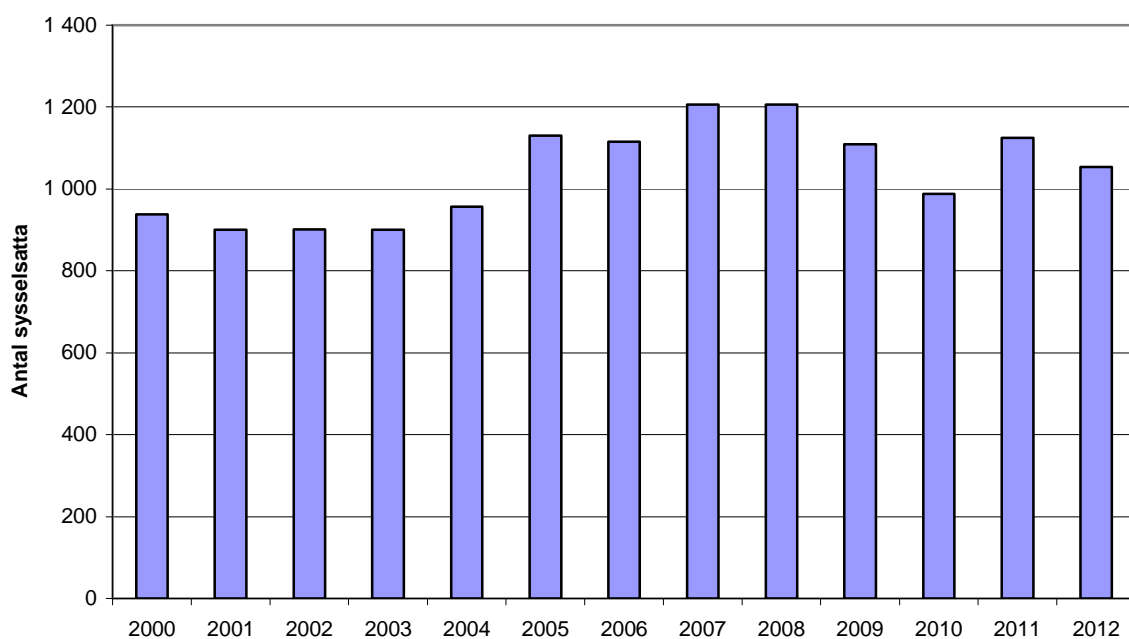
Byggindustrin är en näringsgren som är mycket konjunkturberoende. Under början av 2000-talet var bostadsbyggandet i kommunen nästan obefintligt, varför det inte fanns behov av så mycket personal. Därefter ökade antalet sysselsatta i takt med att allt fler bostäder byggdes. Från 2008 till 2009 skedde en liten nedgång i antalet sysselsatta följt av en uppgång från 2009 till 2011. År 2012 minskade sysselsättningen marginellt. Detta år sysselsatte byggindustrin 7,8 % av arbetskraften.

Antal sysselsatta inom handel

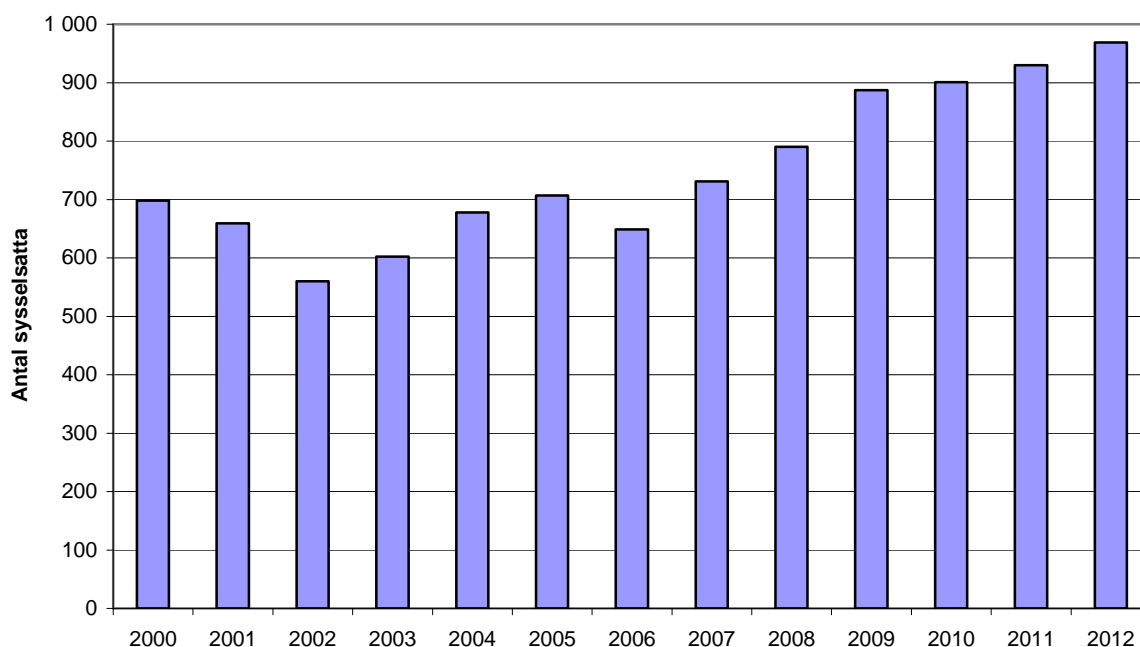
Antalet sysselsatta inom handeln har varit i stort sett oförändrat under de senaste 13 åren. År 2012 sysselsatte denna näringsgren 13,2 % av de förvärvsarbetande. Nyköping är handelscentrum för hela Östra Sörmland, vilket innebär att delar av kundunderlaget kommer från våra grannkommuner. Handelssektorns storlek avgörs av befolkningen och köpkraften i regionen. En fördjupad analys av branschen återfinns i kapitel 8.

Antal sysselsatta inom transport

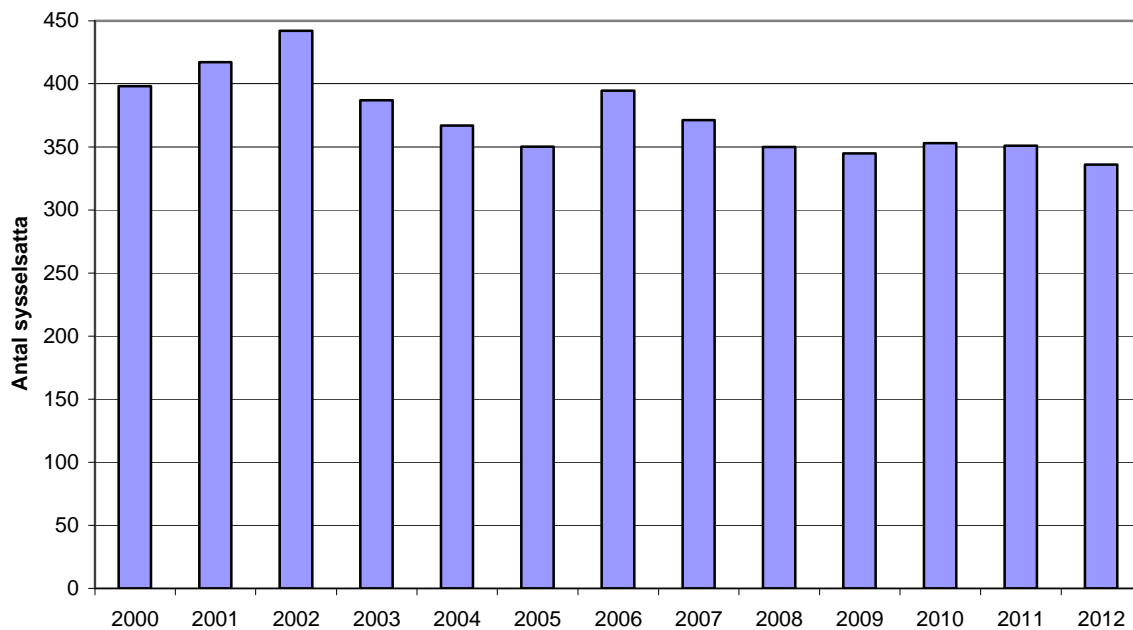
En bransch som ökat antalet anställda under det senaste decenniet är transportbranschen. Denna expansion förklaras delvis av den positiva utvecklingen på Skavsta. Från 2010 till 2011 skedde en uppgång som följdes av en mindre nedgång år 2012. Andelen förvärvsarbetande som jobbar inom transportsbranschen är 4,5%.

Antal sysselsatta inom hotell och restauranger

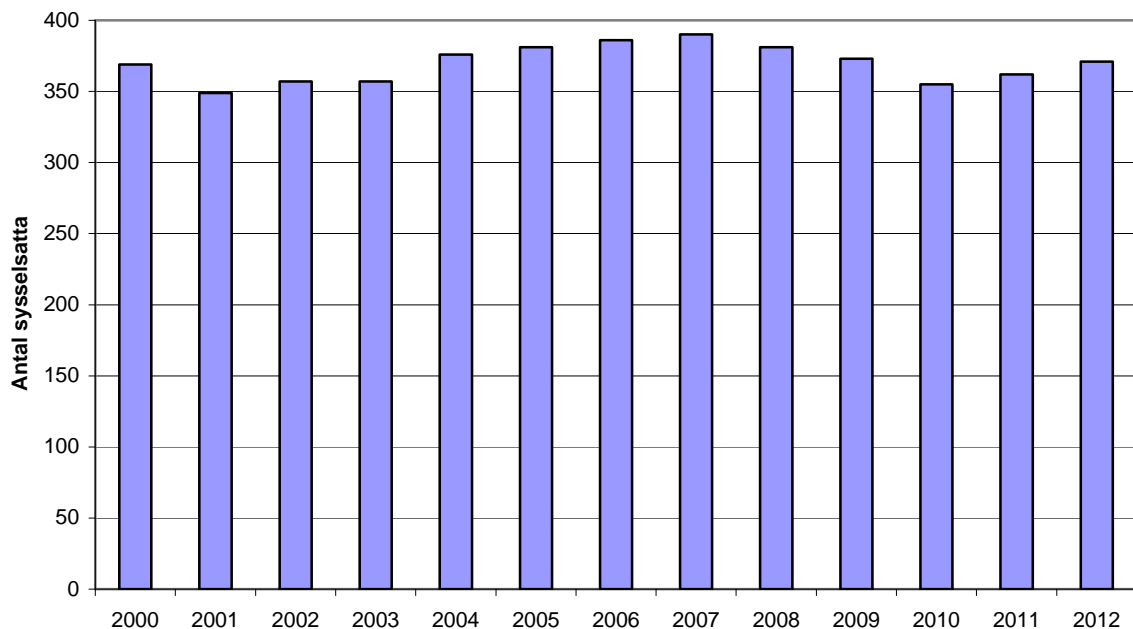
En annan bransch som växt under senare år är hotell- och restaurangbranschen som numera står för 4,1% av sysselsättningen i kommunen. Från 2006 till 2012 har antalet anställda ökat med 49%. En viktig orsak till tillväxten är de utländska turister som kommer till kommunen via Skavsta.

Antal sysselsatta inom information och kommunikation

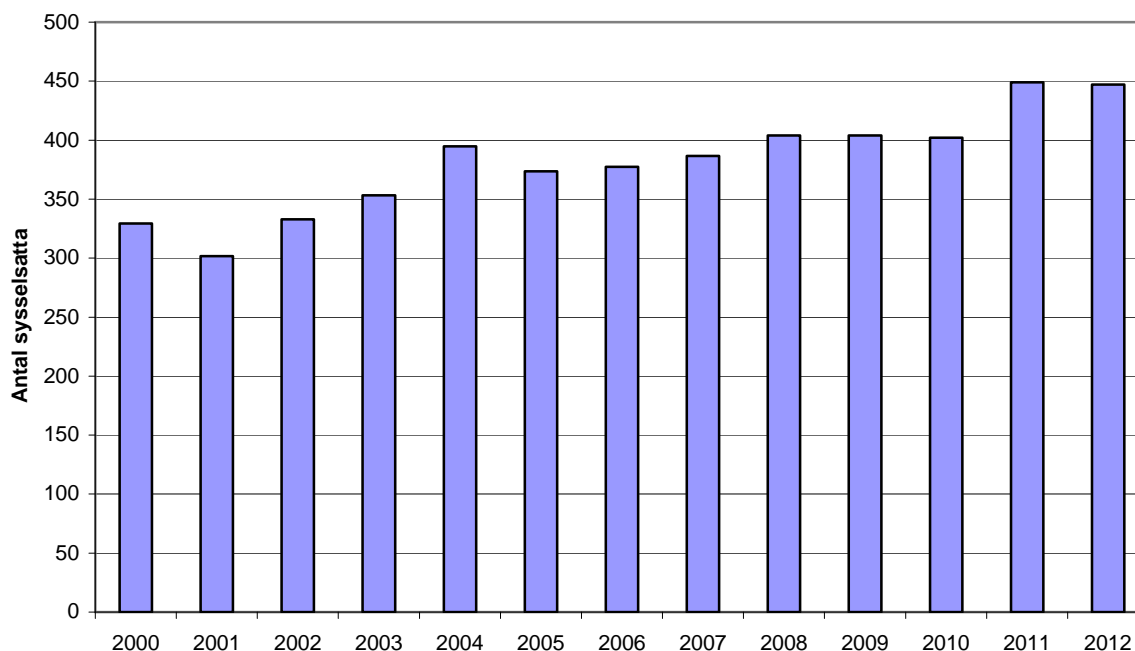
Antalet sysselsatta inom information och kommunikation nådde en topp år 2002 och har därefter minskat. År 2012 svarade denna näringsgren för 1,4% av sysselsättningen i kommunen. Kapacitetsutnyttjandet på personal inom information och kommunikation är dock högt på många arbetsplatser och det borgar för att nyanställningarna kommer att öka de närmaste åren.

Antal sysselsatta inom kreditinstitut och försäkringsbolag

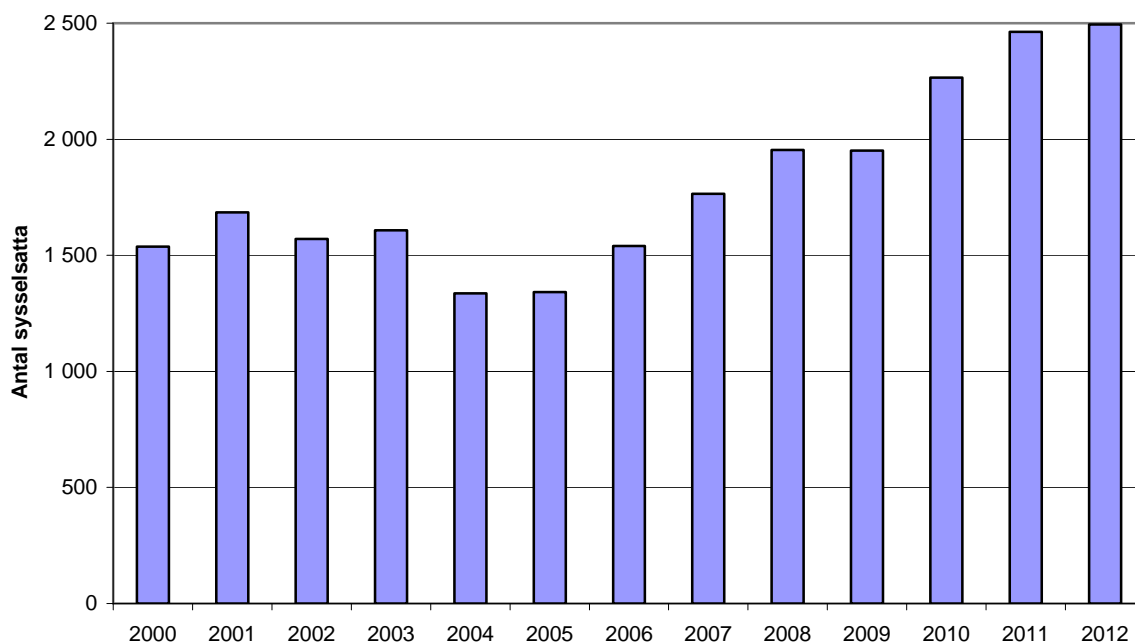
Inom näringsgrenen kreditinstitut och försäkringsbolag har antalet sysselsatta varit relativt stabilt sedan år 2000. Det senaste två åren har det emellertid skett en liten ökning av antalet sysselsatta. Idag svarar näringsgrenen för 1,6 % av arbetstillfällena. Det faktum att allt fler gör sina bankärenden på Internet har således inte haft någon större negativ effekt på sysselsättningen.

Antal sysselsatta inom fastighetsverksamhet

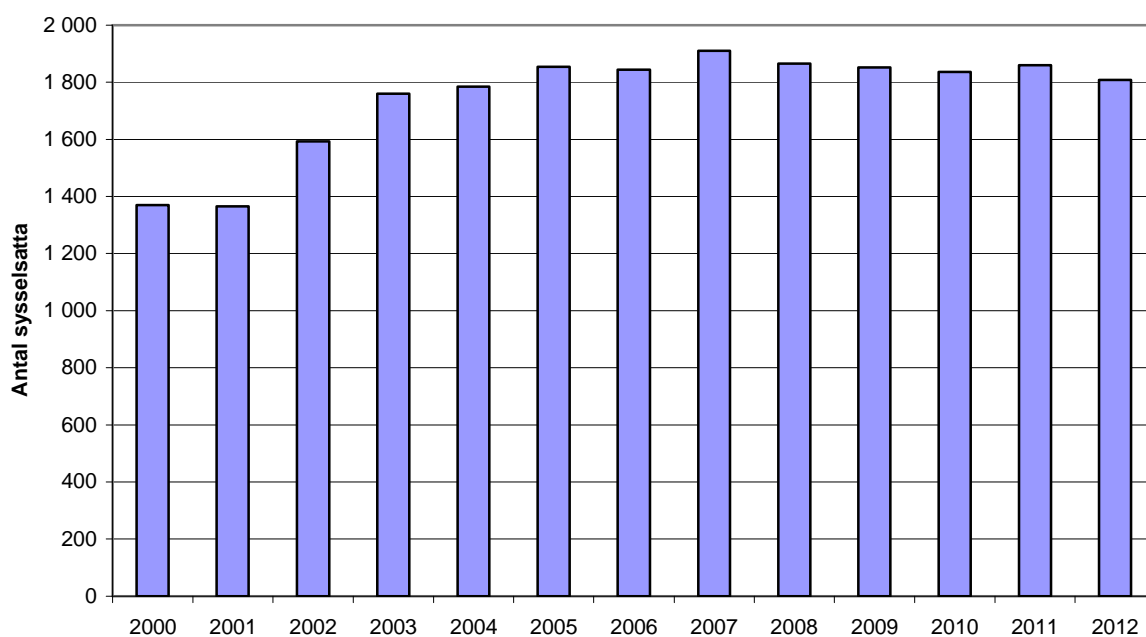
En klar sysselsättningsökning har skett inom fastighetsverksamheten i kommunen sedan år 2000. År 2012 stod denna bransch för 1,9% av sysselsättningen. En anledning till expansionen kan vara att det byggts ett stort antal nya bostäder och lokaler som behöver skötas om.

Antal sysselsatta inom företagstjänster

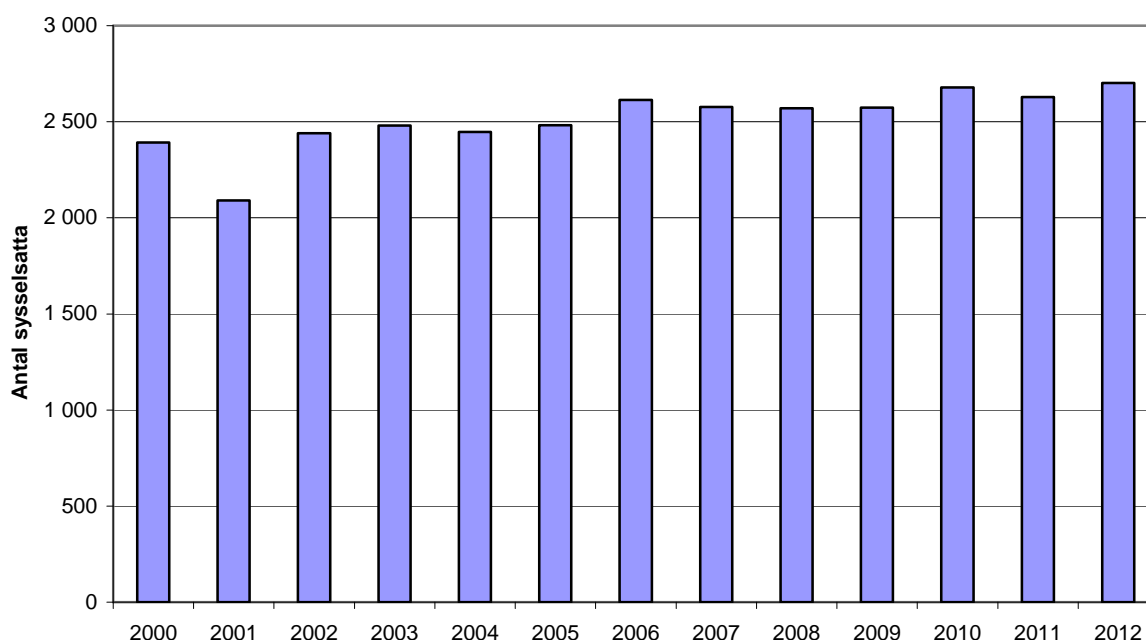
Företagstjänster är den näringsgren som svarar för den största ökningen av antalet sysselsatta under perioden 2000-2012. Procentuell räknat är uppgången 62,2% under denna tidsperiod. Idag svarar branschen för 10,6% av sysselsättningen i kommunen. De delbranscher som svarat för den största personalökningen är rese-, bevaknings- och kontorstjänster samt arbetsförmedling, bemanning och andra personalrelaterade tjänster.

Antal sysselsatta inom civila myndigheter och försvaret

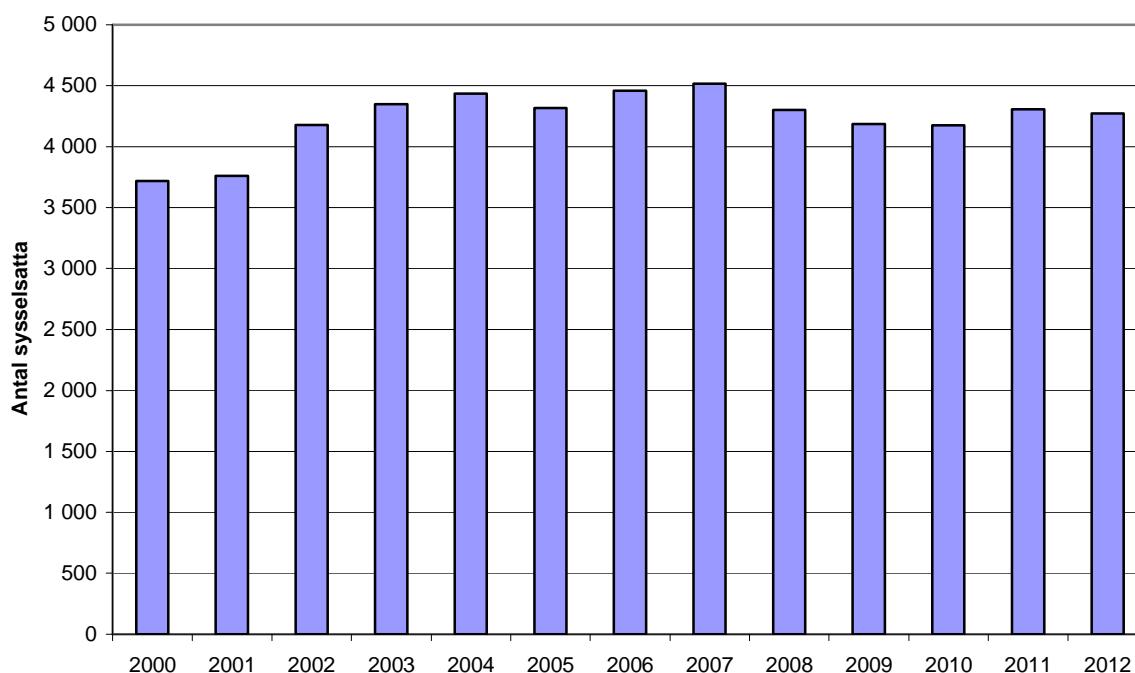
Antalet sysselsatta inom civila myndigheter och försvar har varit i stort sett oförändrat sedan år 2003. Denna näringsgren är mycket viktig för kommunen eftersom här återfinns de stora offentliga arbetsgivarna såsom Länsstyrelsen, Landstingsledningen, Skatteverket, Polisen, Tingsrätten med flera. År 2012 var näringsgrenens andel av den totala sysselsättningen 7,6%.

Antal sysselsatta inom utbildning

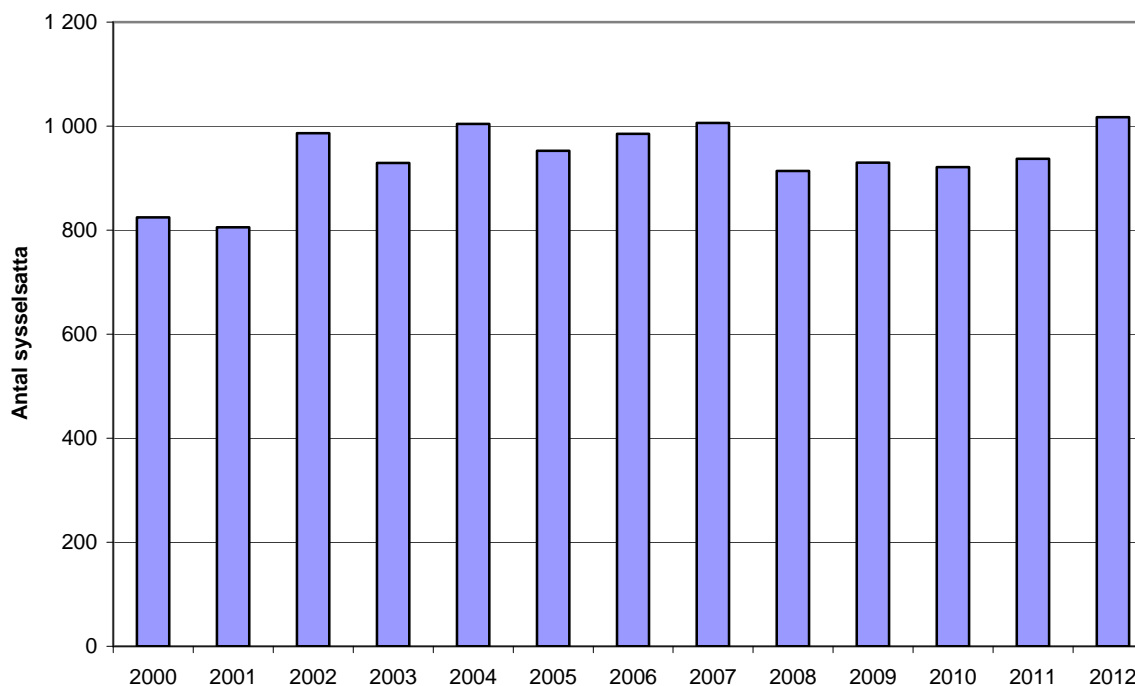
Utbildningsbranschen består av såväl kommunala som privata skolor för barn samt olika former av vuxenutbildning. Med undantag för år 2001 då antalet anställda minskade radikalt har sysselsättningen inom branschen ökat svagt under de senaste 13 åren. År 2012 arbetade 11,4% av de förvärvsarbetande inom denna näringsgren.

Antal sysselsatta inom vård och omsorg

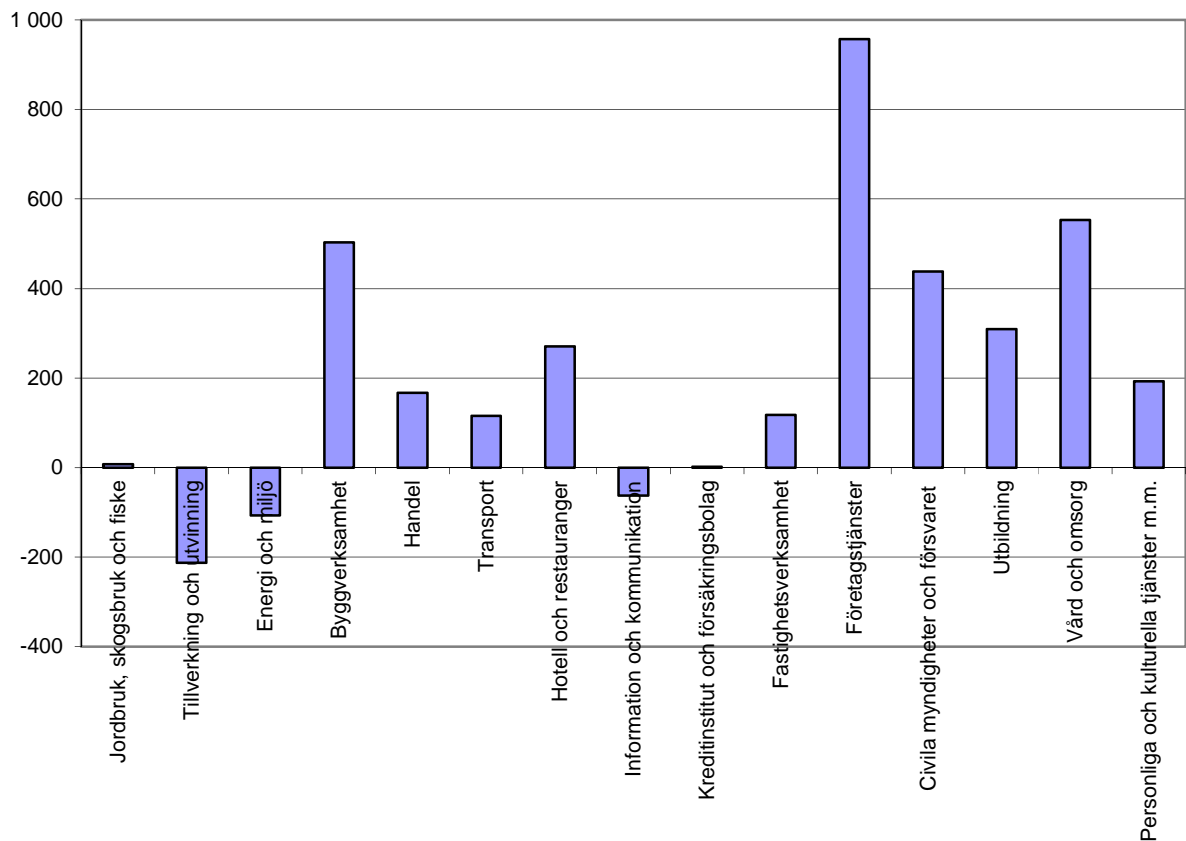
Vård och omsorg svarar för 18,1% av sysselsättningen i kommunen och är därmed den största näringsgrenen. Antalet anställda ökade från år 2000 till år 2004 för att därefter stagnera. Den överlägset största arbetsplatsen är Nyköpings lasarett med drygt 1500 anställda.

Antal sysselsatta inom personliga och kulturella tjänster m.m.

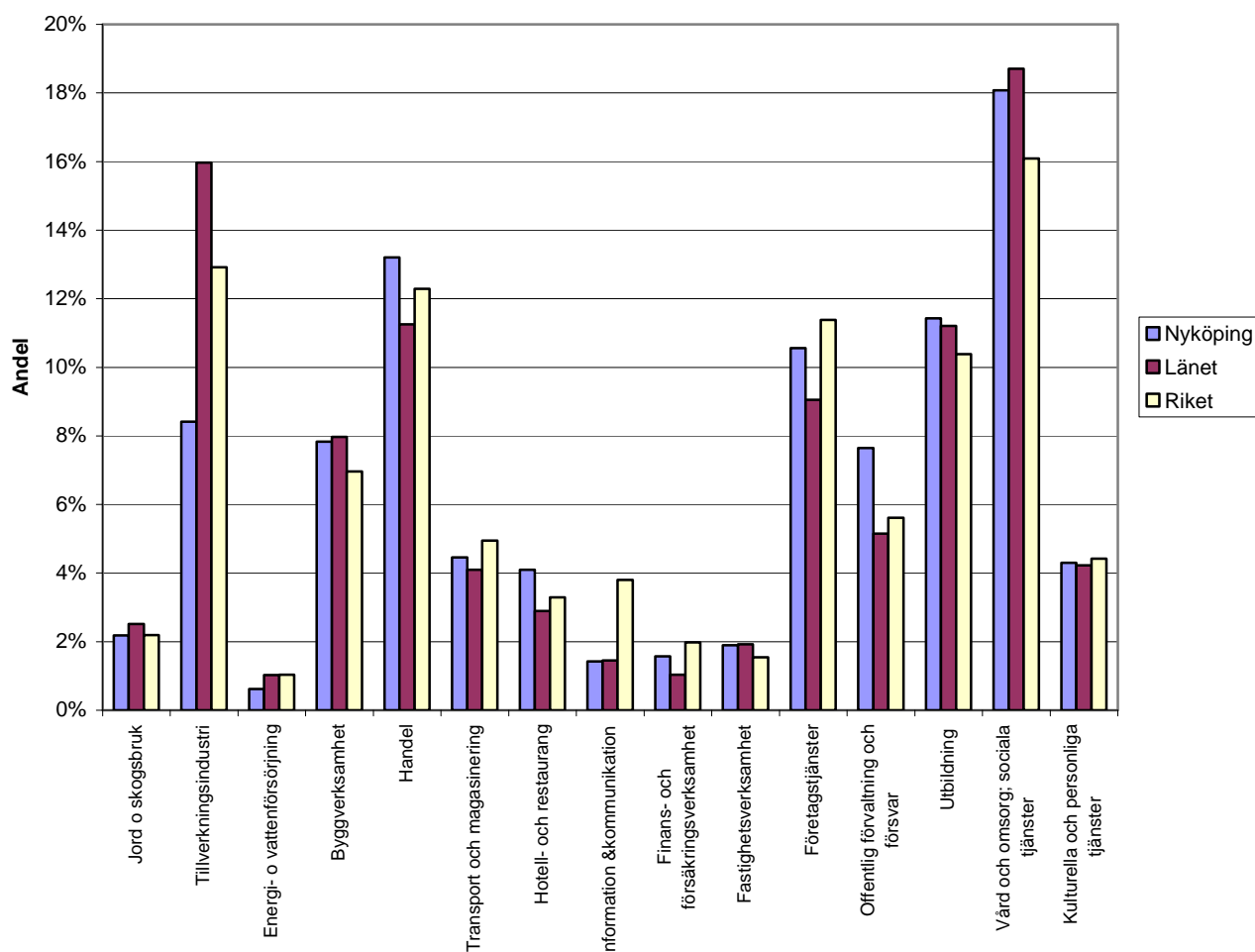
Inom näringsgrenen personliga och kulturella tjänster har antalet sysselsatta ökat sedan millennieskiftet. 4,3% av de förvärvsarbetande arbetade inom denna näringsgren år 2012. Ökningen av antalet arbetstillfällen är troligen en konsekvens av en ökad besöksnäring som kan kopplas till expansionen på Skavsta flygplats.

Förändring i antalet sysselsatta i de olika näringsgrenarna 2000-2012

Sammanfattningsvis kan vi konstatera att det är endast tre näringsgrenar som fått ett minskat antalet sysselsatta sedan år 2000 och det är tillverkningsindustri, energi och miljö samt information och kommunikation. Övriga näringsgrenar har expanderat i olika omfattning. De största personalökningarna har skett inom företagstjänster, vård och omsorg, byggverksamhet samt civila myndigheter och försvar.

Förvärsarbetande per bransch 2012

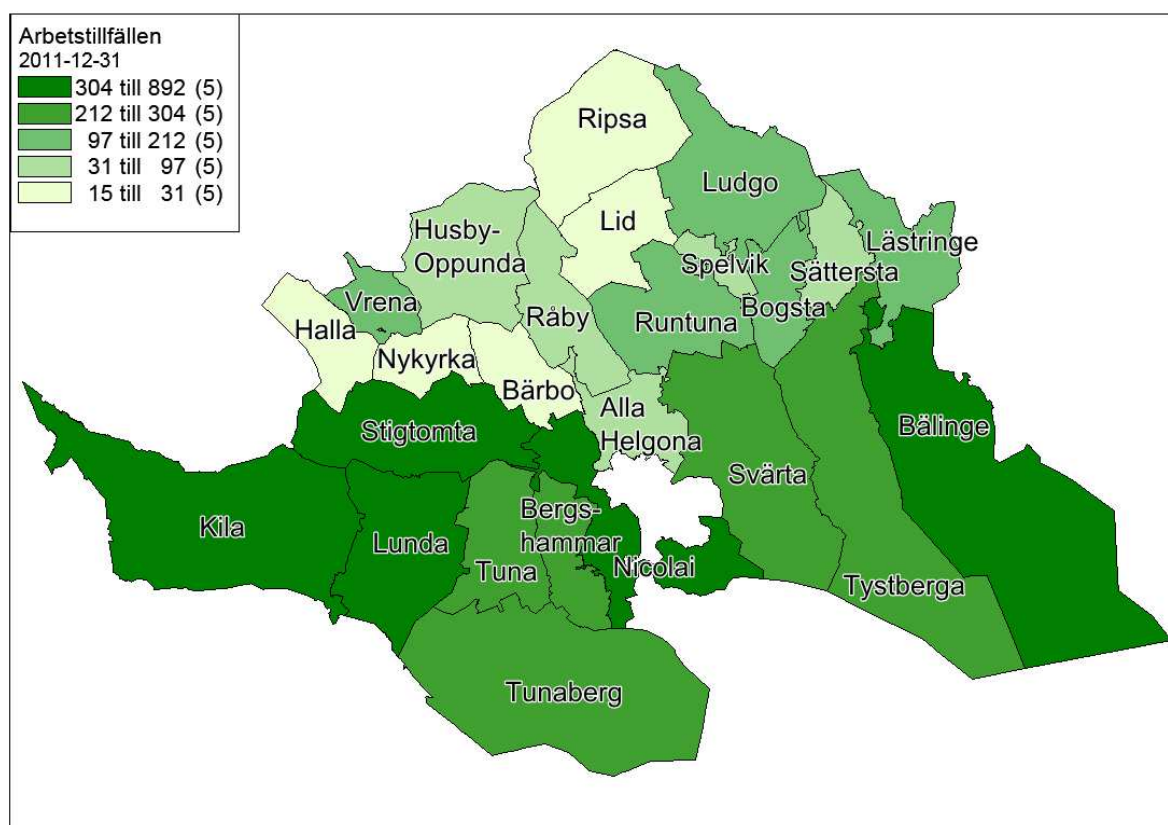

En jämförelse mellan Nyköpings kommun och Södermanlands län och Sverige visar på tydliga skillnader i näringslivsstrukturen. Den största skillnaden är att Nyköpings kommun har en lägre andel tillverkningsindustri än både länet och riket. Istället har Nyköping en högre andel anställda inom offentlig förvaltning, handel samt utbildning. Dessa drag är karakteristiska för en residens- och förvaltningsstad.

3.6 Arbetstillfällena på kommunalsnivå

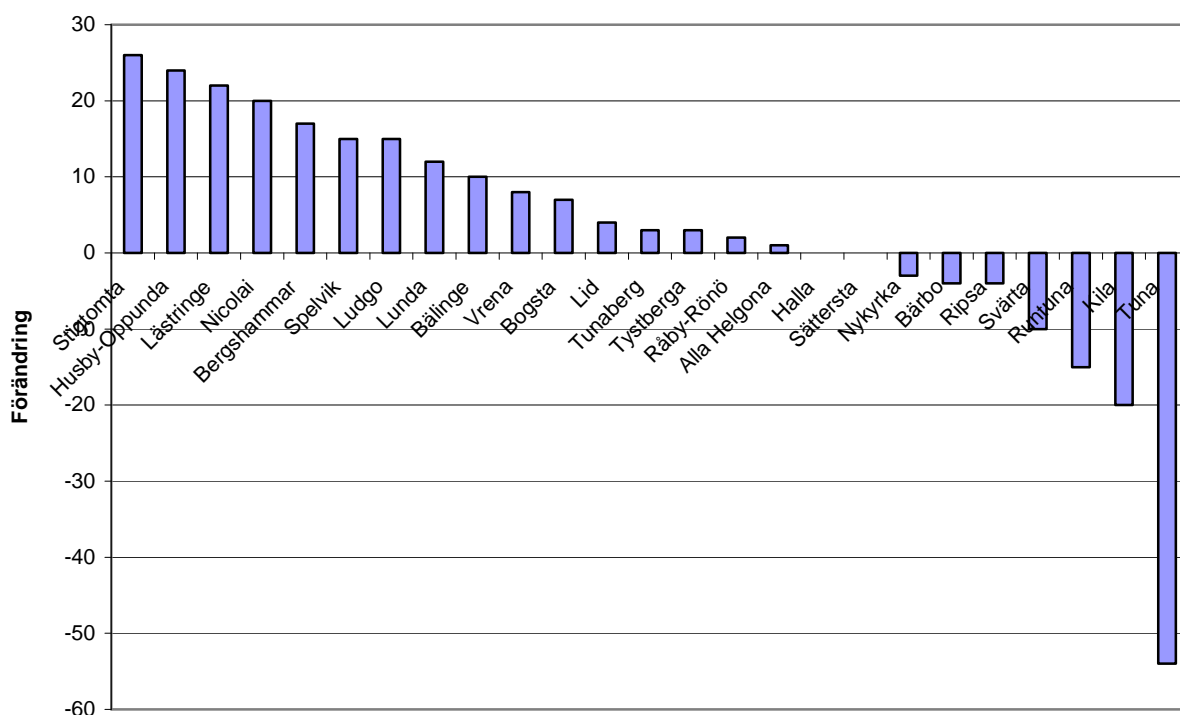
I tabellen och kartan nedan redovisas antalet arbetstillfällen i de olika socknarna i Nyköpings kommun 2011-12-31.

Socken	Män	Kvinnor	Totalt	Socken	Män	Kvinnor	Totalt
Nicolai landsbygd	537	355	892	Husby-Oppunda	37	13	50
Alla Helgona landsbygd	28	22	50	Lid	16	5	21
Tunaberg	120	153	273	Ripsa	11	5	16
Bergshammar	111	101	212	Runtuna	73	54	127
Tuna	172	101	273	Spelvik	42	26	68
Lunda	162	142	304	Ludgo	66	69	135
Kila	192	114	306	Svärta	115	120	235
Stigtomta	235	174	409	Tystberga	113	179	292
Bärbo	17	5	22	Bogsta	54	55	109
Nykyrka	21	2	23	Bälinge	378	171	549
Halla	8	7	15	Sättersta	19	12	31
Vrena	48	49	97	Lästringe	59	70	129
Råby-Rönö	39	24	63				

Den socken där flest personer arbetar är Nicolai landsbygd. Här ligger nämligen Skavsta flygplats med tillhörande industriområde. Näst flest arbetstillfällen har Bälinge där Studsviks industriområde är beläget. Andra socknar med ett stort antal förvärvsarbetande är Stigtomta, Kila, Lunda och Tystberga.

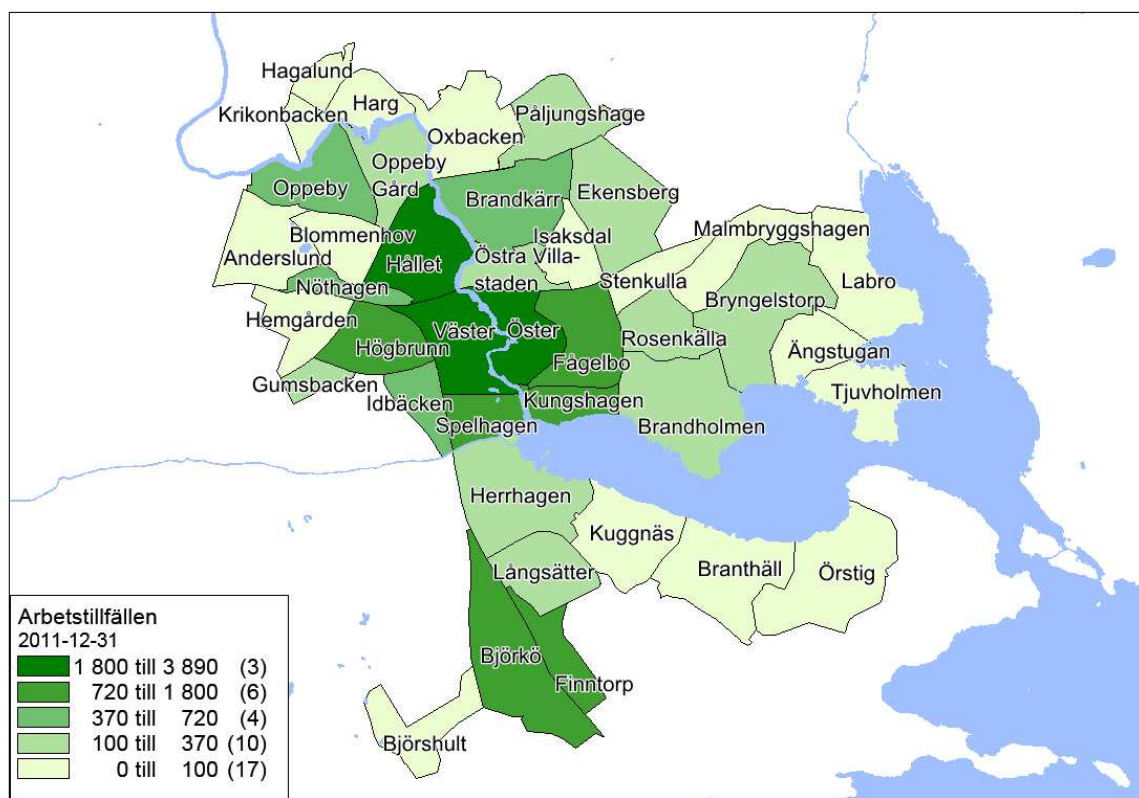
Förändring av antalet arbetstillfällen 2010-2011

Från 2010 till 2011 har antalet arbetstillfällen ökat framförallt i Stigtomta och Husby-Oppunda. Av ökningen på 56 arbetstillfällen i Lästringe socken svarar den rena landsbygden för 42. Arbetskraften har också ökat i Nicolai landsbygd och Bergshammar. Däremot har antalet förvärvsarbetande minskat i bland annat Tuna, Kila och Runtuna. Minskningen i Tuna är kraftig och nästan hela nedgången har skett i Enstaberga tätort.

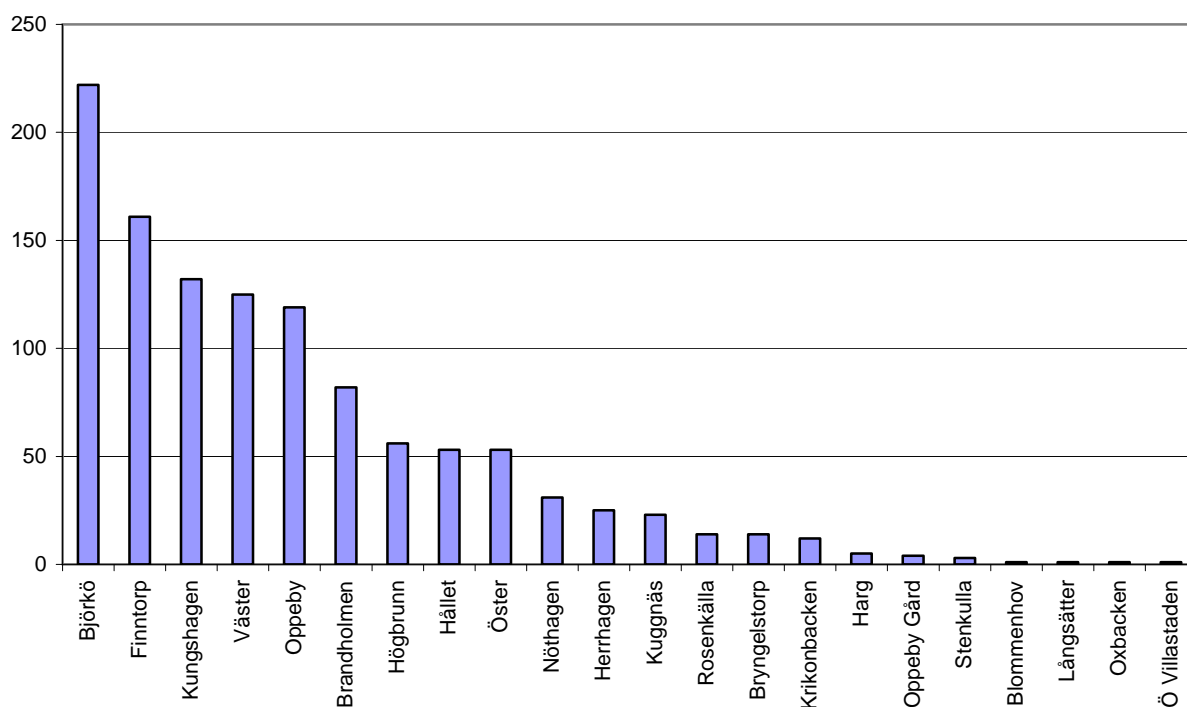
I tabellen och kartan på denna sida redovisas antalet arbetstillfällen i de olika stadsdelarna i Nyköpings centralort. Statistiken är från 2011-12-31.

Stadsdel	Män	Kvinnor	Totalt	Stadsdel	Män	Kvinnor	Totalt
Oppeby	374	171	545	Krikonbacken	28	5	33
Oppeby Gård	32	75	107	Hagalund	9	10	19
Hället	349	1461	1810	Harg	17	58	75
Nöthagen	311	64	375	Oxbacken	17	13	30
Blommenhov	9	33	42	Påljungshage	51	75	126
Anderslund	2	0	2	Brandkärr	171	471	642
Väster	1310	2579	3889	Ö Villastaden	55	112	167
Spelhagen	507	401	908	Isaksdal	14	36	50
Högbrunn	596	312	908	Ekensberg	85	97	182
Idbäcken	314	116	430	Öster	811	996	1807
Hemgården	5	0	5	Kungshagen	759	304	1063
Gumsbacken	109	149	258	Fågelbo	395	327	722
Herrhagen	35	146	181	Stenkulla	26	54	80
Långsätter	63	135	198	Rosenkälla	67	160	227
Finntorp	630	201	831	Bryngelstorp	62	103	165
Kuggnäs	11	32	43	Brandholmen	132	162	294
Branthäll	0	0	0	Ängstugan	0	0	0
Örstig	8	13	21	Tjuvholmen	3	1	4
Björkö	688	162	850	Malmbyggshagen	14	19	33
Björshult	5	0	5	Labro	0	0	0

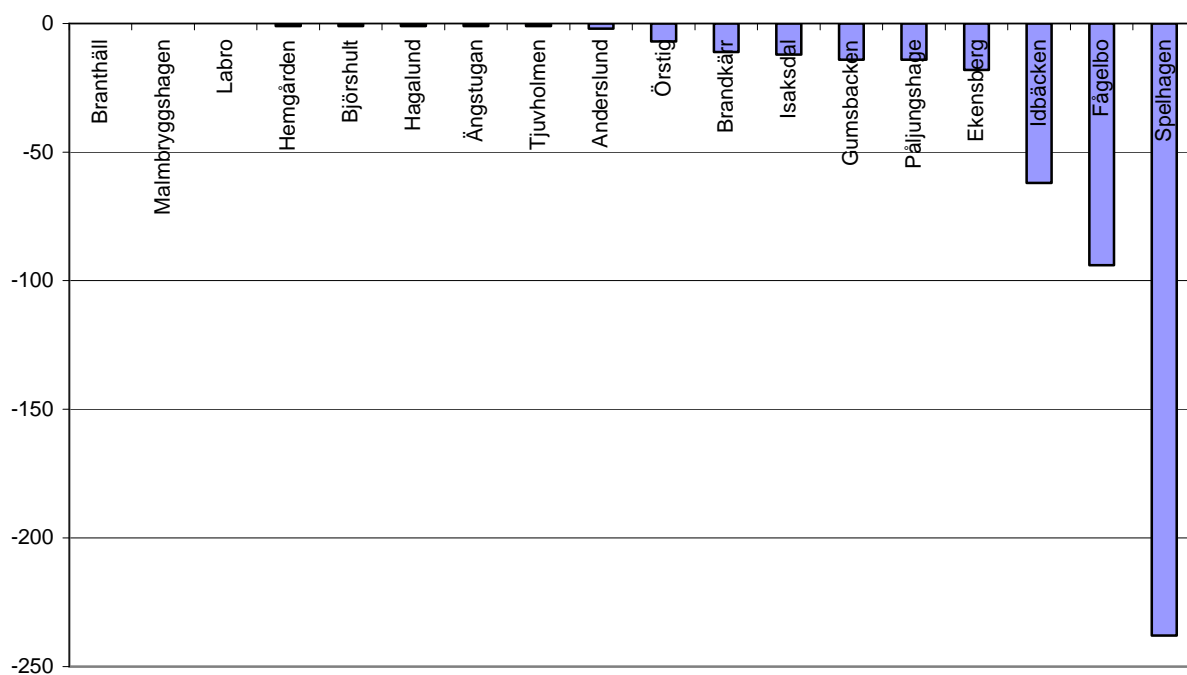
Den stadsdel där det jobbar flest människor är Väster. Där finns inte bara stadens affärscentrum utan även stora offentliga arbetsgivare och ett flertal privata företag. Därefter kommer Hället med Nyköpings lasarett som är kommunens största arbetsplats samt Öster med polisen, tingsrätten och en hel del affärer. På fjärde plats kommer Spelhagen med Skatteverket, Arbetsförmedlingen, Cewe Instrument m.fl. arbetsplatser.

Positiv förändring av antalet arbetstillfällen 2010-2011

Jämfört med år 2010 har arbetstillfällena ökat radikalt i Björkö. Förklaringen är att Eberspächer (f.d. Swenox) expanderat kraftigt. Andra stadsdelar med klara ökningar av antalet förvärvsarbetande är Finntorp, Kungshagen, Väster och Oppeby.

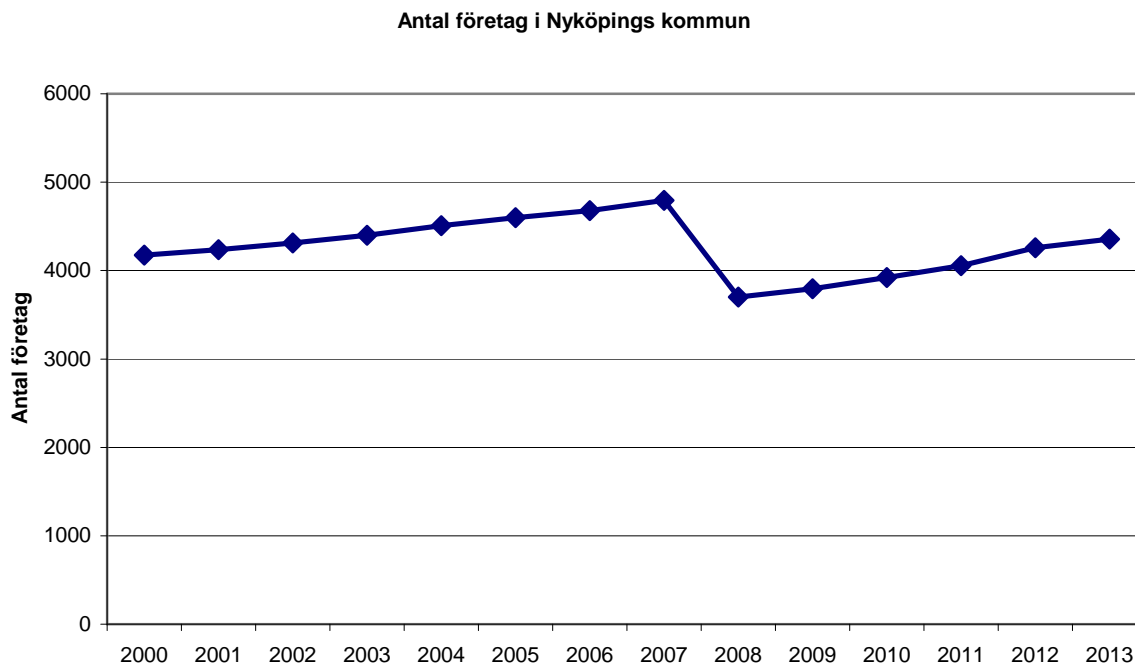
Negativ eller ingen förändring av antalet arbetstillfällen 2010-2011

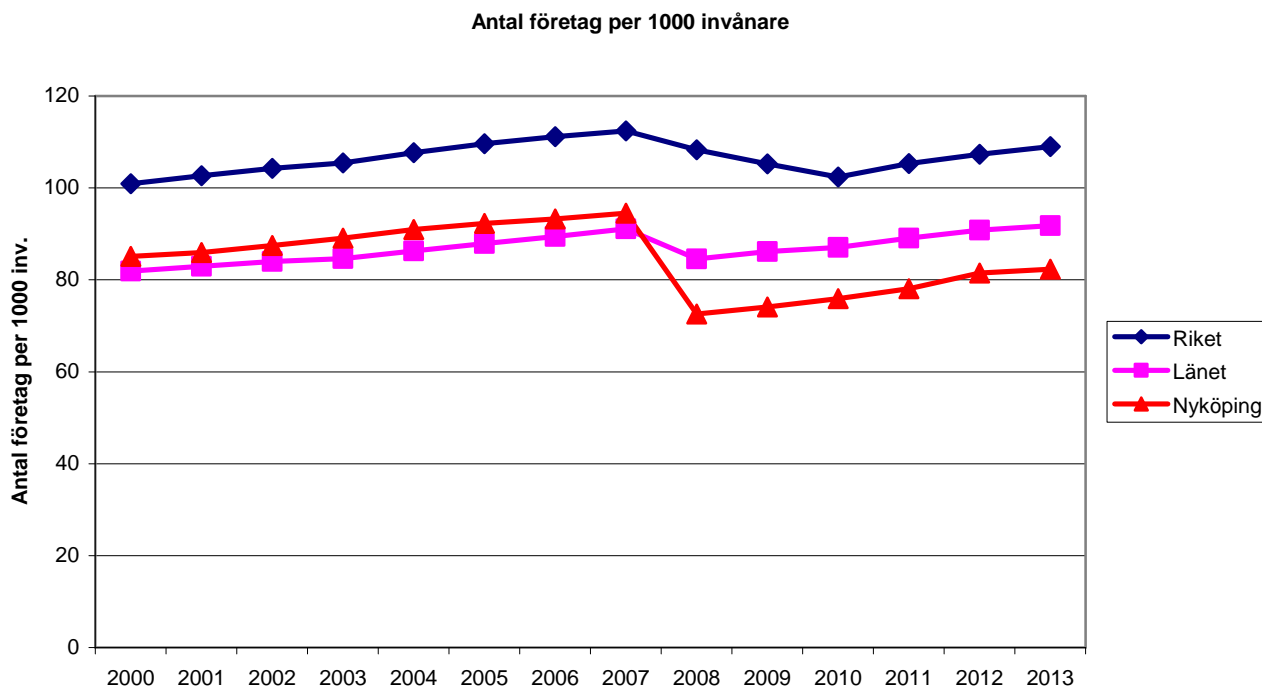
Endast Spelhagen har fått uppleva en betydande minskning av antalet arbetstillfällen från 2010 till 2011 och orsaken är att Vattenfall valde att flytta sin kundtjänst till Umeå. Antalet förvärvsarbetande har även minskat i Fågelbo och Idbäcken.

4. Företag

4.1 Antal företag

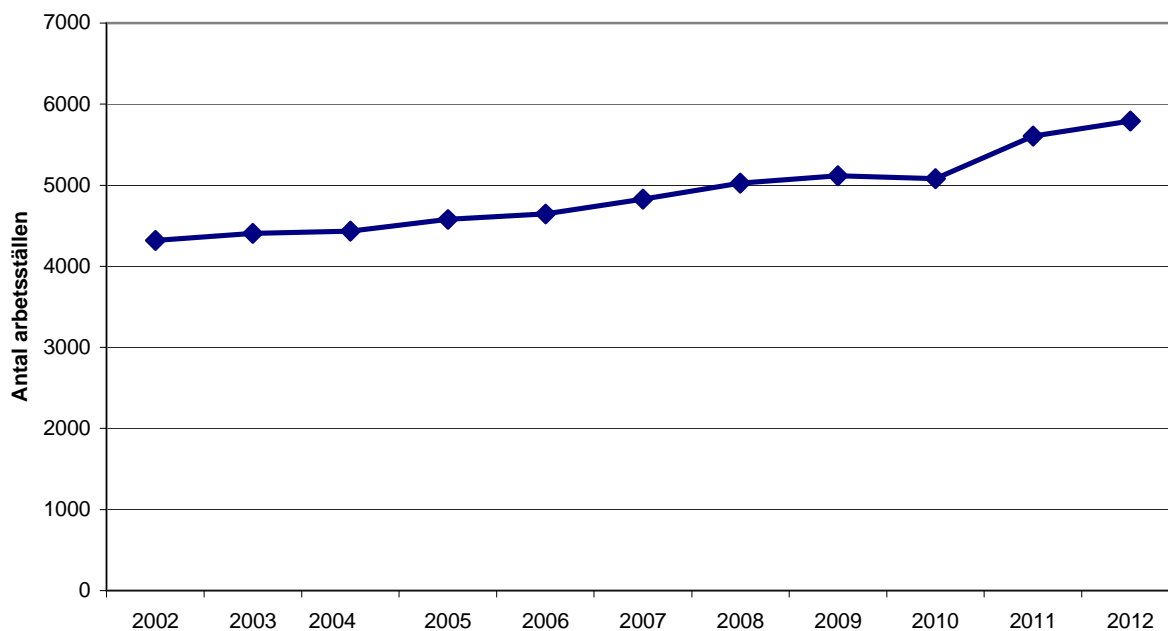
Statistiken över antalet företag är hämtad från Bolagsverket och innehåller aktiebolag, handelsbolag, kommanditbolag och enskilda näringsidkare. Från år 2000 till år 2007 steg antalet företag svagt. Sedan minskade antalet företag drastiskt till år 2008 för att sedan öka svagt igen. År 2013 fanns 4553 företag i kommunen.

Jämför man med riket och länet kan man konstatera att antalet företag sjönk från 2007 till 2008 även i dessa båda områden. Minskningen var dock inte lika stor som i Nyköpings kommun. Idag har Nyköpings kommun färre antal företag per 1000 invånare än länet och riket.

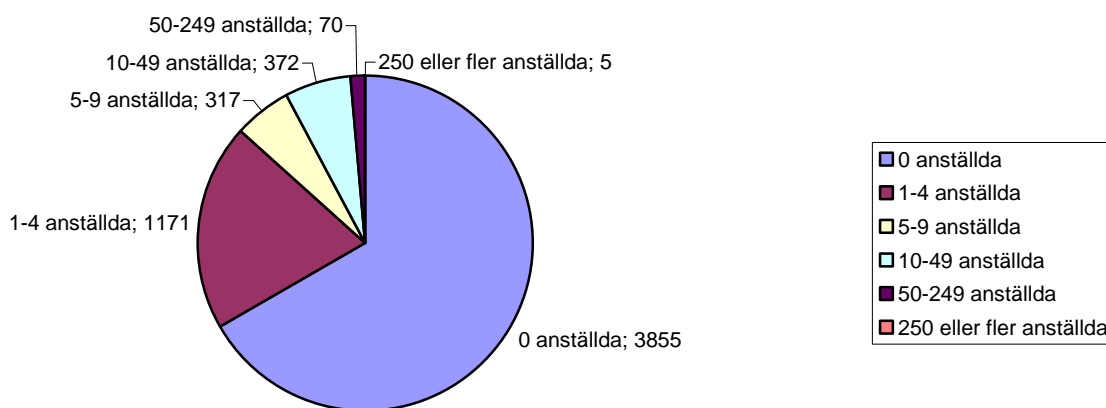
4.2 Antal arbetsställen

Antal arbetsställen i kommunen

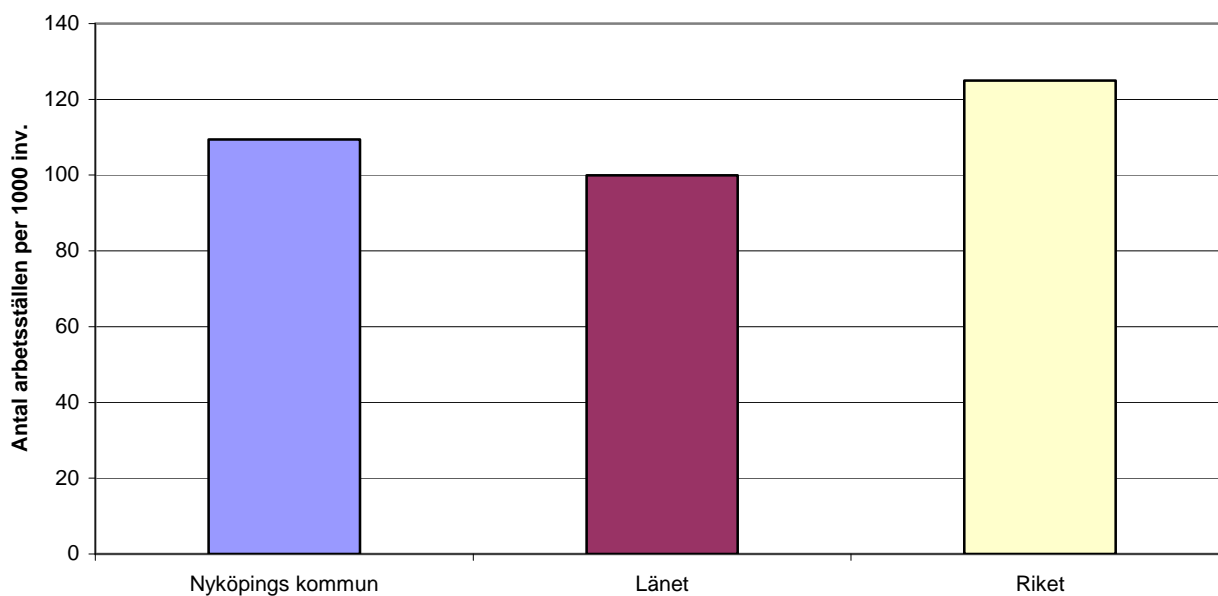
Det finns även statistik över antalet arbetsställen. Ett arbetsställe är en arbetsplats där ett företag bedriver verksamhet. Ett företag kan ha flera arbetsställen. Antalet arbetsställen i Nyköpings kommun har ökat stadigt sedan år 1995. År 2013 fanns inte mindre än 5790 arbetsställen i kommunen.

Antal arbetsställen i olika storleksklasser 2012

Det övervägande antalet av arbetsställena saknar anställda. Drygt en femtedel av arbetsställena har 1-4 anställda. Endast 1,3% av alla arbetsställe sysselsätter 50 eller fler personer. Jämfört med riksgenomsnittet är arbetsställena lite större i Nyköpings kommun.

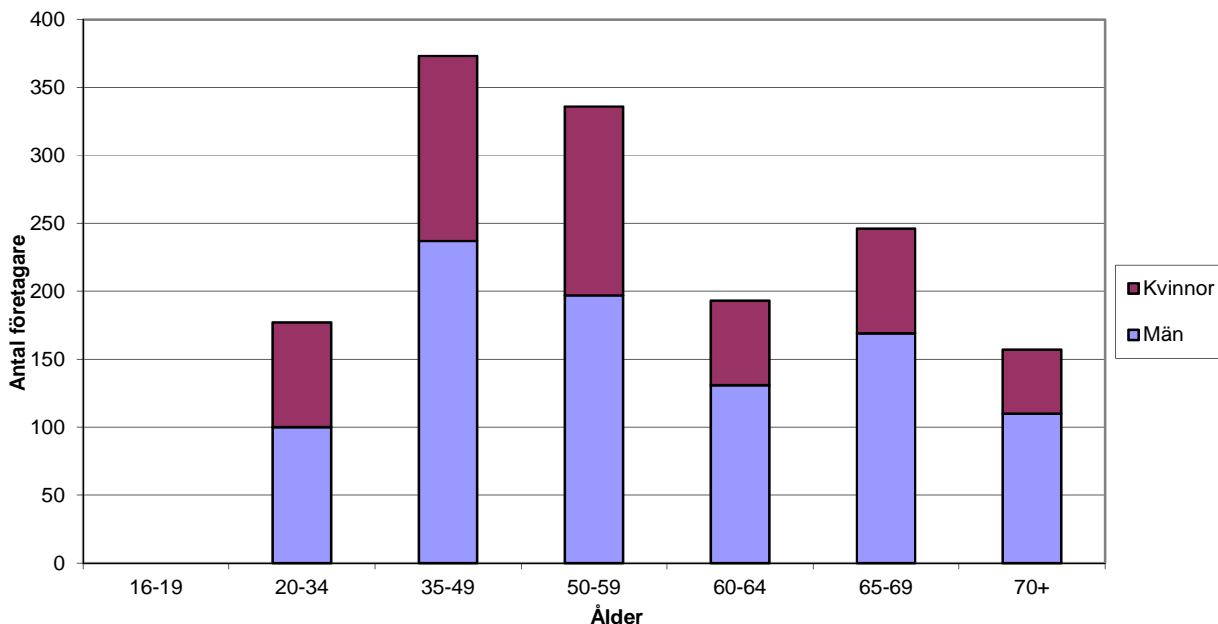
Antal arbetsställen per 1000 invånare 2012

Jämfört med övriga kommuner i Södermanlands län ligger antalet arbetsställen i Nyköpings kommun på en högre nivå. Antalet arbetsställena i kommunen är ändå klart lägre än riksgenomsnittet.

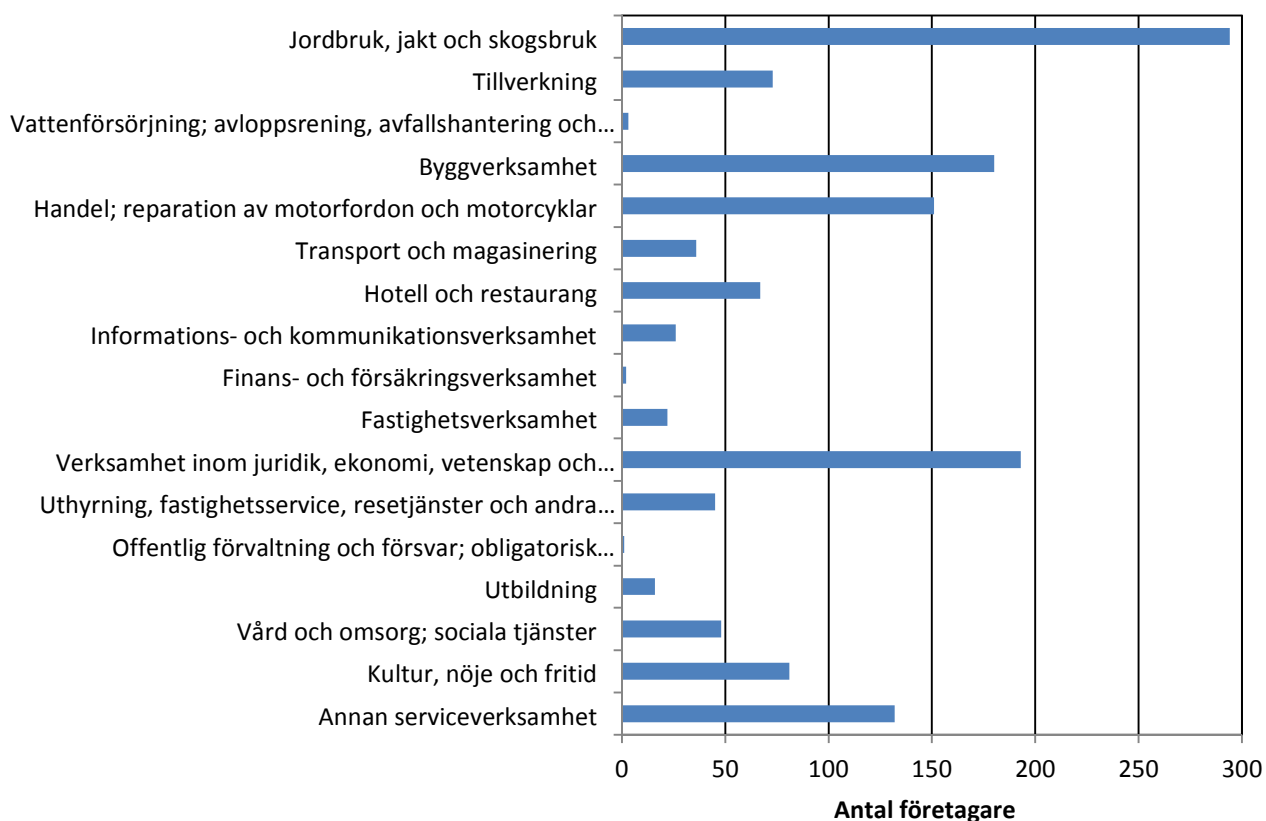
4.3 Egna företagare

Företagare efter kön och ålder

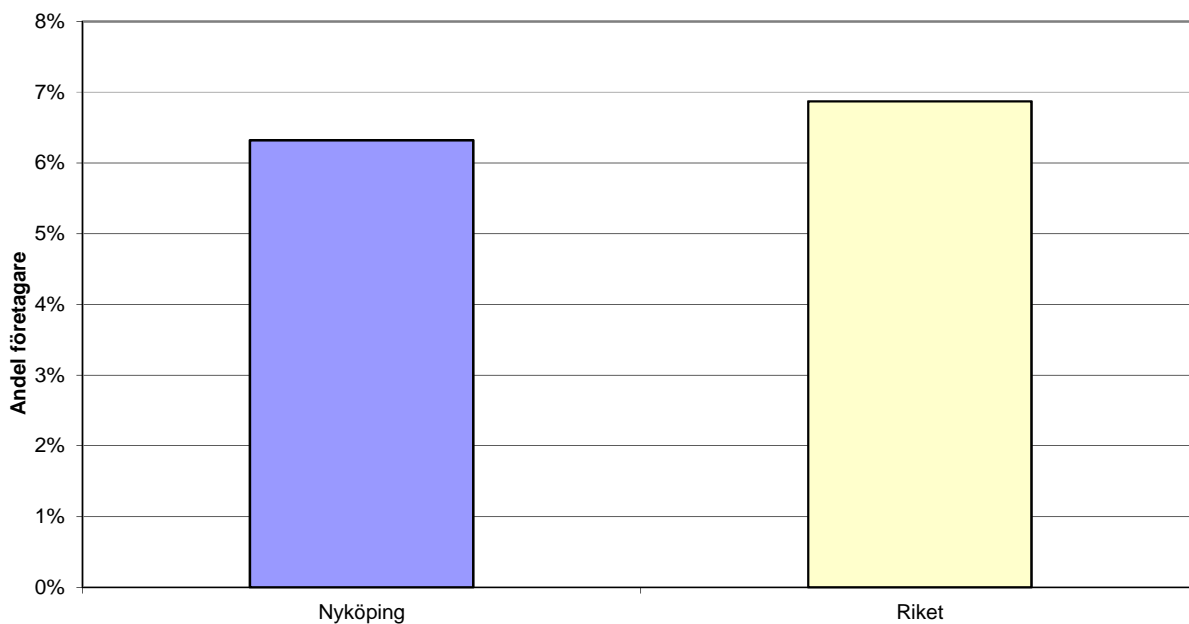
I Nyköpings kommun finns totalt 1482 egna företagare varav 538 är kvinnor. Flest egna företagare finns i ålderskategorin 35-49 år. Andelen kvinnor är högst bland de yngsta företagarna. Jämfört med år 2004 har antalet egna företagare som är mellan 35 och 49 år minskat i antal. Däremot har antalet företagare i ålderskategorierna 20-34 år och 60-64 år ökat.

Företagare efter bransch

Flest egenföretagare finns inom jord- och skogsbruk. Den näst vanligaste branschen är verksamhet inom juridik, ekonomi, vetenskap och teknik. Även inom byggverksamhet finns många egna företagare.

Andel företagare av totalt antal sysselsatta

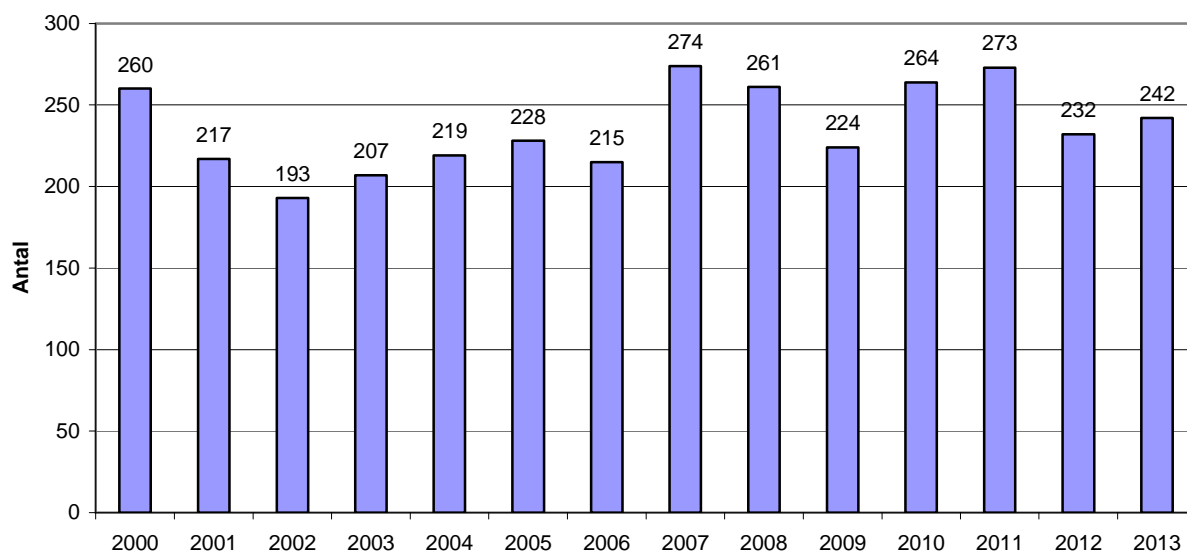

Jämfört med riket har Nyköpings kommun en något lägre andel egna företagare.

4.4 Nyföretagande

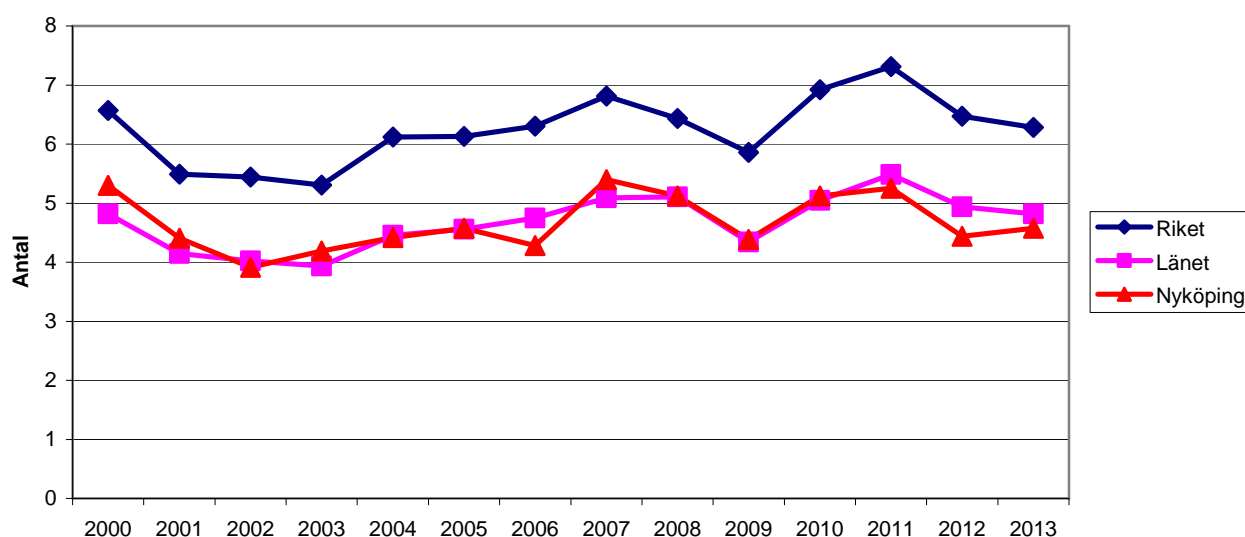
Genom att studera antalet nystartade företag kan man mäta dynamiken i näringslivet i olika regioner. Tillväxt på lång sikt kräver att resurser omfördelas från mindre produktiva befintliga verksamheter till mer produktiva nya företag. Dynamiken i näringslivet möjliggör en förnyelse av näringslivet som stärker Sveriges konkurrenskraft.

Antal nystartade företag

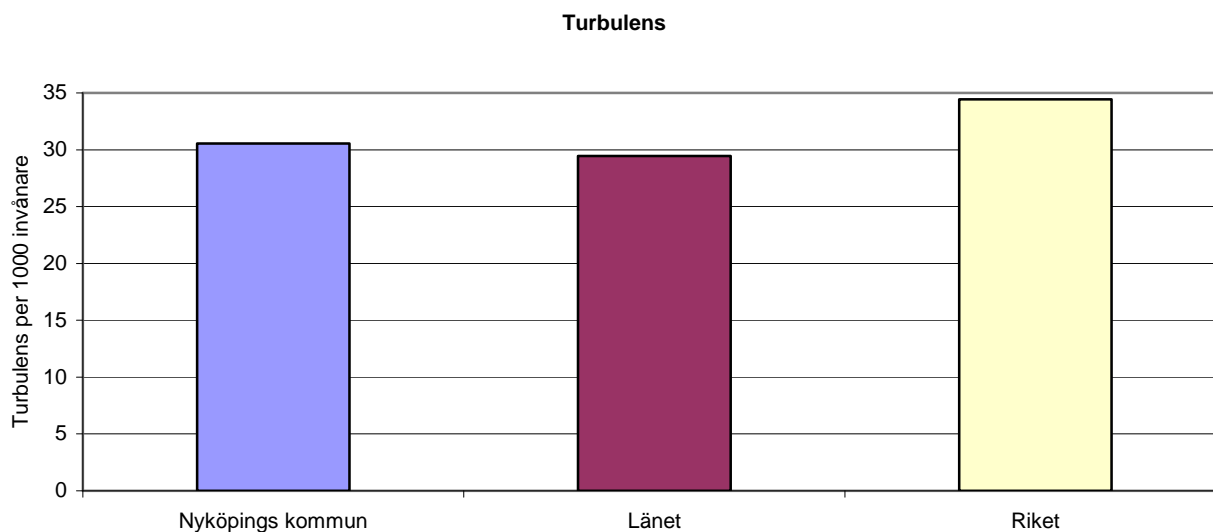
Antalet nystartade företag ökade från år 2002 till år 2007. Sedan skedde en vändning och nyföretagandet minskade under år 2008 och år 2009. Under 2010 och 2011 ökade nyföretagandet igen för att sedan minska år 2012. År 2013 skedde en liten ökning.

Antal nystartade företag per 1000 invånare

Jämfört med riket har Nyköpings kommun ett lägre nyföretagande. Kommunen ligger dock bara något under länsgenomsnittet. En studie om företagsdynamik och tillväxt från ITPS pekar på att det inte är ett ökat antal nya företag som behövs, utan att de nya företag som finns måste bli bättre. I dag har många av de nya företagen i framför allt tjänstesektorn låg produktivitet, det vill säga förmåga att producera effektivt. Eftersom så pass många av de nya företagen är mindre produktiva än de äldre företagen drar de ned produktiviteten i hela

ekonomin. Fokus bör därför läggas på de nya företag med hög produktivitet då det är dessa som är centrala för förnyelse och utveckling i näringslivet. En fokusering på enbart antalet företag utan hänsyn till deras produktivitet kan till och med vara skadligt för ekonomin. Det går att nå bättre resultat om de näringspolitiska åtgärderna riktas mot nya företag som nått en viss mognad och som har tillväxtpotential.

Enligt den senaste forskningen är inte bara nyetableringar utan även nedläggningar bra för näringslivet. Företag som läggs ned är i allmänhet föråldrade och ineffektiva. Om dessa försvinner skapas utrymme för nya företag på marknaden och resurser frigörs som kan användas i nya verksamheter. Summan av antalet nystartade och nedlagda företag benämns turbulensen. Ju högre turbulensen är desto bättre fungerar näringslivet. Turbulensen i kommunen ligger på 30,5 vilket är över länsgenomsnittet men under riksgenomsnittet.

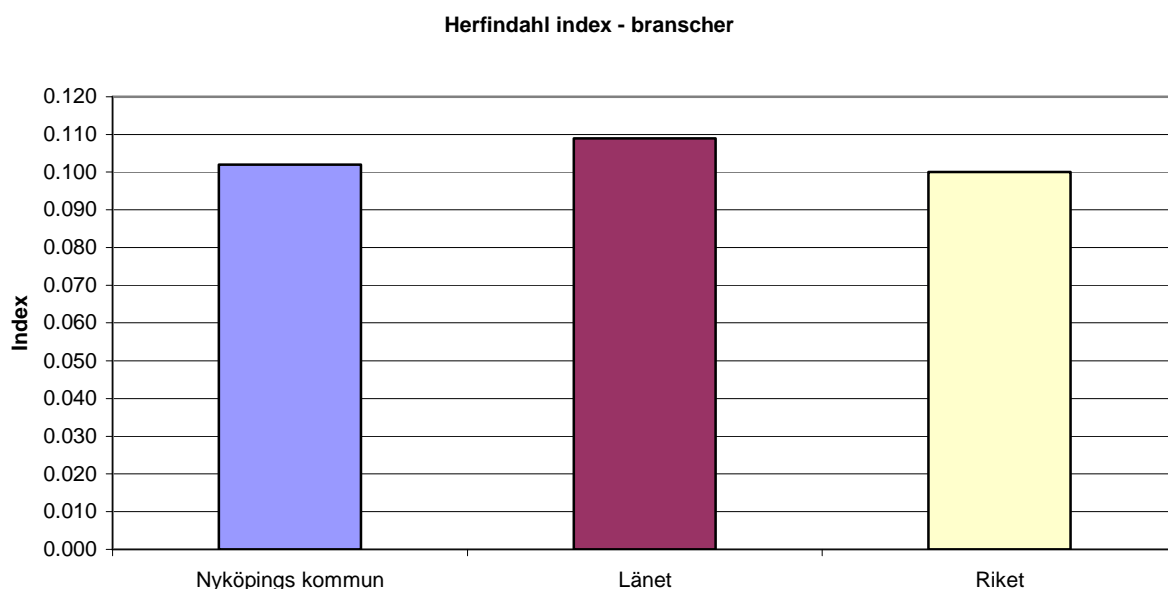
4.5 Största arbetsgivare

ARBETSGIVARE	ANSTÄLLDA	BRANSCH
NYKÖPINGS KOMMUN	3878	Kommun
SÖDERMANLANDS LÄNS LANDSTING	2175	Landsting
EBERSPÄCHER EXHAUST TECHNOLOGY SWEDEN AB	650	Avgasrör
STUDSVIK NUCLEAR AKTIEBOLAG	278	Kärnkraft
ORIO AB	272	Reservdelslager
ABB AB CEWE-CONTROL	196	Elartiklar
SCHNEIDER ELECTRIC SVERIGE AB	192	Elartiklar
STOCKHOLM SKAVSTA FLYGPLATS AB	190	Flygplats
LÄNSSTYRELSEN I SÖDERMANLANDS LÄN	189	Länsstyrelse
NYKÖPINGS KYRKLIGA SAMFÄLLIGHET	175	Kyrklig verksamhet
RIKSPOLISSTYRELSEN	173	Polis
THORSMAN & CO AB	158	Elartiklar
SAMHALL AKTIEBOLAG	149	Samhall
KÄRNKRAFTSSÄKERHET OCH UTBILDNING	149	Utbildning
SKATTEVERKET	137	Myndighet
NOBINA SVERIGE AB	125	Bussbolag
LÄNSFÖRSÄKRINGAR	120	Försäkringar
SECURITAS SVERIGE AB	111	Vaktbolag
POSTEN MEDDELANDE AB	98	Postcenter
IF SKADEFÖRSÄKRING AB	91	Försäkringar
KRIMINALVÄRDEN	91	Anstalt
ISS FACILITY SERVICES AB	90	Lokalvård

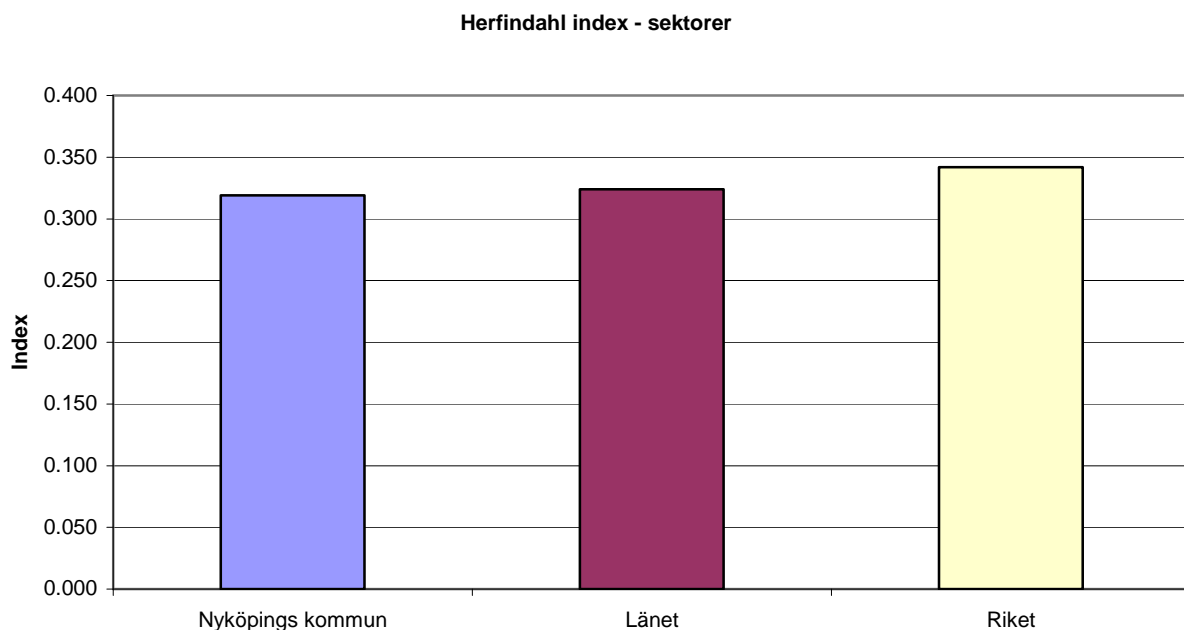
De största arbetsgivarna har i allt väsentligt varit desamma under den senaste tioårsperioden, även om den inbördes ordningen förändrats något. Ett undantag är dock Skavsta flygplats som inte fanns med bland de 15 största arbetsgivarna år 2000 men som vuxit kraftigt sedan dess. Det största privata företaget sysselsätter enbart 2,5% av arbetskraften, vilket gör Nyköping mindre sårbart för företagsnedläggningar än många andra kommuner. Av de sju största privata företagen är fem utlandsägda. Det företag som ökat sina anställda mest på senare tid är Eberspächer (f.d. Swenox), som förutom de 650 fast anställda även har kontrakts- och visstidsanställda.

4.6 Herfindahl index

Ett sätt att mäta koncentrationen inom en regions näringsliv är att beräkna ett index som benämns Herfindahl index. Ju högre värde på detta index, desto mer koncentrerat är näringslivet. Herfindahl index beräknas genom att man först räknar ut kvadraterna på varje bransch eller sektors andel av sysselsättningen och sen summerar dessa. Indexet kan anta värden mellan 0 och 1, där 1 anger att en bransch eller sektor står för 100 procent av sysselsättningen och 0 innebär maximal spridning.

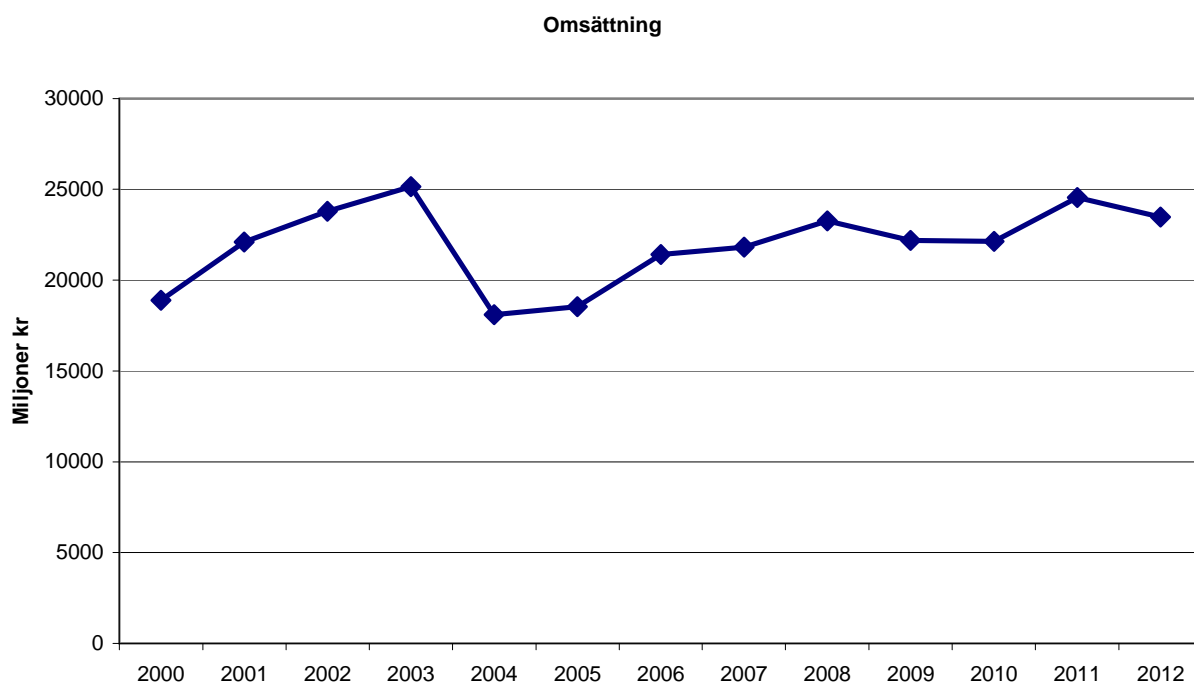

Om vi först tittar på de sysselsattas fördelning mellan branscher så ligger Nyköpings kommun klart under länsgenomsnittet och endast marginellt över riksgenomsnittet, vilket indikerar ett brett och diversifierat näringsliv.

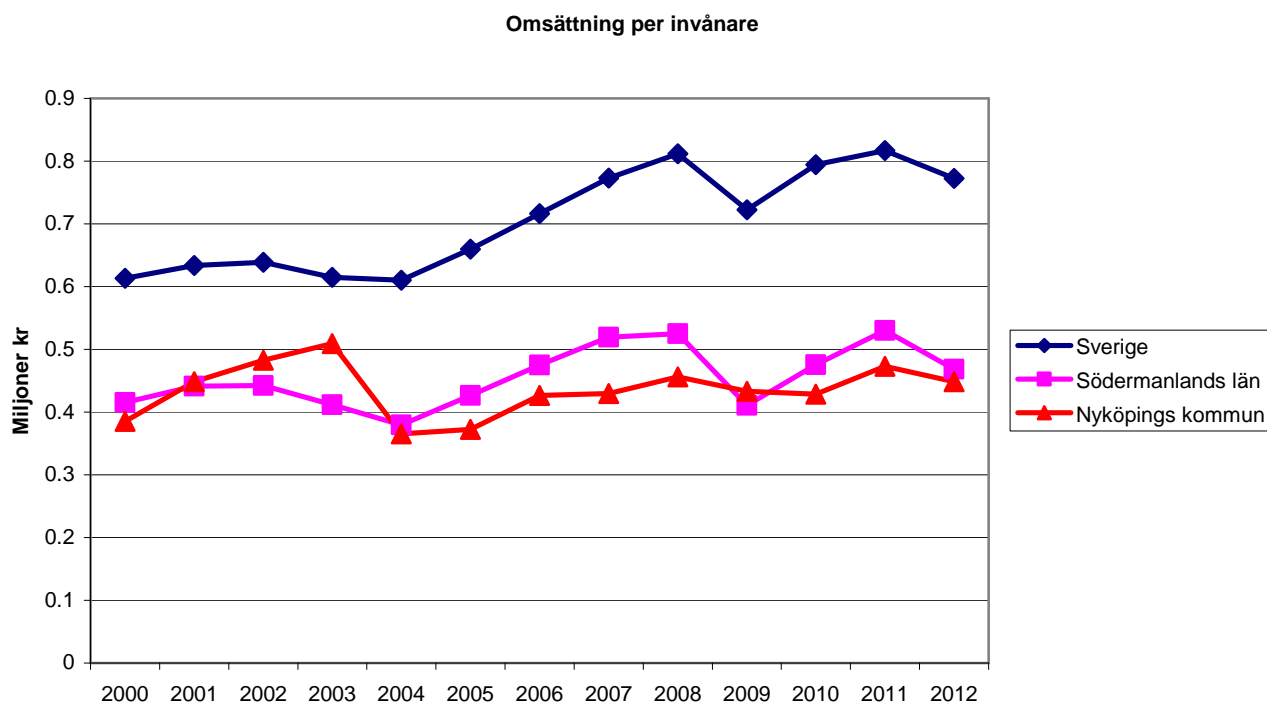

När det gäller fördelningen av arbetskraften mellan olika sektorer har Nyköpings kommun ett klart lägre värde än både länet och riket. Det innebär att kommunens starka offentliga sektor inte är alltför stark utan att balansen mellan de olika sektorerna är bra.

4.7 Företagens omsättning

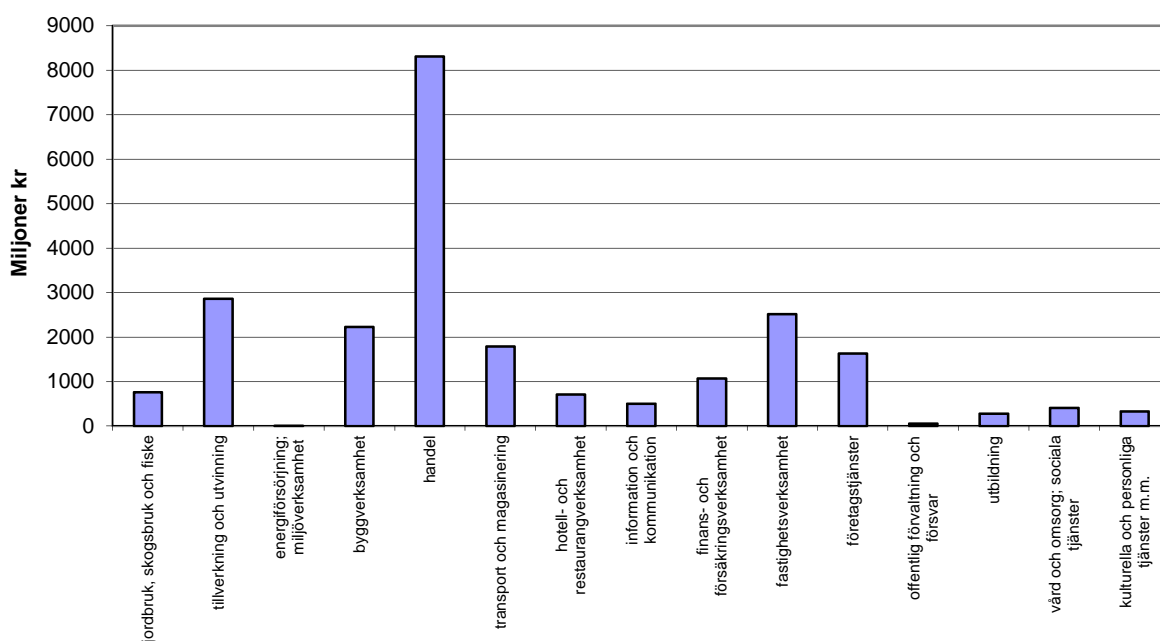

Företagens omsättning steg från 2000 till 2003 för att sedan minska kraftigt från 2003 till 2004. Från år 2004 och framåt har omsättningen ökat igen. Särskilt stora var ökningarna från 2005 till 2006 och från 2010 till 2011. Från 2011 till 2012 skedde en liten nedgång.

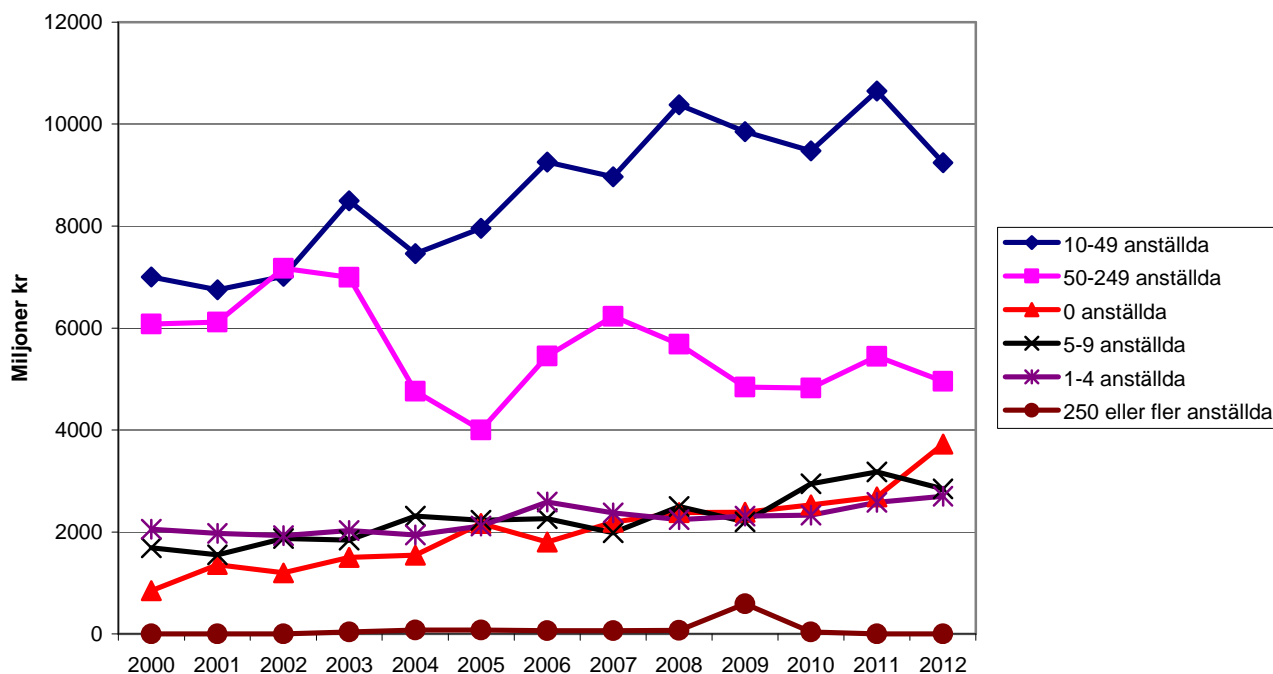
Sett per invånare har företagen i kommunen en lägre omsättning än företagen i länet och riket. Jämfört med länet är dock skillnaden mycket mindre än jämfört med riket. I såväl riket som länet minskade omsättningen från 2003 till 2004 för att sedan öka igen från 2004 till 2008. Från 2008 till 2009 skedde en kraftig nedgång i länet och riket som knappt märktes av i Nyköpings kommun. Från 2011 till 2012 minskade omsättningen överlag.

Omsättning efter bransch 2012

Den överlägset största omsättningen står handeln för. Näst högst omsättning har företagen inom tillverkningsindustrin. Andra branscher med hög omsättning är fastighetsverksamhet, byggverksamhet samt transport och magasinering. På grund av ett tidsseriebrott går det inte längre att se hur den branschvisa omsättningen har utvecklats över tiden.

Omsättning efter antal anställda

Den högsta omsättning återfinns hos de företag som har mellan 10 och 49 anställda. Näst högst omsättning har företagen i storleksklassen 50-249 anställda. Bland företagen i de tre minsta storleksklasserna skiljer sig inte omsättningen så mycket åt. Bland de minsta företagen som saknar anställda har det skett en markant ökning av omsättningen från 2011 till 2012.

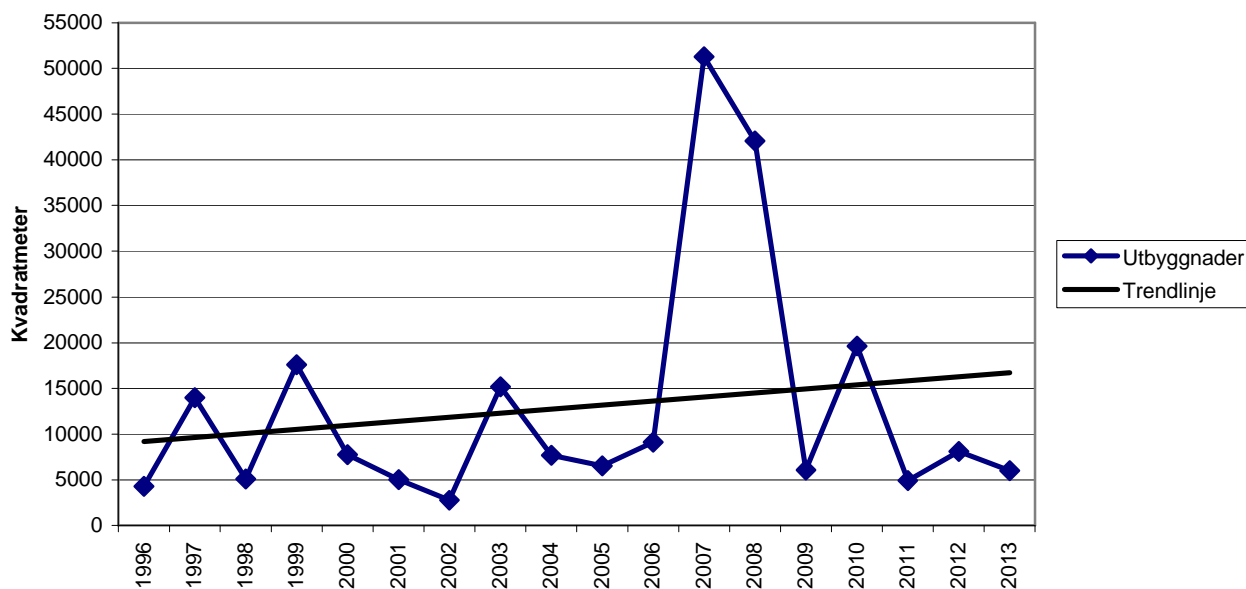
4.8 Bygglov för utbyggnader

Här redovisas vilka företag som fått bygglov för att bygga ut sin verksamhet under 2013. I de flesta fall har byggnadsarbetena påbörjats under året men i en del fall sker byggstart först 2014.

Företag	Bransch	Utbyggnadens storlek, m ²
Vattenfall Värme AB	Energi	170
Aktiebolaget Spånlådan	Fastighetsbolag	290
Haag & Carlsson	Bilförsäljning	1358
Stenberg Magnus	Snickeri	270
Stego Plast	Plastindustri	400
Björksund Förvaltnings AB	Jordbruk	122
El & Bygg i Sörmland AB	Elinstallationer	364
Proauto AB	Bilförsäljning	2973
Sörmlands Väg och Trafikarbeten	Vägunderhåll	55

Bygglovet för den största utbyggnaden under 2013 gick till Proauto och avsåg uppförande av en bilhall för försäljning av BMW personbilar på Hemgårdsområdet. Bygglovet för den näst största utbyggnaden gick till Haag & Carlsson som också är ett företag som säljer personbilar. Det tredje största bygglovet gick till Stego Plast på Arnö. I övrigt var det en stor spridning på de branscher som fick lov att bygga ut.

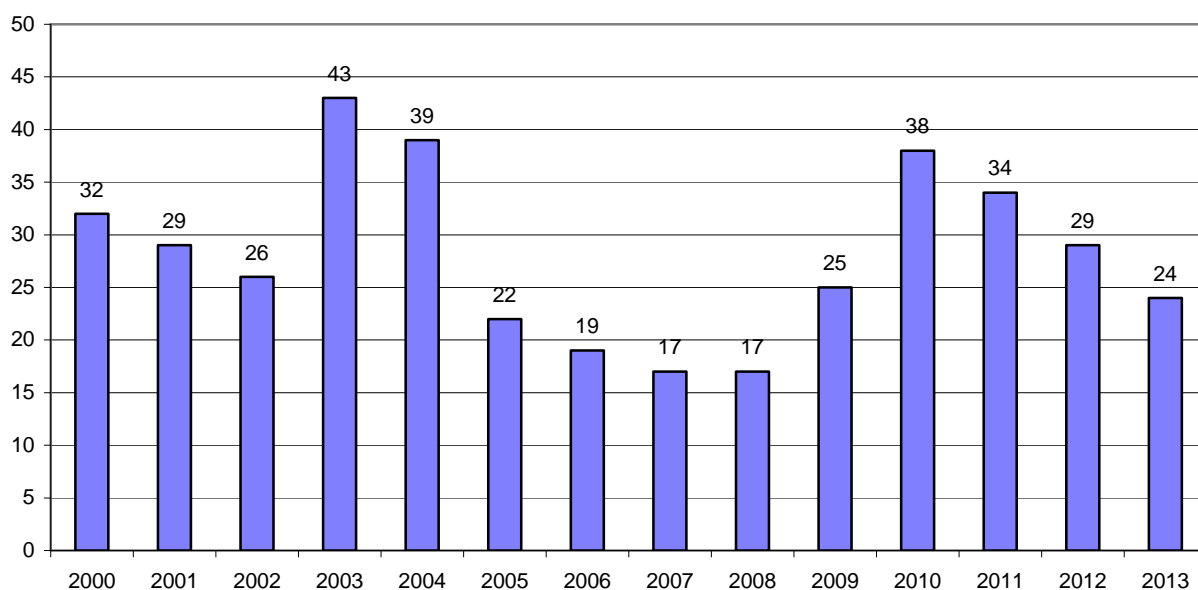
Företagens utbyggnader 1996-2013

Från 1997 till 2006 varierade företagens utbyggnader relativt kraftigt från år till år. Från 2006 till 2007 ökade sedan utbyggnaderna med hela 460%. Under 2008 minskade utbyggnaderna något, men låg ändå på en fortsatt hög nivå. År 2009 föll utbyggnaderna tillbaka till samma nivå som under mitten av 00-talet. Under 2010 skedde en markant ökning men under 2011 minskade utbyggnaderna återigen. År 2012 skedde en uppgång som följdes av en nedgång under 2013. Företagens utbyggnader var under 2013 klart under länsgenomsnittet men bara lite under riksgenomsnittet.

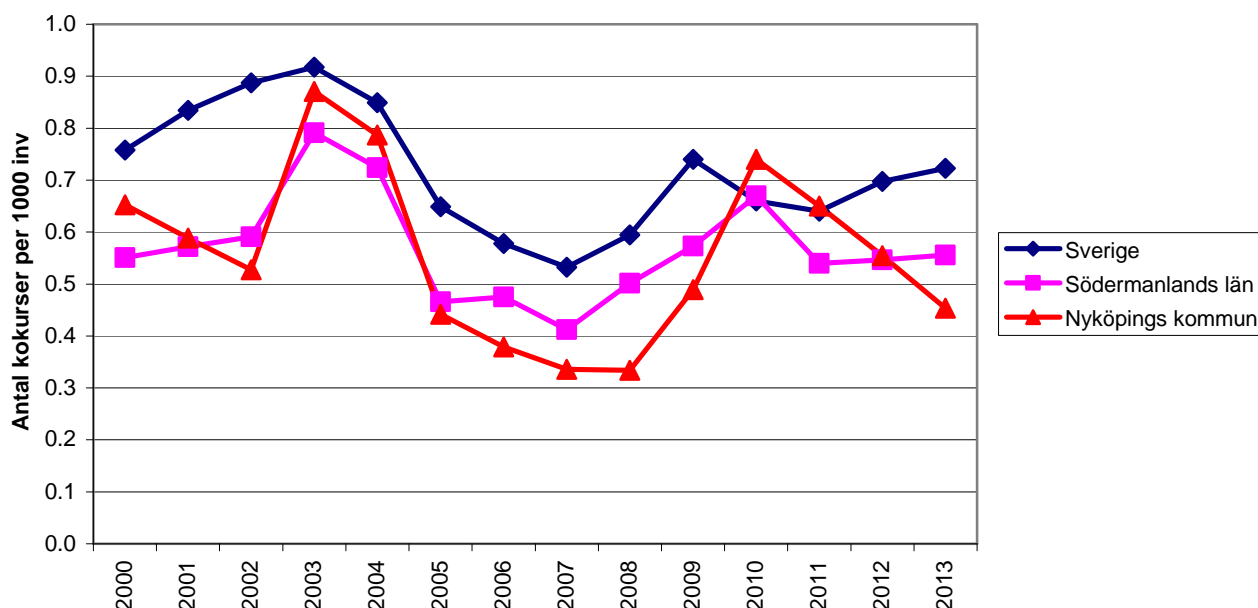
4.9 Konkurer

Antalet företagskonkurer i Nyköpings kommun

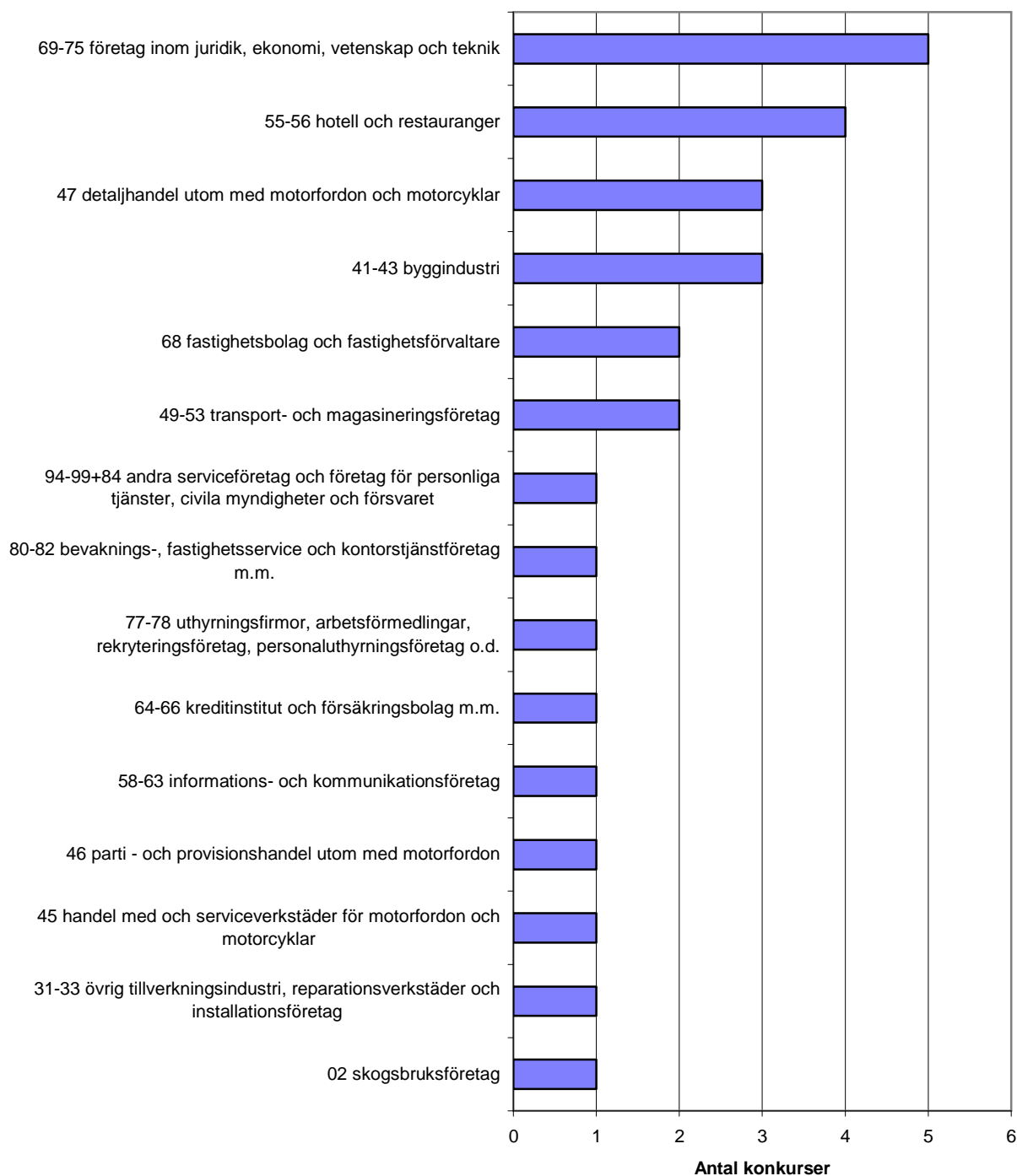
Antalet företagskonkurer i Nyköpings kommun har minskat på senare år från 38 st år 2010 till 24 st år 2013. Huvudförklaring till den positiva utvecklingen från 2010 till 2013 är den förbättrade konjunkturen, vilken för många företag inneburit ökade möjligheter till högre intäkter, förbättrad lönsamhet och starkare likviditet. Under 2014 bedöms antalet konkurer bli 2-3 procent lägre än under 2013. Hälften av företagen som gick i konkurs under 2013 saknade anställda.

Antalet företagskonkurer per 1000 invånare i Nyköpings kommun jämfört med länet och riket

Med undantag för 2010 och 2011 har Nyköpings kommun konstant legat under riksgenomsnittet för konkurer under perioden 2000-2013. År 2012 låg kommunen i paritet med länsgenomsnittet men år 2013 hamnade kommunen klart under medelvärdet för länet.

Antal företagskonkurser 2013 efter bransch

De branscher där flest företag gått i konkurs är företag inom juridik, ekonomi, vetenskap och teknik samt hotell och restauranger. Även detaljhandeln, byggindustrin, fastighetsbolag samt företag inom transport och magasinering är överrepresenterade bland de företag som gått i konkurs.

4.10 Gasellföretag

Eftersom tidningen Dagens Industri anser att Sverige behöver tillväxt, och att Sveriges entreprenörer behöver inspirerande förebilder utser de sedan år 2000 de snabbast växande företagen i landet, Sveriges Gaseller. Begreppet Gaseller är skapat av den amerikanske forskaren David Birch. Redan på 1980-talet visade han att det var de små, snabbväxande företagen som ökar antalet arbetstillfällen, till skillnad från ekonomins elefanter som i bästa fall står stilla, men alltför ofta i stället minskar sysselsättningen.

Gasellkriterier

En Gasell

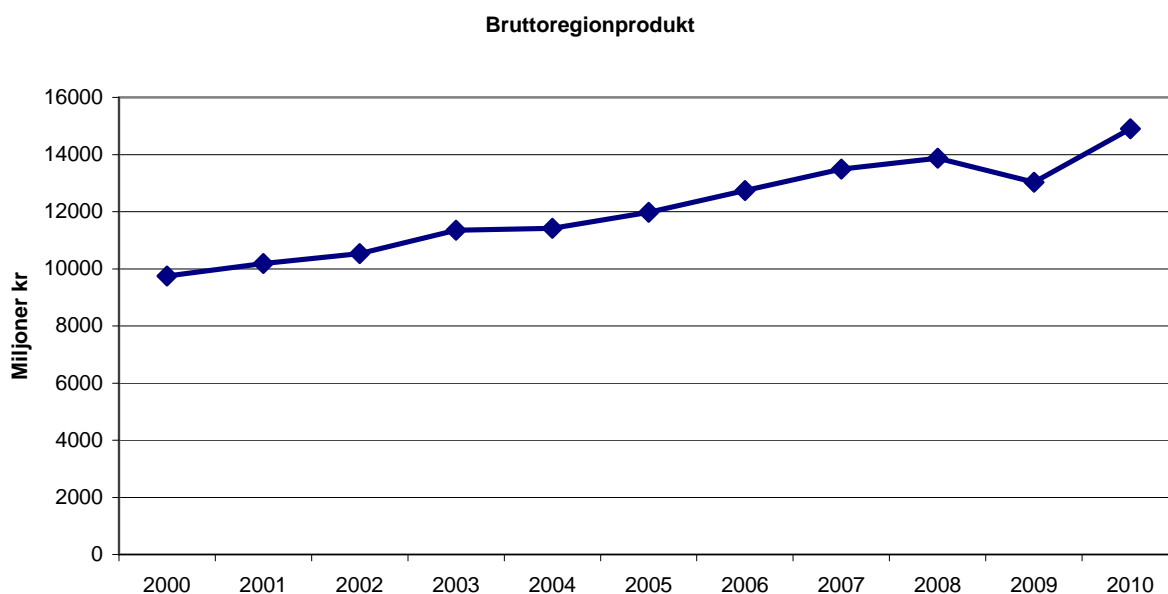
- har offentliggjort minst fyra årsredovisningar.
- har en omsättning som överstiger 10 Mkr.
- har minst tio anställda.
- har de senaste tre åren kontinuerligt ökat omsättningen.
- har under samma period minst fördubblat sin omsättning.
- har ett samlat rörelseresultat för de fyra räkenskapsåren som är positivt.
- har i allt väsentligt vuxit organiskt, inte genom förvärv eller fusioner.
- har sunda finanser.

Följande Gasellföretag finns i Nyköpings kommun:

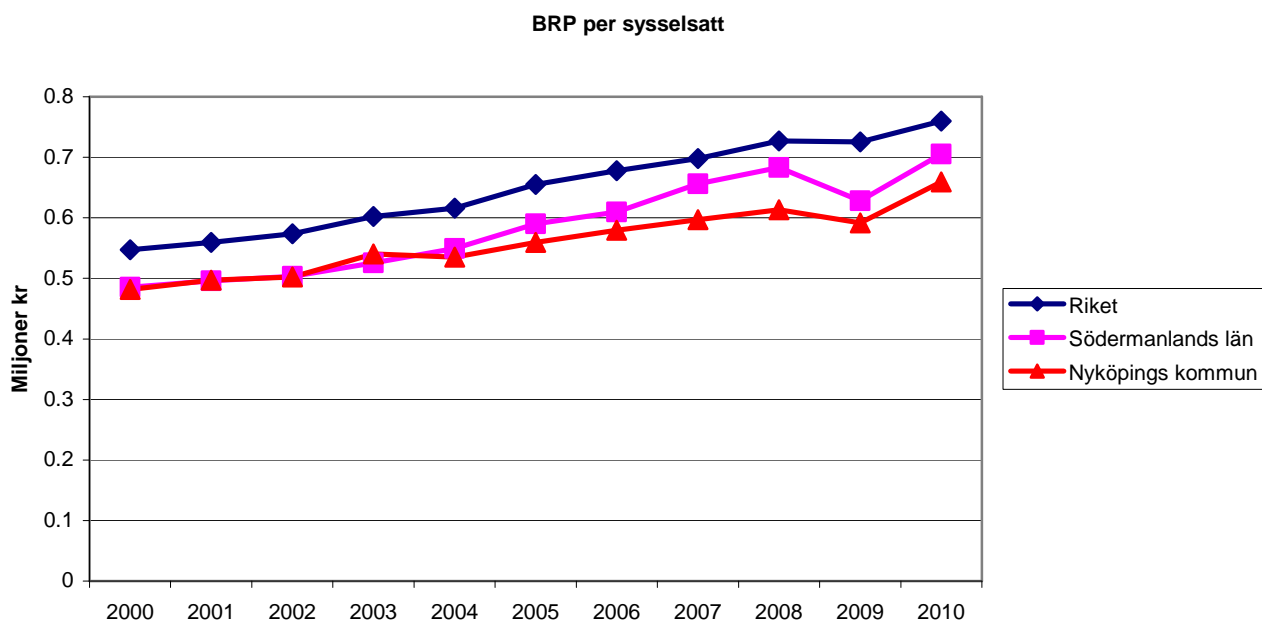
År	Namn	Tillväxt	År	Namn	Tillväxt
2002	EMA Logistics	203%	2008	Adolf Johanssons Manufaktur AB	101%
2002	Lexel Electric	100%			
			2009	R Rydbergs Bygg AB	193%
2003	Nyköpings Montagetjänst	314%	2009	Rörtema i Nyköping AB	191%
			2009	Inab Fastighet AB	180%
2004	Wedholms Teknik	176%	2009	Erastos AB	129%
2004	BEM Mark & utemiljö	144%	2009	Bergsprängarn Forsberg AB	110%
			2009	Nicopia Vvs AB	107%
2006	Rörtema i Nyköping	174%	2009	Nyköpings Rostfria AB	102%
2006	Tunabergs Taxi	140%			
2006	Stego Plast	104%	2010	Husby-Oppunda Jordbruks AB	111%
2007	Rörtema i Nyköping	213%	2011	Futura Assistans AB	493%
2007	Stego Plast	121%			
			2012	Futura Assistans AB	612%
2008	Erastos AB	496%	2012	Haag & Carlsson Bil AB	140%
2008	Swenox AB	254%	2012	Lennander FastighetsFörvaltning AB	100%
2008	Rörtema i Nyköping AB	232%			
2008	Sales Partner Crew i Nyköping AB	210%	2013	Peo Ojell Byggtjänst	449%
2008	Roberth Bergs Transporter i Nyköping AB	209%	2013	Futura Assistans AB	437%
2008	P Rydbergs Bygg AB	206%	2013	Haag & Carlsson Bil AB	193%
2008	Industriunderhåll i Nyköping AB	164%	2013	Maskinhuset i Mälardalen	150%
2008	Rune Nyström AB	142%	2013	Bemab Mark och Utemiljö	103%
2008	Hyrställningar i Nyköping AB	127%			

5. Regional ekonomi

5.1 Bruttoregionprodukt

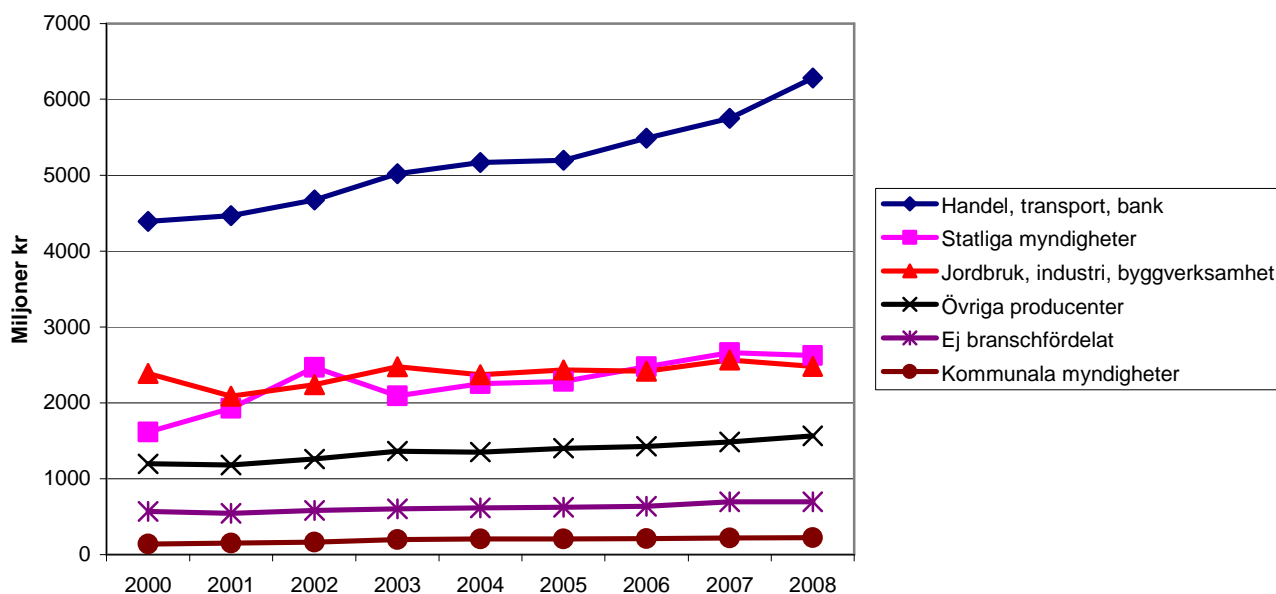

Bruttoregionprodukten (BRP) är den regionala motsvarigheten till bruttonationalprodukten (BNP) mätt från produktionsidan, d.v.s. värdet av all produktion av varor och tjänster i en region. BRP avser marknadspris i löpande priser. Alla regioners BRP summerar upp till BNP. I Nyköpings kommun har BRP stigit stadigt sedan år 2000 med undantag för år 2009 då BRP sjönk.

Genom att dividera BRP med antalet sysselsatta får man ett mått den ekonomiska tillväxten i en region. BRP per sysselsatt har varit stadigt stigande sedan år 2000 såväl i Nyköpings kommun som i Södermanlands län och Sverige. Enda undantaget är år 2009 då BRP gick ned på grund av finanskrisen. Jämfört med hela Sverige ligger dock såväl kommunen som länet en bit efter. Man skall emellertid inte dra slutsatsen att näringslivet i Nyköpings kommun fungerar sämre än i andra kommuner utan skillnaden kan förklaras med skillnader i näringslivsstrukturen.

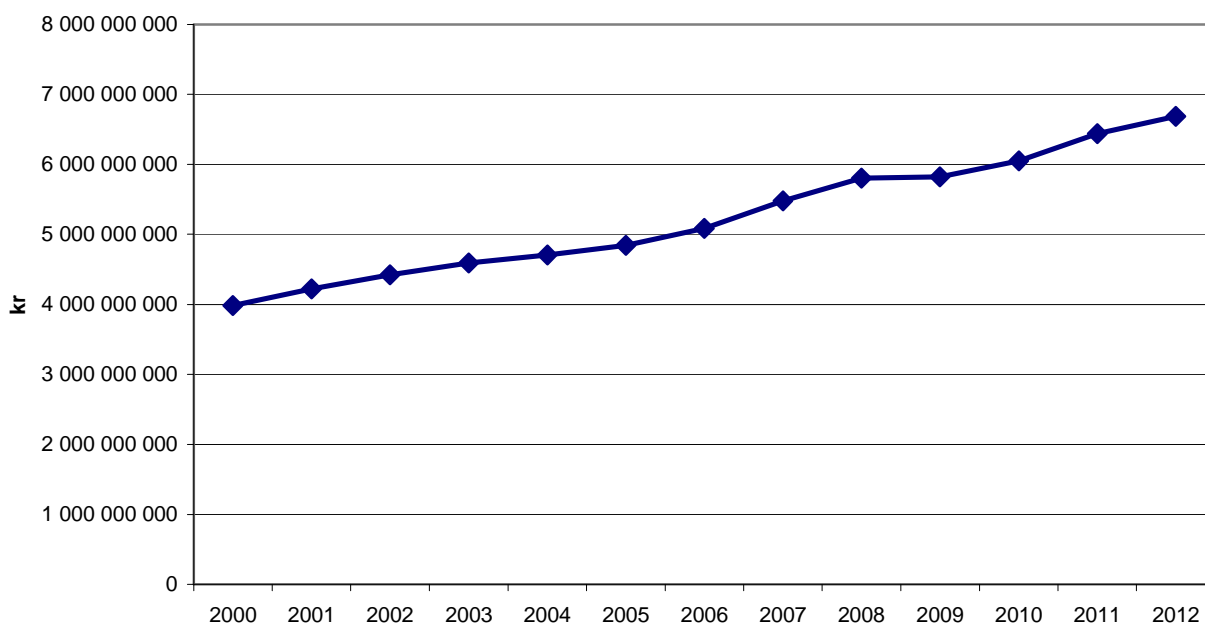
Bruttoregionprodukt efter bransch

Den branschgrupp som bidrar mest till bruttoregionprodukten i Nyköpings kommun är handel, transport och banker. Denna branschgrupp har också ökat sin BRP kraftigt sedan år 2000. En annan branschgrupp som ökat sin BRP betydligt är de statliga myndigheterna. Värt att notera är att samtliga branschgrupper ökat sin BRP under denna period.

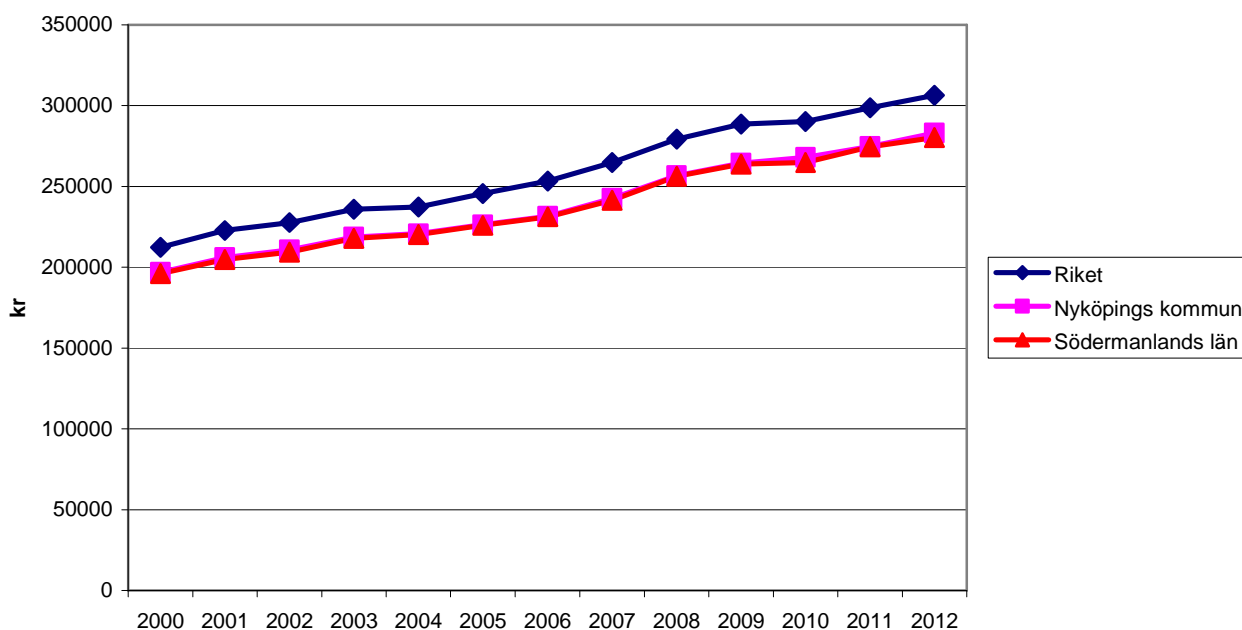
5.2 Lönesumma

Total lönesumma i Nyköpings kommun

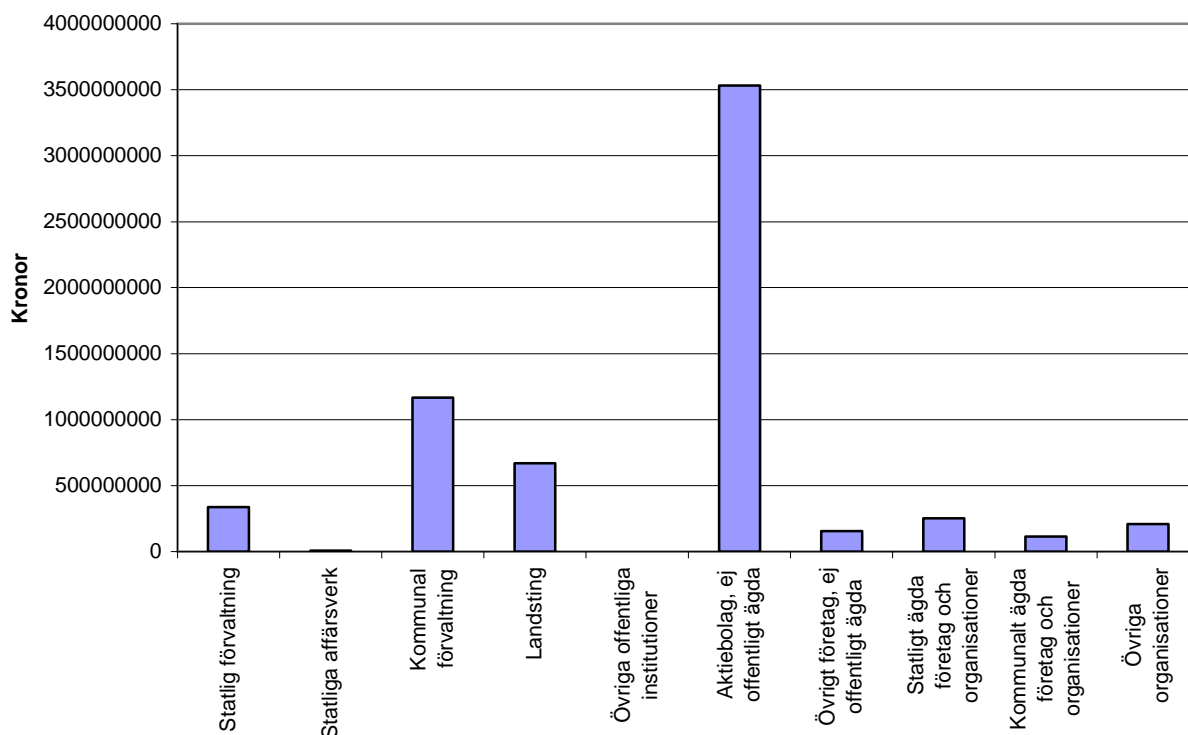
Lönesumman utgör kärnan i hushållens inkomster och huvuddelen i bruttoregionalprodukten. Lönesummans utveckling är ett konkret mått på näringslivets arbetskraftsefterfrågan. I Nyköpings kommun har lönesumman ökat stadigt sedan år 2000. Från 2011 till 2012 har den totala lönesumman ökat med knappt 247 miljoner kr eller 3,8%.

Lönesumma per sysselsatt

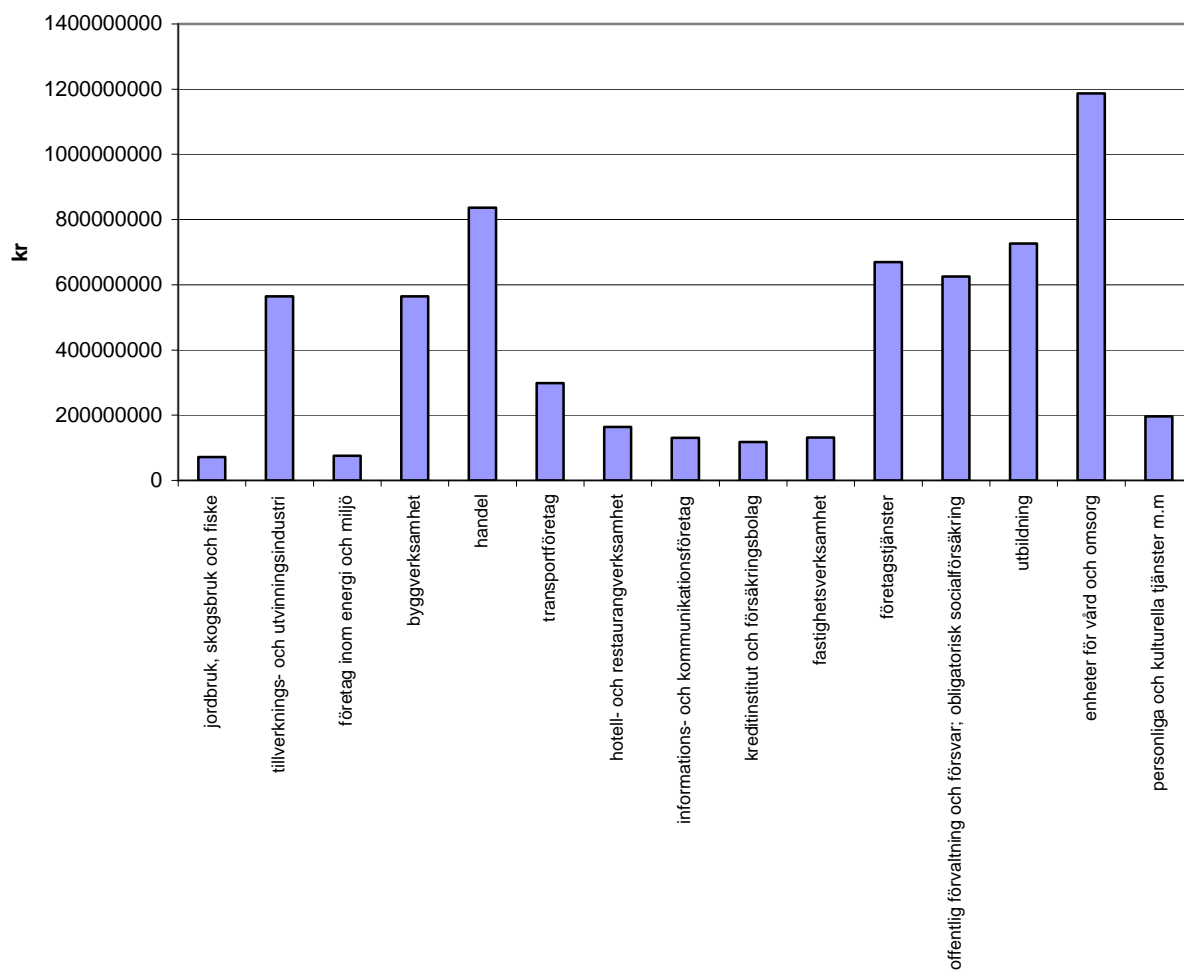
Om man dividerar den totala lönesumman med antalet sysselsatta kan man jämföra olika regioner med varandra när det gäller arbetsproduktivitet. Nyköpings kommun ligger under riksgenomsnittet men precis över länsgenomsnittet. Trenden är ökande och har så varit ända sedan år 2000.

Lönesumma i Nyköpings kommun efter sektor 2011

Diagrammet ovan visar den totala lönesummans fördelning på sektorer. Den sektor som bidrar mest till den totala lönesumman är de privata aktiebolagen. Även den kommunala förvaltningen och landstinget har relativt höga lönesummor.

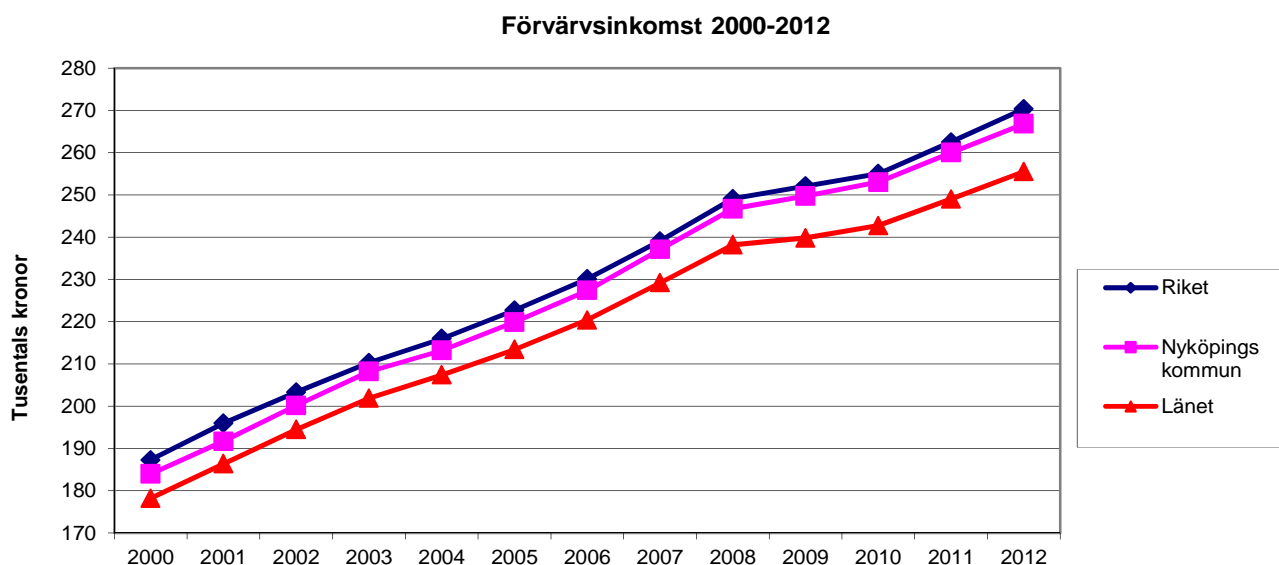
Lönesumma per bransch 2011

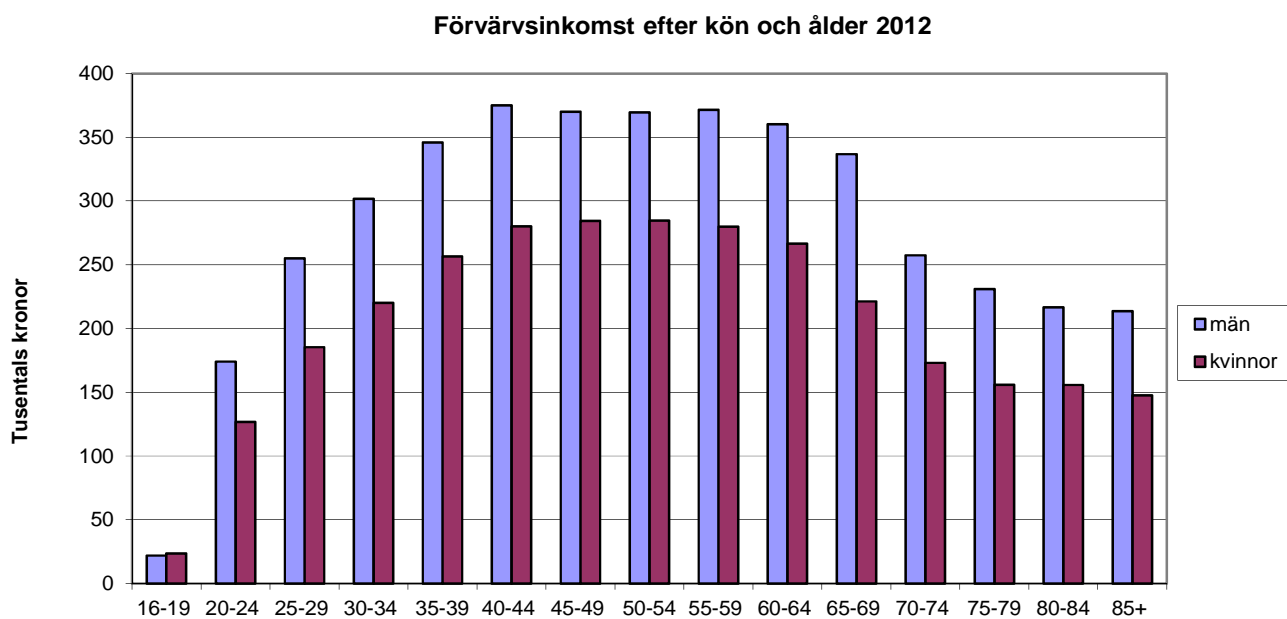
Om vi övergår till en branschvis analys kan vi konstatera att den bransch som bidrar mest till den totala lönesumman är vård och omsorg. Därefter följer handel, utbildning samt företagstjänster. Andra branscher med hög lönesumma är offentlig förvaltning, tillverkningsindustri och byggverksamhet. På grund av ett tidsseriebrott går det inte längre att se hur den branschvisa lönesumman har utvecklats över tiden.

5.3 Förvärvsinkomst

Den sammanräknade förvärvsinkomsten består av de sammanlagda löpande skattepliktiga inkomsterna, vilket avser inkomster från anställning, företagande, pension, sjukpenning och andra skattepliktiga transfereringar. I sammanräknad förvärvsinkomst ingår inte inkomst av kapital.

Förvärvsinkomsten i Nyköpings kommun ligger marginellt under riksgenomsnittet men klart över läns-genomsnittet. Sedan år 2000 har förvärvsinkomsten ökat stadigt och den låg år 2012 på 266 800 kr i kommunen. Ökningen under 2012 var lika stor som under 2011 i såväl kommunen som i länet och riket.

Det finns klara skillnader i förvärvsinkomst mellan könen. Kvinnorna tjänar 25 procent mindre än männen. Förvärvsinkomsten varierar också med åldern. Högst förvärvsinkomst har personer i ålderskategorin 40-44 år.

6. Yrken

6.1 Vanligaste yrkena

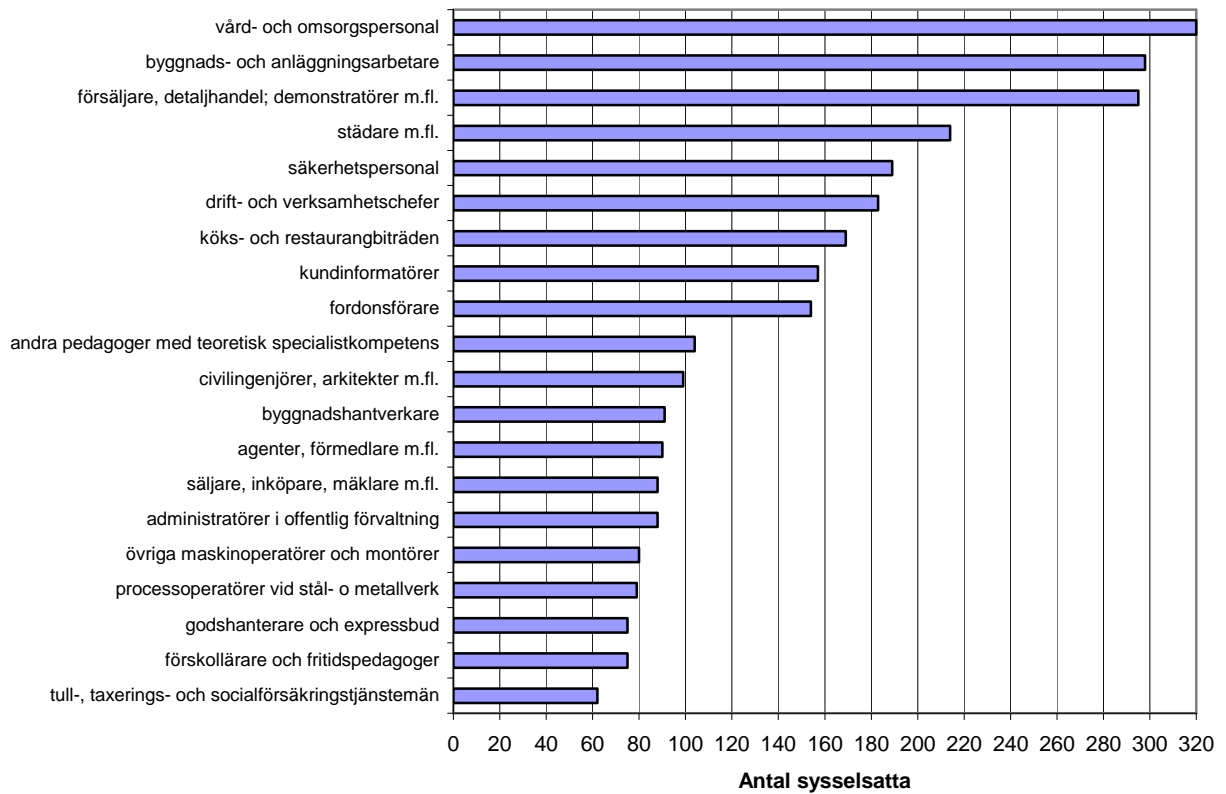
De 20 vanligaste yrkena i kommunen 2011							
Avser anställd dagbefolkning	Antal		Proc.förd.			Könsförd. (%)	
	Män	Kvinnor	M	Kv	Tot	M	Kv
vård- och omsorgspersonal	435	2767	4%	25%	15%	14%	86%
försäljare, detaljhandel; demonstratörer m.fl.	454	770	4%	7%	6%	37%	63%
säljare, inköpare, mäklare m.fl.	475	339	5%	3%	4%	58%	42%
byggnads- och anläggningsarbetare	722	32	7%	0%	4%	96%	4%
byggnadshantverkare	638	34	6%	0%	3%	95%	5%
fordonsförare	498	54	5%	0%	3%	90%	10%
ingenjörer och tekniker	460	87	5%	1%	3%	84%	16%
drift- och verksamhetschefer	244	238	2%	2%	2%	51%	49%
förskollärare och fritidspedagoger	24	442	0%	4%	2%	5%	95%
sjuksköterskor	48	380	0%	3%	2%	11%	89%
köks- och restaurangbiträden	106	322	1%	3%	2%	25%	75%
städare m.fl.	69	344	1%	3%	2%	17%	83%
övrig kontorspersonal	70	337	1%	3%	2%	17%	83%
grundskollärare	85	321	1%	3%	2%	21%	79%
gymnasielärare m.fl.	185	216	2%	2%	2%	46%	54%
chefer för mindre företag och enheter	264	105	3%	1%	2%	72%	28%
administratörer i offentlig förvaltning	124	245	1%	2%	2%	34%	66%
företagsekonomer och personaltjänstemän	129	203	1%	2%	2%	39%	61%
säkerhetspersonal	199	132	2%	1%	2%	60%	40%
maskin- och motorreparatörer	286	23	3%	0%	1%	93%	7%
Totalt 20 yrken	5515	7391	55%	66%	61%	43%	57%
Totalt alla yrken	10113	11178	100%	100%	100%	47%	53%

Det överlägset vanligaste yrket är Vård- och omsorgspersonal. Därefter är det ett stort gap ned till försäljare inom detaljhandeln, demonstratörer m.fl. Den tredje vanligaste yrkeskategorin är Säljare, inköpare, mäklare m.fl. Andelen personer i de tjugo vanligaste yrken skiljer sig relativt lite från läns- och riksgenomsnittet. Könsfördelningen är ojämn inom de flesta yrken. De yrken som har jämnast könsfördelning är gymnasielärare samt drift- och verksamhetschefer.

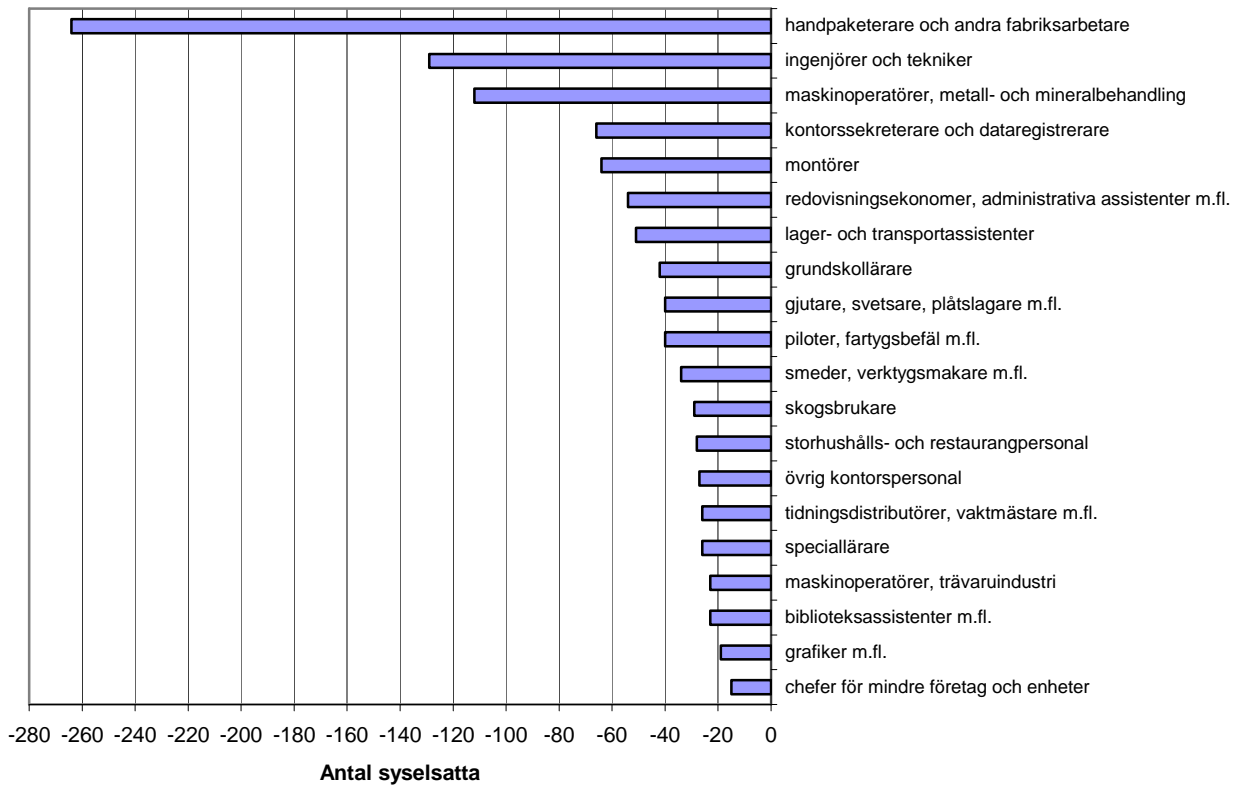
Den yrkeskategori som ökat mest i antal från 2001 till 2011 är vård och omsorgspersonal, vilket delvis kan förklaras av att den åldrande befolkningen krävt ökade resurser. Även byggnads- och anläggningsarbetarna har ökat betydligt i antal sedan år 2001, vilket delvis kan förklaras av ett ökat bostadsbyggande. Den tredje största ökningen svarar försäljare inom detaljhandeln och demonstratörer m.fl. för. Denna ökning kan förklaras med att flera nya stormarknader har öppnats. Se diagram på nästa sida.

Om vi istället tittar på vilka yrken som gått tillbaka återfinner vi först och främst kategorin handpakterare och andra fabriksarbetare. Denna minskning kan förklaras av den idag rådande tendensen att den typen av enklare industrijobb flyttas utomlands till länder med lägre lönenivåer. Den näst största minskningen har skett inom yrkesgruppen ingenjörer och tekniker. Det är en yrkesgrupp som bland annat återfinns i Studsviks arbetsplatsområde och där har det skett personalneddragningar under det senaste årtiondet.

De yrken som ökat mest 2001-2011

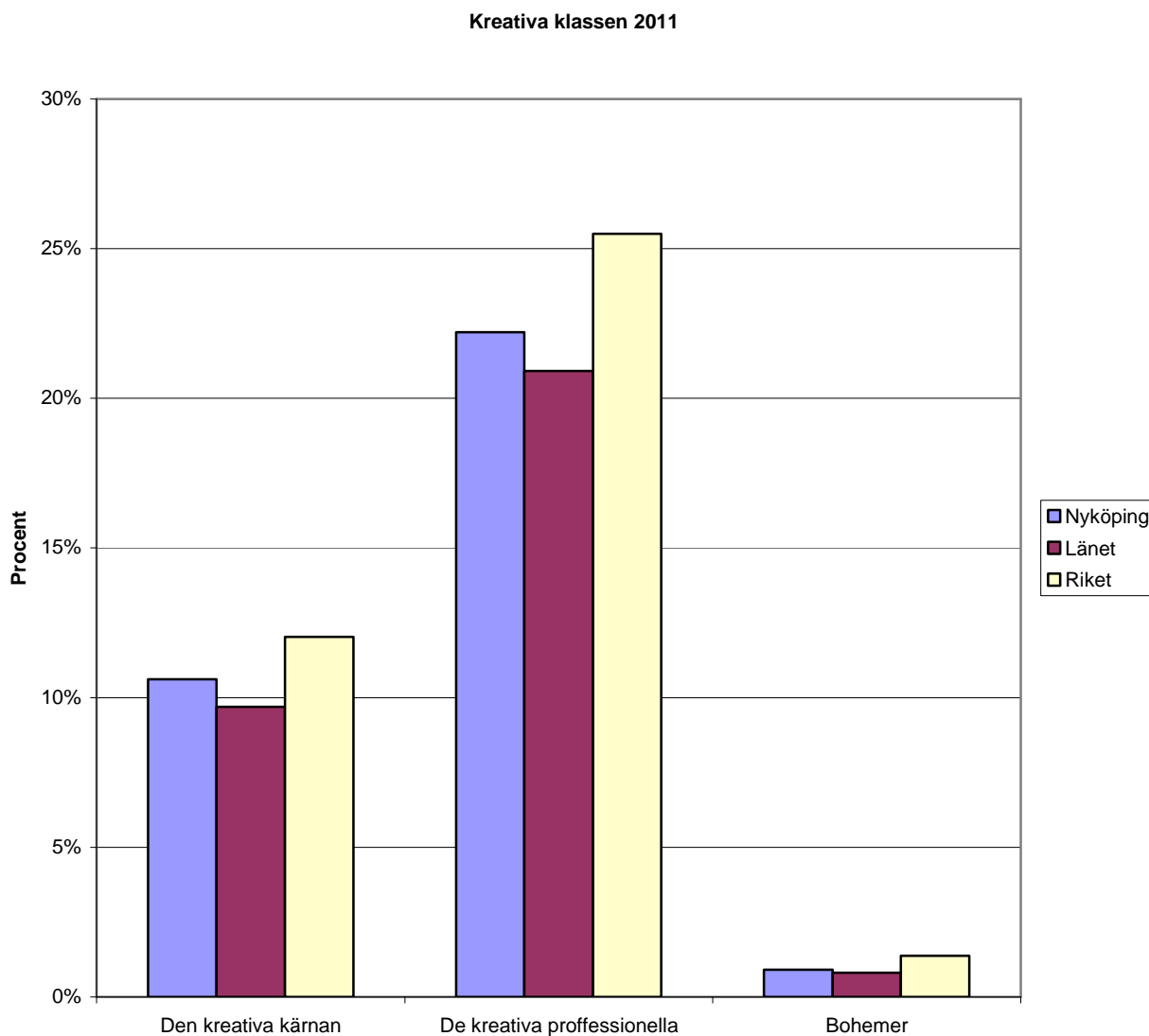
De yrken som minskat mest 2001-2011

6.2 Kreativa klassen

I boken ”The Rise of the Creative Class” skriver den amerikanske professorn Richard Florida att förutsättningen för att kunskap ska kunna omvandlas till nya idéer är att det finns nyskapandemänniskor. Det är denna grupp som Florida har valt att kalla den kreativa klassen – personer som i sina arbetsuppgifter ska tänka innovativt och arbeta med problemlösning. Flera undersökningar, framförallt från USA och Kanada, men även från Danmark och Sverige, visar ett starkt samband mellan regioner med stor andel anställda med kreativa arbetsuppgifter och hög tillväxt.

Vilka tillhör då den kreativa klassen? Statistiskt sett definieras den kreativa klassen utifrån yrkestillhörighet. Den kreativa klassen består av tre undergrupper: Personer inom den kreativa kärnan, de kreativa professionella och bohemer. Exempel på yrkesgrupper som ingår i den kreativa kärnan är: arkitekter, ingenjörer, programmerare, läkare, lärare och forskare. Bland de kreativa professionella ingår: sjuksköterskor, jurister, ekonomer, poliser, socialrådgivare, etc. Till bohemerna räknas: författare, konstnärer och fotomodeller, etc.

För samtliga tre undergrupper gäller att Nyköpings kommun har en högre andel än länet men en lägre andel än riket. Sedan 2001 har den kreativa klassen i kommunen vuxit med 9,4% från 6 561 personer till 7 181 personer.

Om vi tittar lite närmare på den kreativa klassen i Nyköpings kommun består de olika undergrupperna av följande antal personer:

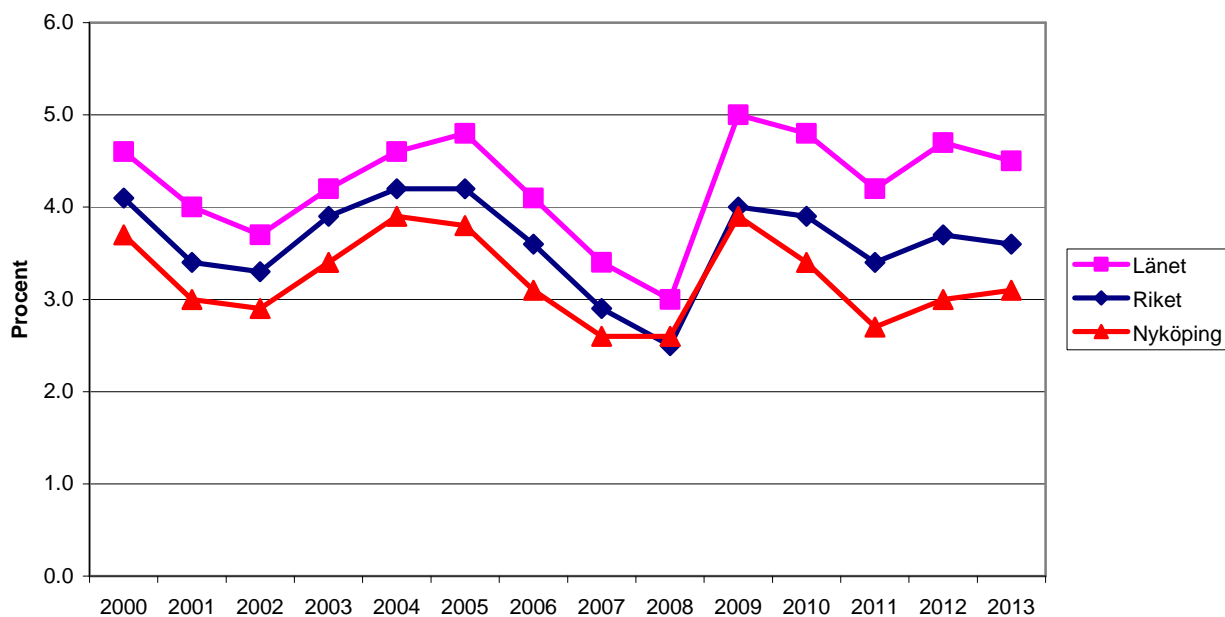
Den kreativa kärnan	Antal
fysiker, kemister m.fl.	12
matematiker och statistiker	0
dataspecialister	228
civilingenjörer, arkitekter m.fl.	261
specialister inom biologi, jord- och skogsbruk m.m.	34
hälso- och sjukvårdsspecialister	273
universitets- och högskollärare	10
gymnasielärare m.fl.	401
grundskollärare	406
speciallärare	43
andra pedagoger med teoretisk specialistkompetens	135
arkivarier, bibliotekarier m.fl.	78
samhälls- och språkvetare m.fl.	10
administratörer i offentlig förvaltning	369

De kreativa professionella	Antal
högre ämbetsmän och politiker	13
chefstjänstemän i intresseorganisationer	7
verkställande direktörer, verkschefer m.fl.	98
drift- och verksamhetschefer	482
chefer för särskilda funktioner	236
chefer för mindre företag och enheter	369
barnmorskor; sjuksköterskor med särskild kompetens	167
företagsekonomer, marknadsförare och personaltjänstemän	332
jurister	65
ingenjörer och tekniker	547
datatekniker och dataoperatörer	108
fotografer; ljud- och bildtekniker, sjukhustekniker m.fl.	19
piloter, fartygsbefäl m.fl.	29
säkerhets- och kvalitetsinspektörer	42
lantmästare, skogsmästare m.fl.	16
sjukgymnaster, tandhygienister m.fl.	233
sjuksköterskor	428
biomedicinska analytiker	24
säljare, inköpare, mäklare m.fl.	814
agenter, förmedlare m.fl.	120
redovisningsekonomer, administrativa assistenter m.fl.	308
polis	116
behandlingsassistenter, fritidsledare m.fl.	155

Bohemer	Antal
journalister, konstnärer, skådespelare m.fl.	129
tecknare, underhållare, professionella idrottsutövare m.fl.	64
fotomodeller m.fl.	0

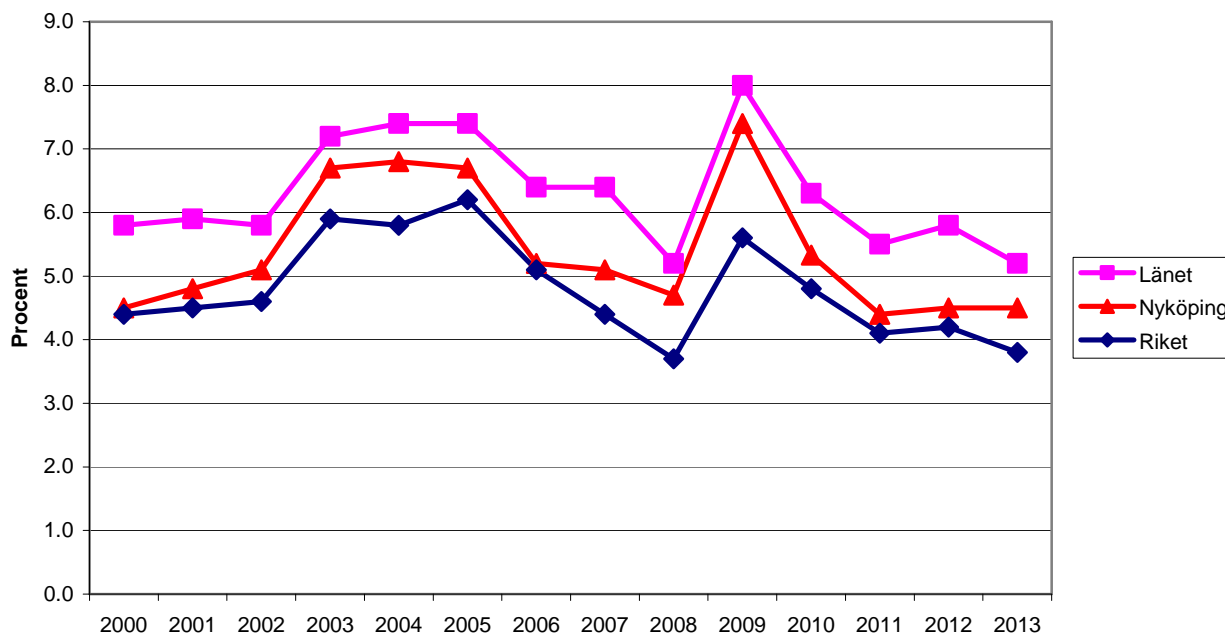
7. Arbetslöshet

Andel öppet arbetslösa 16-64 år

Arbetslösheten i kommunen är låg jämfört med såväl länsgenomsnittet som riksgenomsnittet. Från 2011 till 2013 har det dock skett en ökning av arbetslösheten och i december 2013 var 961 personer i kommunen öppet arbetslösa, vilket motsvarade 3,0 procent av befolkningen.

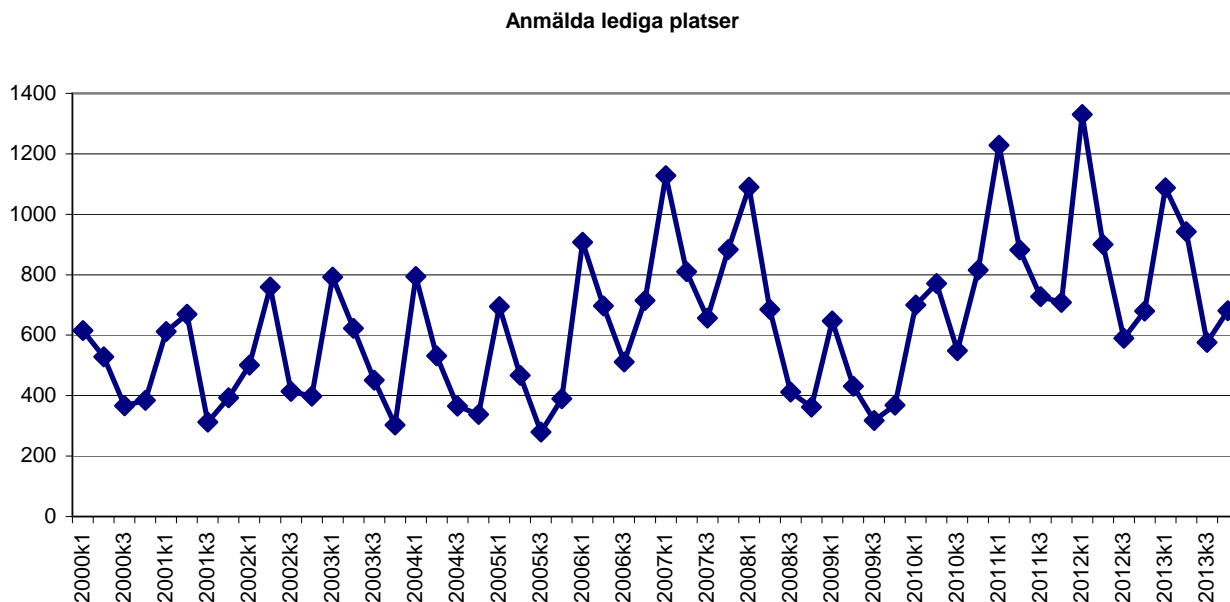
Andel öppet arbetslösa 18-24 år

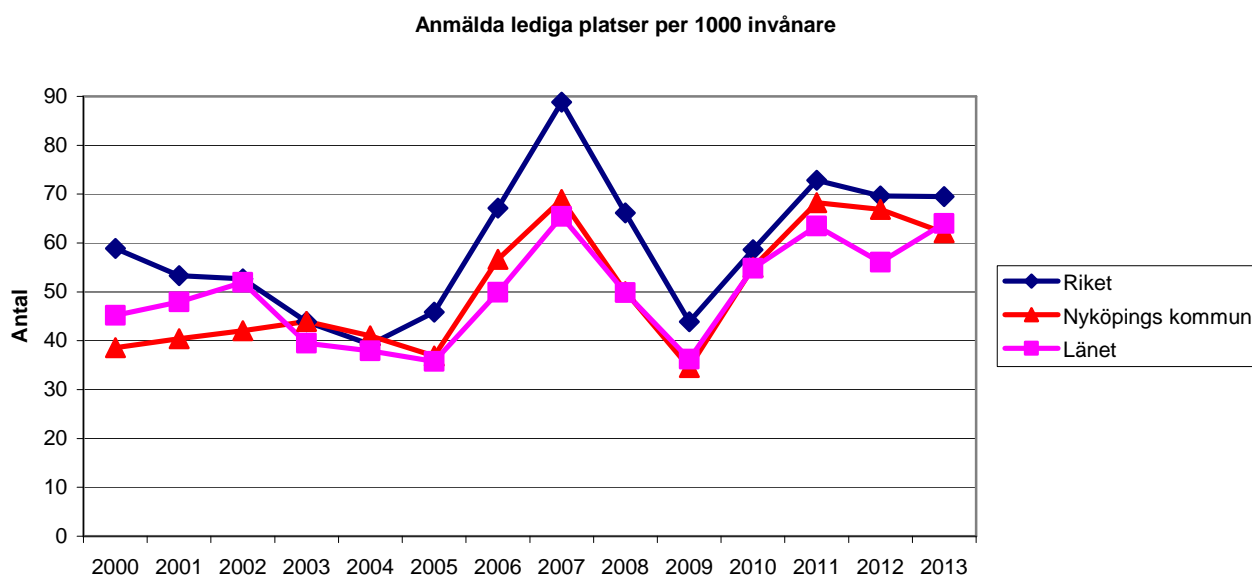
När det gäller ungdomsarbetslösheten ligger kommunen klart under länsgenomsnittet men över riksgenomsnittet. Ungdomsarbetslösheten har varit oförändrad under det senaste året och i december 2013 var 200 ungdomar mellan 18 och 24 år öppet arbetslösa, vilket motsvarade 4,5 procent av befolkningen.

8. Nyanmälda lediga platser

Ett sätt att mäta hur bra det går för företagen i en kommun är att titta på antalet lediga platser anmälda till Arbetsförmedlingen. En viss försiktighet måste dock till vid tolkningen av resultaten eftersom åtskilliga jobb tillsätts på andra sätt nuförtiden.

En studie av samtliga anmälda lediga platser sedan år 2000 visar på tydliga kvartalsvisa variationer. Flest lediga platser anmäls under första och andra kvartalen och minst antal under tredje och fjärde kvartalen. Från 2000 till 2007 steg antalet nyanmälda platser men under såväl 2008 som 2009 skedde en nedgång. Under 2010, 2011 och 2012 ökade antalet lediga platser igen men under 2013 skedde en liten minskning.

Antalet anmälda lediga platser per 1000 invånare i kommunen har under de senaste 10 åren konstant legat under riksgenomsnittet. Skillnaden mellan kommunen och riket ökade dock under 2013 och det berodde på att antalet anmälda platser minskade i kommunen medan det ökade i riket. I länet skedde en påtaglig ökning, vilket gjorde att kommunen hamnade under länsgenomsnittet.

9. Tema Handel

9.1 Inledning

Handelssektorn kan räknas som en betydande tillväxtmotor för svensk ekonomi. Varje år spenderar svenska hushåll omkring 33 procent av sin disponibla inkomst på detaljhandelsvaror vilket är den absolut största utgiftsposten. Detaljhandeln sysselsätter cirka 250 000 medarbetare samtidigt som dess andel av det samlade förädlingsvärdet i Sverige uppgår till omkring tre procent. År 2011 omsatte detaljhandeln omkring 575 miljarder kronor vilket var en ökning med en procent sedan föregående år. Detta är en bedrift med tanke på den stora osäkerhet som svensk ekonomi befann sig i under året. Av den totala omsättningen svarade dagligvaruhandeln för 293 miljarder kronor medan sällanköpsvaruhandeln omsatte 282 miljarder kronor. Detaljhandeln har vuxit kraftigt under den senaste 20-årsperioden. Detta förklaras till stora delar av en mycket kraftig tillväxt inom handeln med sällanköpsvaror, vilken gynnats av ett långt och synnerligen gott konjunkturläge under större delen av perioden.

Under de senaste 20 åren har detaljhandeln genomgått en omfattande strukturomvandling som tagit sig både stora och små avtryck. Bland de mest påtagliga är en tilltagande geografisk koncentration till stora regioner med stabil ekonomisk aktivitet eller regioner med speciella förutsättningar. Dessutom sker en tilltagande koncentration till några få marknadsplatser i respektive kommun eller region. Andra uttryck för den pågående strukturomvandlingen visar sig på företags- och butiksnivå där det pågår en liknande koncentrationsprocess så till vida att stora och framgångsrika företag och/eller butiker blir större. Därtill kan konstateras att svensk detaljhandel är mer internationaliserad och uppvisar en högre produktivitet och effektivitet idag är för 20 år sedan.

En analys visar att såväl antalet företag som antalet butiker har ökat inom detaljhandeln. Ökningen har skett uteslutande inom handeln med sällanköpsvaror. Inom dagligvaruhandeln har det tvärtom skett en minskning. Framförallt är det mindre och från kedjorna fristående företag som har tvingats lägga ned inom dagligvaruhandeln. Butiksstrukturen domineras av små butiker och företag men det finns, i synnerhet inom dagligvaruhandeln, en långsamt ökande trend mot att butiksstorleken mätt med antal anställda ökar. De största företagen och butikerna har en stor och ökande andel av omsättningen. Denna trend har förstärkts betydligt sedan slutet av 1990-talet.

På senare år har de externa marknadsplatsernas betydelse ökat kraftigt, dels som en följd av att de branscher som i huvudsak återfinns på dessa marknadsplatser har haft en synnerligen god utveckling och dels på grund av en omfattande nyetablerings- och utbyggnadsprocess av befintliga marknadsplatser. Denna process, att stora marknadsplatser blir större, har i huvudsak skett på bekostnad av handeln i bostads- och stadsdelscentrum samt handeln i kranskommunerna. Handeln i stadskärnorna, undantaget dagligvaruhandeln, har klarat sig relativt väl, vilket förklaras av att utbudet har en kompletterande karaktär jämfört med externhandeln samtidigt som fastighetsägare och kommuner har intagit ett mer aktivt förhållningssätt till centrumhandels bevarande och utveckling.

Som redan nämnts sysselsätter detaljhandeln omkring 250 000 individer och trenden är att antalet anställda ökar, inte minst inom sällanköpsvaruhandeln. År 2011 uppgick antalet anställda inom dagligvaruhandeln till omkring 104 000 personer medan omkring 145 000 personer var sysselsatta inom sällanköpsvaruhandeln. Andelen kvinnor är hög i handelssektorn till skillnad från i många andra sektorer. Handeln är också mer beroende av deltidsanställningar än övriga sektorer, vilket förklaras av att handeln har ett större behov av

flexibilitet för att möta variationer i efterfrågan vid olika tidpunkter. Utbildningsnivån inom detaljhandeln är relativt låg då andelen sysselsatta med eftergymnasial utbildning endast är 22 procent. Dagligvaruhandeln domineras av större företag och flertalet anställda arbetar i företag med 20-49 anställda. Sällanköpsvaruhandeln domineras, i motsats till dagligvaruhandeln, av mindre företag och intervallet 5-9 anställda är störst.

Under år 2011 spenderade svenskarna drygt 56 600 kronor per person på detaljhandelsvaror. Hälften spenderades inom dagligvaruhandeln och hälften inom sällanköpsvaruhandeln. Konsumtionsutvecklingen av detaljhandelsvaror har under stora delar av 2000-talet varit starkare än hushållens totala konsumtion. Under 2010 och 2011 var konsumtionsutvecklingen lägre i detaljhandeln, vilket kan förklaras av att till exempel bil och -restaurangförsäljningen gick starkt.

Den traditionella detaljhandeln, och i synnerhet vissa branscher, har sedan sekelskiftet utsatts för en ökad konkurrens från e-handelsföretag, vilka över tid tagit marknadsandelar från den traditionella handeln. Framgången förklaras dels av att företagen mognat och dels av att leveransprocessen gjorts smidigare. Dessutom erbjuder e-handelsföretagen varor, tjänster och priser som inte återfinns hos de traditionella aktörerna. Det finns också tecken på att konsumenterna mognat och insett många av de fördelar som e-handeln erbjuder i vissa branscher. E-handeln bedöms på lång sikt ha en fortsatt positiv, om än svagare, tillväxt än tidigare. Detta förklaras av att nya företag och affärsmodeller förväntas uppstå, men också av att flera av de traditionella företagen förväntas växla över från enbart butikshandel till att komplettera denna med e-handel, så kallad multi-channel retailing, i takt med att de inser fördelarna med att finnas på båda arenorna.

Om vi övergår till att titta på handelns utveckling i Nyköpings kommun kan vi konstatera att KF Fastigheter har satsat på att bygga en ny handelsplats vid Coop Forum i stadsdelen Brandkärr nära E4:an. Där har hittills Systembolaget och Kronans Droghandel öppnat. Systembolagets nyetablering har gjort att Systembolagets butik i centrala Nyköping tappat kunder. Även övriga butiker inom centrumhandeln har sannolikt påverkats negativt av detta.

Externhandelsområdet Pål Jungs Hage, med dragare som City Gross och Rusta, har fått en ny aktör, Jysk, och galleriadelen på området håller på att byggas om. Europamöbler har ersatts av Mio möbler. Vid årsskiftet stängde Netto i Brandkärr. Det gick inte att få lönsamhet, men kedjan sa sig vilja återkomma till Nyköping om den hittar ett bättre läge.

I Västerport planeras två större ombyggnader. Dels ska JC:s gamla lokal delas upp i två mindre lokaler och dels ska det byggas ett tak över innergården så att den blir till en integrerad del av gallerian. McDonalds skall ersättas av en asiatisk restaurang och man håller även på att leta efter en ny hyresgäst till Sundbergs gamla lokal.

Åhlénshuset har byggts om under året. De två tidigare entréerna har stängts och istället har en ny entré byggts som leder till en lång galleriagång med butiker på båda sidorna. Längst in har ett nytt gym öppnats och även en ny livsmedelsaffär planeras.

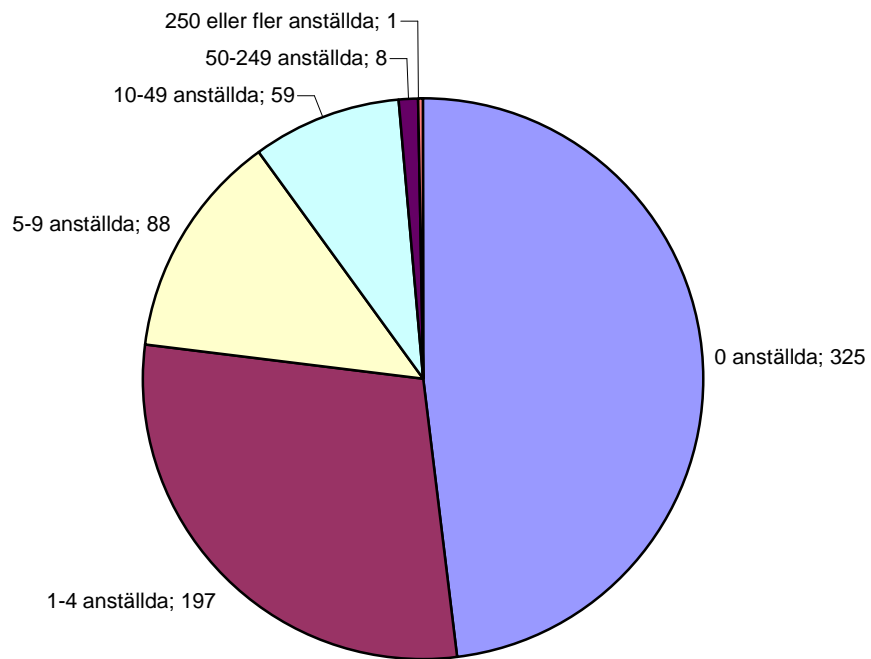
I framtiden kan mer handel väntas på externhandelsområdena Pål Jungs Hage och vid Coop Forum. Pål Jungs Hage har till exempel möjlighet att bygga en andra etapp. Dessutom planeras nya bostäder i området Brandholmen. Där är det tänkt att det även ska bli två mindre områden med småindustrier och handel. Nyköping ska också fortsätta rusta upp gator och gångstråk i centrum.

9.2 Antal arbetsställen i Nyköpings kommun

Antal arbetsställen	2012
bilserviceverkstäder, ej specialiserade	59
handel med personbilar och lätta motorfordon	28
livsmedelsbutiker med brett sortiment	27
affärer för herr-, dam- och barnkläder, blandat	22
partihandel med diverse övriga maskiner och utrustning	15
bensinstationer	15
sportaffärer	15
partihandel med virke och andra byggmaterial	14
damklädesaffärer	14
bosättningsaffärer	13
detaljhandel med reservdelar och tillbehör till motorfordon utom motorcyklar	12
partihandel med övriga hushållsvaror	12
tobaksaffärer	12
blomster- och trädgårdsvaruhandel	11
antikvitetsaffärer och antikvariat	10
bilplåt- och billackeringsverkstäder; bilglasmästerier	9
datorbutiker; data- och tv-spelsbutiker	9
postorderhandel och detaljhandel på internet med övriga varor	9
partihandel med vvs-varor	8
provisionshandel med annat specialsortiment	7
partihandel med bränslen	7
partihandel med järnhandelsvaror	7
övrig partihandel	7
garn-, tyg- och sybehörsaffärer	7
möbelaffärer	7
parfymaffärer	7
optiker	7
provisionshandel med blandat sortiment	6
partihandel med spannmål, råttobak, utsäde och djurfoder	6
partihandel med elartiklar	6
partihandel med verktygsmaskiner	6
telebutiker	6
båt- och båttillbehörshandel	6
herrklädesaffärer	6
apotek	6
butiker med övrigt specialsortiment	6
torg- och marknadshandel med livsmedel, drycker och tobak	6
övrig detaljhandel ej i butik	6
totalt	678

Den bransch inom handelssektorn där det finns flest arbetsställen är bilserviceverkstäder. Därefter är handel med personbilar och lätta motorfordon den bransch där det finns flest arbetsställen. Även inom livsmedelsbutiker med brett sortiment samt affärer för herr-, dam- och barnkläder finns åtskilliga arbetsställen. Totalt antal arbetsställen inom handelssektorn i kommunen är 678 stycken.

Antal arbetsställen i olika storleksklasser

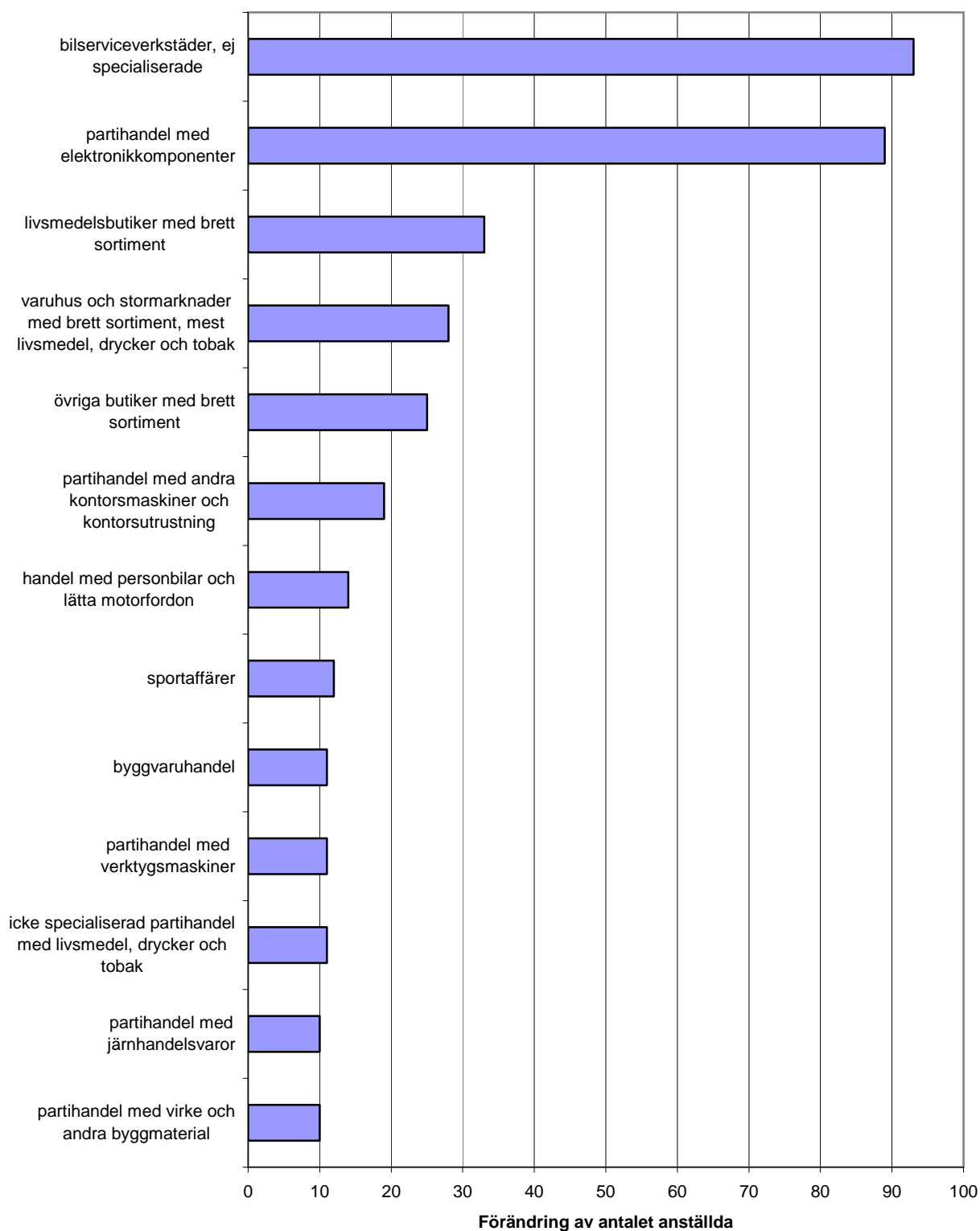
Nästan hälften av arbetsställen inom handelssektorn saknar anställda. Endast en tiondel av arbetsställena har 10 eller fler anställda. Med andra ord är det de små arbetsplatserna som dominerar.

9.3 Sysselsättning i Nyköpings kommun

Antal sysselsatta	2011
livsmedelsbutiker med brett sortiment	333
partihandel med elektronikkomponenter	282
parti- och provisionshandel med reservdelar och tillbehör till motorfordon utom motorcyklar	260
handel med personbilar och lätta motorfordon	204
bilserviceverkstäder, ej specialiserade	192
varuhus och stormarknader med brett sortiment, mest livsmedel, drycker och tobak	129
bensinstationer	107
partihandel med virke och andra byggmaterial	76
affärer för herr-, dam- och barnkläder, blandat	68
partihandel med kontorsförbrukningsvaror	55
sportaffärer	50
partihandel med diverse övriga maskiner och utrustning	49
övriga butiker med brett sortiment	49
partihandel med jordbruksmaskiner och -utrustning	48
apotek	47
damklädesaffärer	45
partihandel med andra livsmedel, bl.a. fisk samt skal- och blötdjur	44
partihandel med datorer och kringutrustning samt programvara	44
partihandel med möbler, mattor och belysningsartiklar	42
järn- och vvs-varuhandel	37
detaljhandel med reservdelar och tillbehör till motorfordon utom motorcyklar	36
möbelaffärer	36
brödbutiker	32
bilplåt- och billackeringsverkstäder; bilglasmästerier	31
andra varuhus och stormarknader	31
radio- och tv-affärer	31
övrig partihandel	30
optiker	30
blomster- och trädgårdsvaruhandel	28
partihandel med elartiklar	27
färghandel	27
telebutiker	24
bosättningsaffärer	24
partihandel med verktygsmaskiner	23
partihandel med vvs-varor	21
partihandel med andra kontorsmaskiner och kontorsutrustning	19
tobaksaffärer	18
herrklädesaffärer	18
guldsmedsaffärer	18
totalt	3036

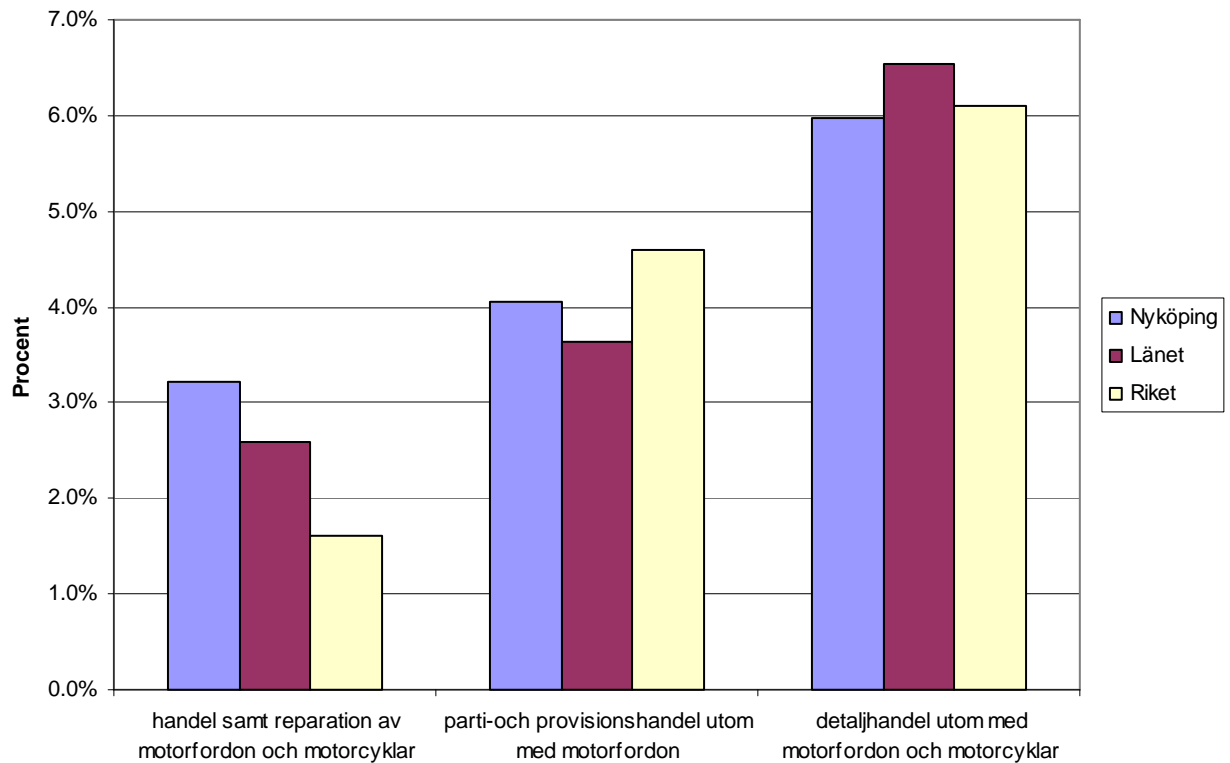
Flest anställda finns inom livsmedelsbutiker med brett sortiment. Andra verksamheter med betydande personalstyrkor är partihandel med elektronikkomponenter samt parti- och provisionshandel med reservdelar och tillbehör till bilar. Därefter kommer handel med personbilar och lätta motorfordon samt bilserviceverkstäder. Totalt arbetar 3 036 personer inom handelssektorn i kommunen.

Personlökning 2007-2011

Den största sysselsättningsökningen sedan 2007 har skett inom bilserviceverkstäder. Den näst största ökningen har skett inom partihandel med elektronikkomponenter. Andra branscher som har fått fler anställda är livsmedelsbutiker, varuhus och stormarknader samt övriga butiker med brett sortiment.

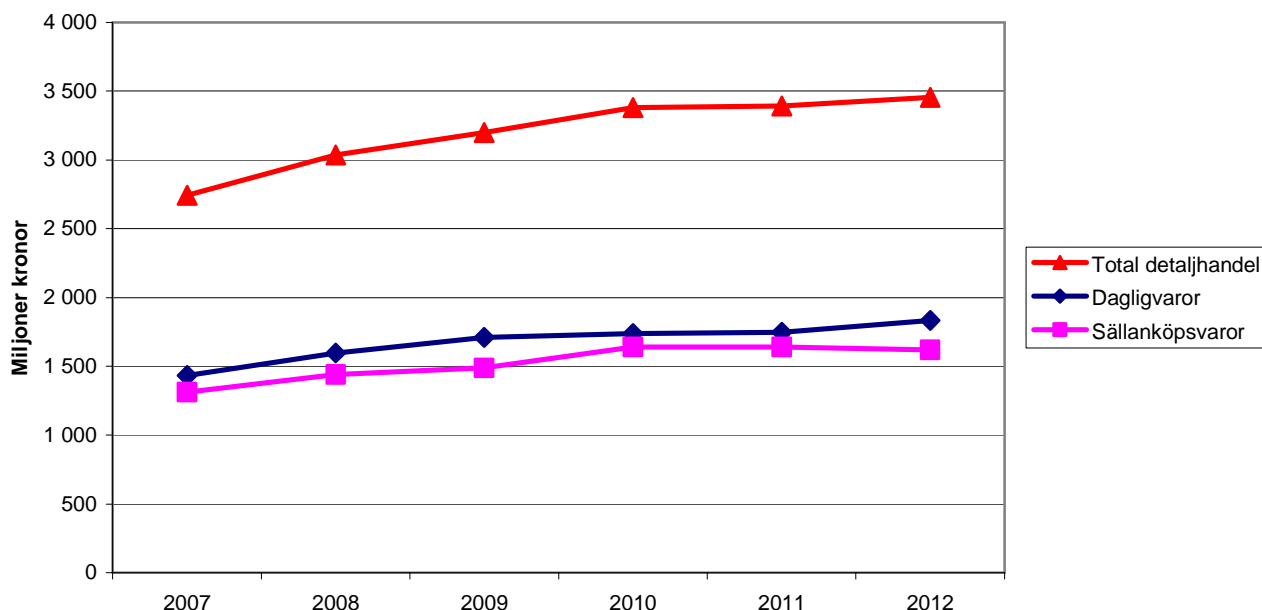
Andel sysselsatta inom handelssektorn 2011

Andelen sysselsatta inom handel samt reparation av motorfordon och motorcyklar i kommunen är markant högre än i riket och även klart högre än i länet. När det gäller parti- och provisionshandel utom med motorfordon är andelen sysselsatta i kommunen högre än länsgenomsnittet men lägre än riksgenomsnittet. Andelen sysselsatta inom detaljhandel utom med motorfordon och motorcyklar är betydligt lägre i kommunen än i länet. Jämfört med riket är dock skillnaden marginell.

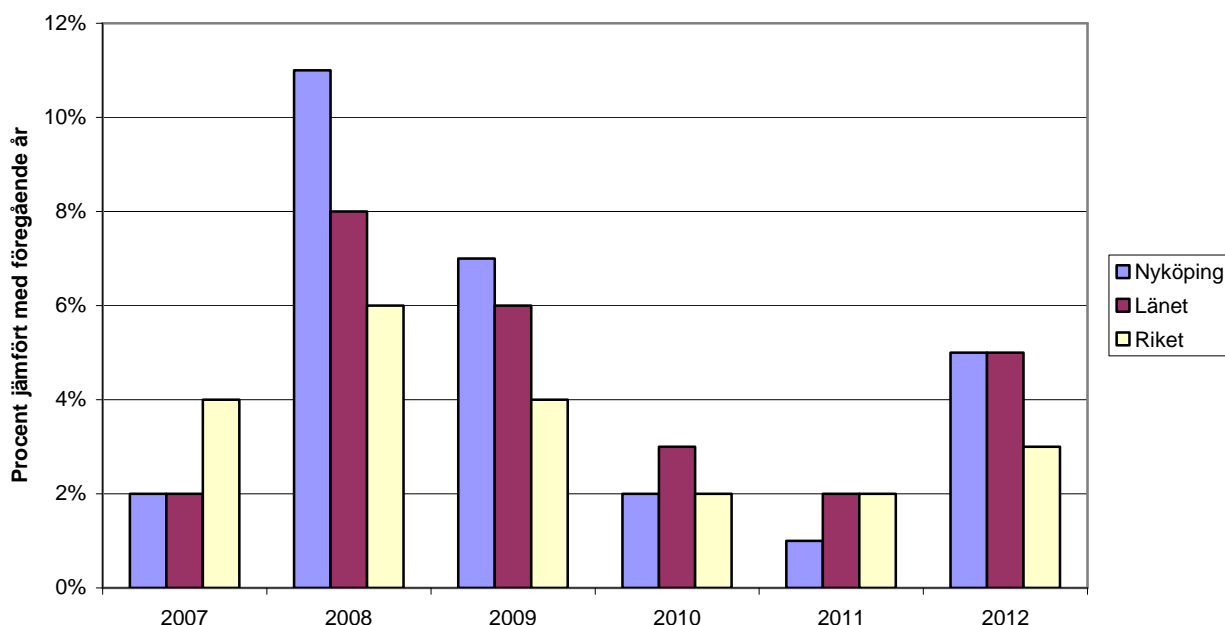
9.4 Handelns omsättning

Handelns omsättning i Nyköpings kommun

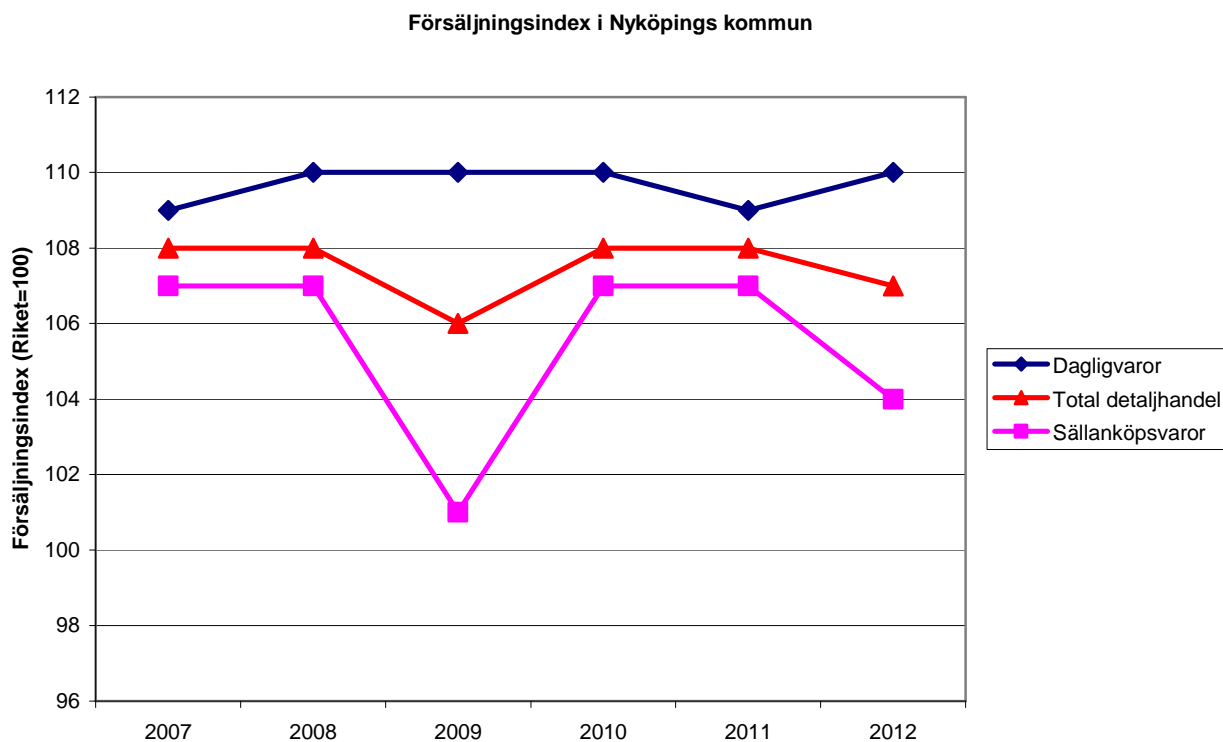
Omsättningen i handeln har ökat klart sedan år 2007. Ökningen var dock störst från 2007 till 2010. Under de två senaste åren har det inte skett någon större förändring. Omsättningen i dagligvaruhandeln har ökat mer än omsättningen i sällanköpsvaruhandeln.

Omsättningsutveckling i dagligvaruhandeln

Jämfört med länet och riket har omsättningsutvecklingen i kommunen varierat. 2008 och 2009 var bra år för handeln i Nyköping. 2011 var däremot ett svagt år. Under 2012 låg omsättningsutvecklingen hos handeln i kommunen klart över riksgenomsnittet och på samma nivå som länsgenomsnittet.

9.5 Försäljningsindex

Försäljningsindex är relationen i handeln mellan den faktiska omsättningen och försäljningsunderlaget multiplicerat med 100. Både när det gäller dagligvaror och sällanköpsvaror ligger Nyköpings kommun klart över såväl läns- som riksgenomsnittet. För sällanköpsvarorna inträffade en markant nedgång under år 2009 som drog ner det totala försäljningsindexet. Under år 2012 gick indexet för dagligvaror upp medan indexet för sällanköpsvaror gick ner betydligt.

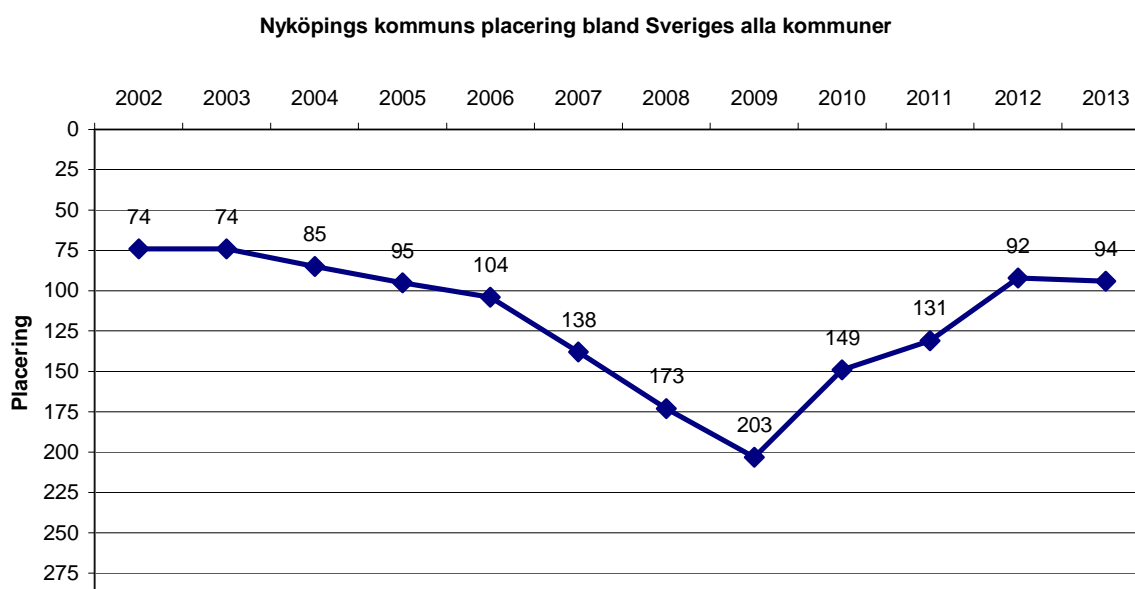
10. Näringslivsklimat

10.1 Svenskt Näringslivs kommunranking

Organisationen Svenskt Näringsliv genomför varje år en studie av näringslivsklimatet i Sveriges kommuner. I tabellen nedan visas ett utdrag ur resultatet av 2013 års ranking. Det fullständiga resultatet finns för beskådan Svenskt Näringslivs hemsida.

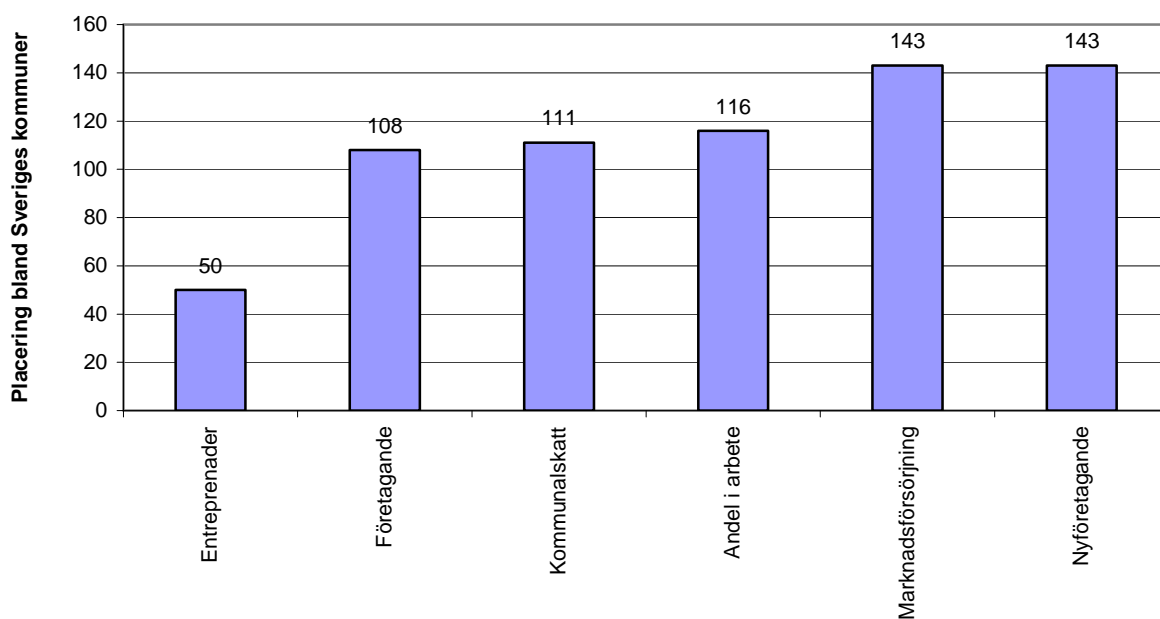
Placering:	Kommun:	Placering:	Kommun:
1	Solna	15	Staffanstorps
2	Vellinge	16	Växjö
3	Trosa	17	Höganäs
4	Nacka	18	Täby
5	Sollentuna	19	Vaggeryd
6	Laholm	20	Salem
7	Habo	94	Nyköping
8	Danderyd	95	Gnesta
9	Härbyda	196	Katrineholm
10	Sundbyberg	217	Strängnäs
11	Ängelholm	234	Vingåker
12	Gnosjö	237	Eskilstuna
13	Upplands Väsby	264	Oxelösund
14	Vårgårda	275	Flen

Med sin 94:a plats har Nyköpings kommun det näst bästa näringslivsklimatet i Södermanlands län. Generellt sett har länets kommuner otillfredsställande placeringar i rankinglistan med undantag för Trosa som ligger på 3:e plats i hela Sverige.

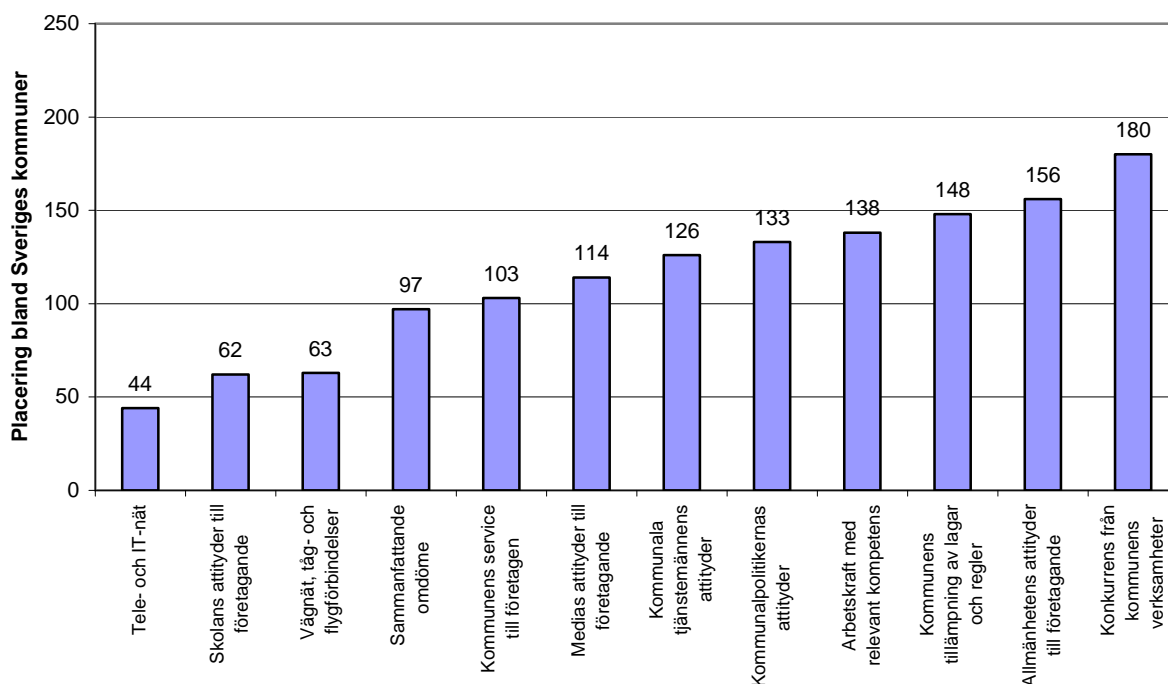
I den första undersökningen av kommunernas näringslivsklimat som genomfördes år 2002 kom Nyköpings kommun på 74 plats. Därefter var trenden stadigt fallande ända fram till år 2009. Trenden bröts år 2010 då kommunen klättrade upp till plats 149 på rankinglistan. Under år 2011 och 2012 fortsatte klättringen uppåt. Från 2012 till 2013 tappade Nyköpings kommun två placeringar.

Ranking för huvudfaktorerna 2013

Undersökningen omfattar sex huvudfaktorer, nämligen: entreprenader, företagande, kommunalskatt, andel i arbete, marknadsförsörjning och nyföretagande. Inom de fyra förstnämnda huvudfaktorerna tillhör Nyköpings kommun de 120 bästa kommunerna i Sverige. När det gäller marknadsförsörjning och nyföretagande hamnar kommunen i mittfåran av Sveriges kommuner.

Ranking av enkätsvaren 2013

I den enkätundersökning som hör till studien får företagarna betygsätta de viktigaste faktorerna för ett bra näringslivsklimat. Bäst betyg får tele- och IT-nät, skolans attityder till företagande samt vägnät, tåg- och flygförbindelser. Störst förbättringspotential finns vad gäller konkurrensen från kommunens verksamheter.

10.3 Företagarnas projekt Årets företagarkommun

Organisationen Företagarna gör årligen en ranking för att få fram Årets företagarkommun. Rankningen är baserad på fyra hörnpelare. Omsättnings- och resultatutveckling väger tyngst. De två övriga är utvecklingen av antalet företag och förändringen av företagets kreditvärdighet. Uppgifterna kommer från företagets bokslut som jämförs med boksluten för föregående år. Enbart aktiebolag ingår i undersökningen. Det är viktigt att notera att undersökningen inte redovisar var i Sverige företagen går bäst. Istället redovisas var företagandet har utvecklats bäst, även om det i många fall kan vara från en låg nivå. För kommunerna i Södermanlands län blev utfallet enligt nedan år 2013:

Placering bland 289 studerade kommuner i Företagarnas kommunranking 2013. Siffrorna inom parentes visar föregående års placering.

Kommun	Rank 2013	Antal företag	Omsättning	Resultat	Kreditvärdighet
Gnesta	40 (95)	195	107	16	71
Strängnäs	57 (196)	68	146	84	70
Nyköping	61 (35)	55	51	134	155
Trosa	90 (76)	142	61	52	263
Katrineholm	97 (111)	37	152	213	43
Eskilstuna	112 (180)	118	194	51	141
Oxelösund	174 (64)	45	284	68	151
Flen	261 (75)	170	225	255	213
Vingåker	267 (263)	257	244	268	89

Jämfört med föregående år har Nyköpings kommun tappat 26 platser i rankinglistan. Två av de fyra hörnpelare som rankingen bygger på har förbättrats. Den största förbättringen har skett inom antalet företag där kommunen år 2012 låg på 156 plats men 2013 blev placeringen 55. Inom indikatorn resultat blev placeringen 134 år 2013 jämfört med 147 år 2012. Vad omsättningen beträffar har placeringen försämrats från plats 11 till plats 51. När det gäller företagets kreditvärdighet har kommunen tappat från plats 43 till plats 155. Nyköpings kommun placerade sig tredje bäst i länet och hamnade på 61:a plats i hela Sverige av de kommuner som ingick i undersökningen. Lika bra gick det inte för Vingåker som kom på 267 plats av kommunerna. Fyra av länets kommuner förbättrade sina placeringar jämfört med förra året medan resterande fem kommuner tappade placeringar.

10.4 Tillväxt

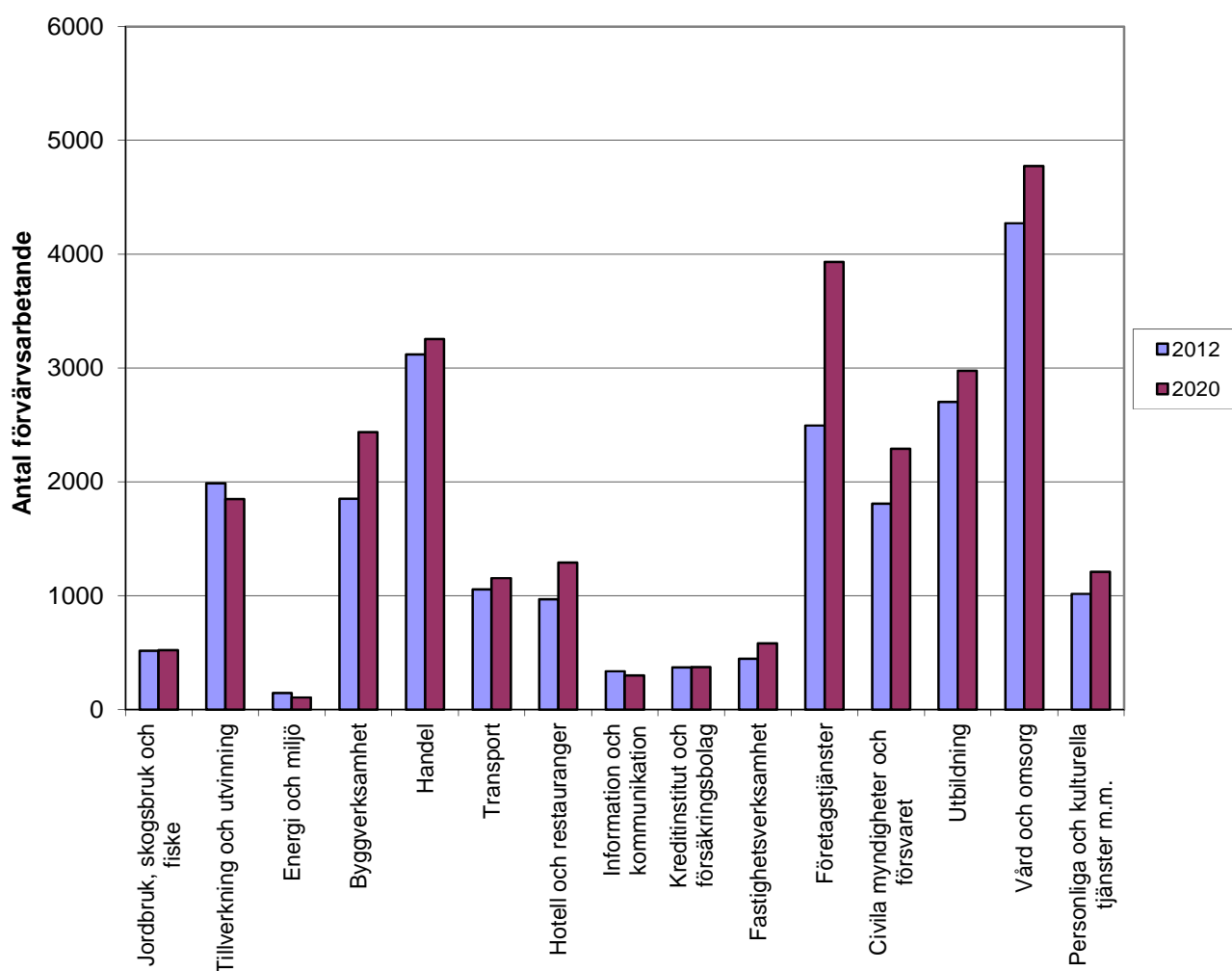
Det vanligaste måttet på tillväxt i olika regioner är den procentuella förändringen av lönesumman från ett år till nästa. Nedan redovisas 2013 års tillväxtstatistik för ett urval av Sveriges kommuner. Nyköpings kommun ligger på 104:e plats med en lönesummetillväxt på 3,8%, samma som riksgenomsnittet. Listan toppas av Vindeln och Pajala. Länets kommuner är väl utspridda i listan med Gnesta på den bästa placeringen. Nyköpings kommun har den näst högsta tillväxten i länet.

Placering	Kommun	Tillväxt 2011-2012	Placering	Kommun	Tillväxt 2011-2012
1	Vindeln	9.6%	38	Karlskoga	5.3%
2	Pajala	9.3%	39	Ängelholm	5.3%
3	Knivsta	9.3%	40	Nacka	5.1%
4	Solna	9.3%	41	Ale	5.0%
5	Haparanda	9.3%	42	Enköping	4.9%
6	Norsjö	8.5%	43	Uppsala	4.9%
7	Grästorp	8.1%	44	Ekerö	4.9%
8	Älvsbyn	7.9%	45	Habo	4.9%
9	Tjörn	7.9%	46	Göteborg	4.9%
10	Upplands-Bro	7.5%	47	Kumla	4.9%
11	Olofström	7.2%	48	Kristianstad	4.8%
12	Vallentuna	7.2%	49	Bollebygd	4.8%
13	Kiruna	7.2%	50	Västerås	4.8%
14	Årjäng	7.2%	51	Gällivare	4.8%
15	Arjeplog	6.9%	52	Skinnskatteberg	4.8%
16	Falkenberg	6.9%	53	Ludvika	4.8%
17	Strömstad	6.8%	54	Bjurholm	4.8%
18	Forshaga	6.7%	55	Botkyrka	4.7%
19	Östhammar	6.2%	56	Täby	4.7%
20	Landskrona	5.9%	57	Helsingborg	4.7%
21	Partille	5.9%	58	Linköping	4.7%
22	Tomelilla	5.8%	59	Kungälv	4.7%
23	Munkfors	5.8%	60	Skellefteå	4.6%
24	Strömsund	5.8%	61	Överkalix	4.6%
25	Öckerö	5.7%	62	Mullsjö	4.6%
26	Burlöv	5.7%	63	Hörby	4.6%
27	Lekeberg	5.6%	78	Gnesta	4.3%
28	Salem	5.6%	104	Nyköping	3.8%
29	Mjölby	5.6%	118	Strängnäs	3.6%
30	Danderyd	5.5%	190	Eskilstuna	2.4%
31	Tanum	5.5%	201	Katrineholm	2.0%
32	Sigtuna	5.4%	252	Trosa	0.5%
33	Luleå	5.4%	264	Flen	0.2%
34	Södertälje	5.4%	266	Vingåker	0.1%
35	Tidaholm	5.4%	282	Oxelösund	-1.4%
36	Tyresö	5.4%			
37	Kungsbacka	5.4%		Riket	3.8%

11. Näringslivsprognos

Prognoser för ett såpass litet geografiskt område som en kommun är mycket svåra att göra då utvecklingen styrs av flera svårbedömda faktorer. Förutom att internationella och nationella förändringar i näringslivsstrukturen påverkar utvecklingen i Nyköpings kommun, så ger även de befintliga lokala företagens utvecklings- och framtidsmöjligheter stort genomslag i statistiken. Prognosen bygger på en framskrivning av utvecklingen från 2000 till 2012 inom de olika näringsgrenarna. En avstämning har gjorts mot SCB:s Trender och Prognoser 2011 så att utvecklingen i Nyköping stämmer bättre överens med utvecklingen i riket som helhet. Tre näringsgrenar får ett minskat antal sysselsatta, nämligen tillverkningsindustri, energi och miljö samt Information och kommunikation. Övriga näringsgrenar förutspås få ett ökat antal sysselsatta. Den största ökningen i absoluta tal står näringsgrenen företagstjänster för och orsaken till det är att allt fler företag väljer att koncentrera sig på sin kärnverksamhet och istället handlar upp stödfunktioner. Den näst största ökningen i absoluta tal beräknas ske inom byggverksamhet och beror till största delen på det ökade bostadsbehov som inflyttningen till kommunen medför. Även vård och omsorg beräknas få betydligt fler anställda i framtiden till följd av det ökade vårdbehovet hos den åldrande befolkningen.

Prognos över antalet förvärvsarbetande

Källförteckning

Tyckta källor:

Arbetsförmedlingen, 2013: *Arbetsmarknadsutsikterna hösten 2013 för Södermanlands län.*

Handelns utredningsinstitut, 2010: *Härifrån till framtiden – detaljhandeln i Sverige 2025.*

Konjunkturinstitutet, 2013: *Konjunkturbarometern - Januari 2014.*

Statistiska Centralbyrån, 2011: *Trender och prognoser 2011.*

Swedbank, 2014: *Swedbank Economic Outlook 21 januari 2014.*

Elektroniska källor:

www.bolagsverket.se

www.foretagarna.se

www.handelnisverige.se

www.scb.se

www.svensktnaringsliv.se

www.uc.se

Regionalt informationssystem (rAps-RIS)

Statistikdatabas Sörmland

Sveriges statistiska databaser

Övriga källor:

Bygglovsprotokoll